1929. március 17 Vasárnap

A.M.N.MÚZEUM KÖNYVTÁRÁBÓL

...ev... eum 63 T. p.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA: HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ Egyes szám ára hétköznap 10 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP FELELŐS SZERKESZTŐJE VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 10 Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Debrecen magyarsága impozáns keretek között ünnepelte meg március Idusát

A márciusi eszmék diadalának nagyarányu ünnepségei Debrecenben és a vidéken

A magyar törvényhozás csak nemrégiben emelte március tizenötödikét arra a hivatalos piedesztálra, amelyen eddig is állott a magyar lelkek mélyén. A keresztyén nemzeti irányzat regeneráló ereje impozáns módon nyilatkozott meg a tegnapelőtti ünnepnapon, melynek minden mozzanatából kiéreztük, hogy a nemzeti ünneppé avatott március Idusa a trianoni magyarság szomoru sorsfordulatában megtalálta igazi értelmét és szerves kapcsolatát a nyolcvanegy esztendő előtti március nemzetépitő erejével.

Budapesten, a vidéken és Debrecenben a magyarok százezrei köszöntötték áhitatos szivvel a nagy évfordulót. Debrecenben minden házan nemzeti lobogó lengett, minden templomban istentiszteletet tartottak, a keresztyén üzletek zárva voltak, a hivatalokban szünetelt a munka s a hazafias ünnepségeken szokatlanul nagy közönség vett részt.

Örömmel állapithatjuk meg, hogy Debrecen város hivatalos vezetősége is az egyetemi és főiskolai ifjuság ünnepélyét tekintette a debreceni magyar publikum főünnepének, ahol a mai dők tettekre elszánt márciusi ifjusága büszkén hordozta meg a Turul Szövetség és a székely egyetemi hallgatók lobogóját.

A Debrecenben rendezett ünnepélyek száma, beszámitva az elemi iskolák ünnepségeit is, meghaladta a százat. Mindenikről beszámolni helyszüke miatt teljes lehetetlenség volna. A fontosabbról a következőket jelentik a Hajdufőld munkatársai.

Az egyetemi ifjuság ünnepélye

A Turul Szövetség bajtársi egyesületei, karöltve az egyetemi és főiskolai hallgatóság egyetemével, délelőtt 11 órakor rendezték a város hivatalos ünnepélyét az Arany Bika zsufolásig megtelt dísztermében. A Nemzeti Hiszekegy éneklése után dr. Kriesch Lajos Turul kerületi vezér tartott lelkes megnyitó beszédet, majd Masics Miklós bölcsészethallgató szavalta el lendületesen a Talpra magyart. Ezután Halász Miklós, a gazdasági akadémia kiváló professzora emelkedett szólásra és hatalmas felépitésü, elragadó erejü beszédben méltatta a március tizenötödike mai jelentőségét. Szónoklatát, melyet retorikai szépség, mélyértelmü tartalom és tántorithatatlan elvszilárdság jellemezett, az alábbiakban adjuk:

Halász Miklós beszéde

Nagy időket élünk... Nehéz és sulyos helyzet szakadt ránk. Miért is ma, mikor az az 1848. évi március 15-ikéről emlékezünk meg, egészen más szemszögből kell azt tennünk, mint valamikor. Nem óhajtok a történelmi vsszapillantással foglalkozni.

Azt mindnyájan tudjuk, hogy azok az eszmék, melyekért a mindenre elszánt, bátor és férfias erővel küzdő márciusi ifjak harcoltak, Bécs minden elnyomó törekvése ellenére is valóra váltak. A nemzet szivós életösztöne megértette, befogadta az idők tanitását. A menetsebességet fékezni nem lehetett. Kossuth hamarosan levonatja az országgal az uj eszmék végső következtetését. A korszerü államberendezkedés valamennyi kellékei, mint az egyenlőség a törvény előtt, jobbágyfelszabaditás, közteherviselés, sajtószabadság, népképviseleti alkotmány, felelős kormány, mind rendelkezésünkre állanak.

S mégis a világháboru utáni összeomlás és az ezt követő trianoni katasztrófa hatása alatt soha a magyar nemzet akkora veszedelemben nem forgott, mint ma. Függetlenségünk akkor, midőn önállóságunk valósággá vált, ugy meg van csufolva, hogy a függetlenség szép szavát sem érdemli. Ellenségeink hatalmának kiszolgáltatva, anyagi erőink is megfogyatkoztak. Megcsonkitva, porig sujtva tompa ájulásban hever a nemzet.

S nézzük a márciusi vivmányok másik eredményét, a sajtószabadságot. Ha itt nyitott szemmel olvasunk, s öntudatos fejjel gondolkodunk, azt látjuk, hogy az nem egyéb mint sajtószabadosság. Mert az öntudatos keresztény nemzeti eszmét szolgáló lapok, folyóiratok és könyvek helyett mit találunk? A magyar nyelven irt, de a magyar nemzeti állameszme ellen nyiltan, vagy burkoltan dolgozó sajtótermékek százait. Azokat, melyek az 1918. évi n. n. őszirózsás forradalmat előkészitették, amelyek nem akarnak és nem akartak a Lajter szőcsövén át magyar katonát látni.

S mindez miért történhetik meg? Azért, mert még mindig nem ébredtünk öntudatunkra, még mindig hagyjuk vezetni magunkat. Ahelyett, hogy mindent elsöpörnénk, ami nem izzig-vérig magyar, ami nem tiszta becsületes keresztény.

Ha széjjelnézünk a kávéházakban, vagy utazásaink alkalmával a vasuti kocsikban, azt látjuk, hogy az egyébként jóravaló magyar emberek legtöbbjének a kezében a destruktiv sajtótermék. S ha megkérdezzük, miért olvassa a magyar nemzeti államellenes lapokat, a legtöbbször az a felelet: „Erről az oldalról is tájékozódni kell." A másik meg, aki a házához is hordatja az efféle lapokat, azt mondja: „Már ugy megszoktam, 20—30 év óta járatom, s a feleségem nagyon szereti a tárcáit, novelláit."

Itt van tehát a baj, a keresztény magyar a szokás rabja. S ahelyett, hogy megvetné, még tőkéjével is segiti a magyar nemzeti eszmeellenes sajtóorganumokat.

S ha már azokon, kik 20—30 év óta megszokták azt a betüt, mely nemcsak éltet, de öl is, nehéz segiteni, hozzátok fordulunk magyar leányok és ifjak. Ébredjetek a sajtó nagy, szent és hazafias hivatására. Nektek a kötelességtek, hogy Kossuth idealizmusával és lelkesedésével minden keresztény magyar kezébe a nacionalista sajtótermékeket elhelyezzétek. Mert jaj annak a nemzetnek, melynek az ifjusága nem ideálisan öntudatos.

Gyengébbek lennénk, mint a márciusi ifjak? Azok tudtak a sajtószabadságért küzdeni, meghalni, nekünk csak a keresztény nemzeti sajtó elterjesztése, pártolása a kötelességünk.

Csakis a nemzeti lelkület erkölcsi újjászületése és a magyar faj anyagi talpraállása mentheti meg a hazát a történelem és a jövő számára. Midőn a nemzet ugyszólván halálos ágyán fekszik, még mindig pártoskodás, egyéni érdekhajhászás és megindokolatlan visszavonás örvényei tátonganak magyar és magyar között. Ezt a szakadékot csakis az erkölcsi regenerálódás és az egészséges nacionalista nemzetnevelés formálhatja uj, belkileg erős nemzetté. Fajunk teljes erőkifejtése tehet csak urrá hazánkban.

Közgazdasági orientációkról a háboru előtt csak ritkán esett szó, — most ez a legaktuálisabb, a legnépszerübb és a legizgatóbb téma. Mindenki érzi, hogy a csonka-ország még ezt a maroknyi 8 milliós lakosságot is csak ugy tudja eltartani, ha minél többet és minél nagyobb haszonnal dolgozik. Minél nagyobb haszonnal, — ezen van a hangsuly, mert azt is kezdi mindenki megérteni, hogy a világgazdasági konjunktura törvényei szerint a nemzet csak akkor tud megélni a maga munkájából, ha ezt a munkát a lehető legnagyobb haszonnal értékesitheti is. A földmivelő állam hiába turja a földet, hiába öntözi verejtékével a rögöt, a munkája csak akkor lesz produktiv, ha a föld hozadékából elő tudja állitani az ország ipari és kulturális szükségleteit is. Magyarországnak ma nincsen vasa, szene, fája, sója, tehát annyi buzát kell termelnie s azt olyan áron kell értékesitenie, hogy teljék belőle vasra, szénre, fára és sóra, hogy ne is beszéljünk posztóról, csizmáról, közigazgatásról, közrendészetről, népiskolákról és egyetemekről.

Magyarországnak is be kell látnia, hogy agrárállam s igy semmiféle áldozat és semmiféle védvámpolitika nem tehet lukrativvá olyan ipar- vagy kereskedelmi ágakat, amelyeknek minden létfeltétele megvan Ausztriában vagy Németországba de semmiféle létfeltétele nincs meg a Duna—Tisza közén. Semmiféle nemzeti hiuság nem igazolhatja a mesterséges iparpártolást olyan országban, amelyben hiányoznak a gyári produkciók legelemibb föltételei, de ezzel szemben semmiféle mentség nem igazolhatja azt, hogy az agrár Magyarországon nem tud megszületni a mezőgazdasági ipar és kereskedelem vagyis az egyetlen olyan formában, amely versenyezni tudna a külföld hasonló törekvéseivel.

Az még nem nagy baj, hogy Magyarországon esetleg nem tudunk olyan olcsón és olyan jól automobilokat gyártani, mint Ford. De az nemzeti szerencsétlenség, hogy Magyarországon pang a malomipar s nincsenek a lisztet feldolgozó tészta- és egyéb gyáraink s hogy majd mind egy szálig megbuktak a gyümölcsöt és főzeléket konzerváló vállalkozások. Ez érthetetlen, felháborító és türhetetlen állapot és égbekiáltó bün a magyar föld ellen, amely hiába termi meg az életet és a magyar nép ellen, amely hiába dolgozza fétholtra magát. Érthetetlen és türhetetlen, hogy a szegedi paprika, a kecskeméti barack, a debreceni sertés, a tokaji és badacsonyi bor potom áron kerüljön külföldre és méregdrágán jöjjön vissza hozzánk, mint feldolgozott finom külföldi különlegesség.

Ezen kell gondolkodnunk... Ezen a téren kell kissé orientálódni. A világgazdaság rohamos versenyében csak a specialisták tudnak sikert elérni. A magyar gazdasági életnek is specializálódni kell néhány olyan termény előállitására, amelyhez adva vannak a föltételek. Ne akarjunk brillirozni olyan ipari vagy kereskedelmi cikkekkel, amelyek előállitására ráfizetünk és amelyekkel mégsem tudjuk utólérni a külföldi márkát, ehelyett próbáljuk leverni a prágai sonkát, a znaimi ugorkát, a tescheni vajat, a svájci sajtot, az olasz és spanyol bort és a csehi ásványvizek világpiaci rekordját.

A magyar földbirtok, amelyről ugy látszott, hogy az infláció tehermentesitette a rája sulyosodó jelzálogi és egyéb terhek alól, ma tőkében szegényebb és jobban el van adósodva, mint a háboru előtt. Most 8—12 százalékos kölcsönök terhelik a legjobb esetben is, a békebeli 4—5 százalékos hiteiterhek helyett. Sőt volt olyan két-három esztendő, amelyben 30 százalékos kamatot fizetett beruházási kölcsönért. Nem csoda, hogy ilyen terhek alatt a legjobban vezetett földbirtok is összeomlik, s a magyar középosztály, amely még megtartotta ősi birtokának csekély töredékét, most menthetetlenül elpusztul. A magyar liszt a szomszéd államok ellenséges gazdaságpolitikai magatartása miatt versenyképtelen lett, s ezzel szemben a földbirtokreform által uj kezekbe került holdak százezrei hevernek megmunkálatlanul.

Mint bevezetésemben emlitettem, nehéz, sulyos helyzet ez, s ellene csak az összefogott kitartó munkával védekezhetünk. Fel tehát munkára! És az uj márciusi ihlettől serkentve egyesült erővel arra törekedjünk, hogy Magyarországon senki se legyen kenyér és ruházat nélkül, fedél és szakismeretek nélkül. Mert a nélkülözés nem jó tanácsadó.

Igyekezzünk tehát mindnyájan szilárd elhatározással, altruisztikus felfogással és szorgalmas munkássággal eltépni a végzetes szálakat. Keressük meg azokat az általános irányelveket, amelyek a magyar jövő közgazdasági és békés társadalmi életének berendezéséhez elvezetnek. Vegyük sorba a hazai termelési tényezőket annak megvizsgálására, hogy okszerü felhasználásuk megadja-e a lehetőséget ez irányelvek érvényesülésére. Ez elveknek és ez anyagoknak összetevéséből végül állapitsuk meg az alkalmazandó közgazdasági és szociálpolitika legsürgősebb és legfontosabb tennivalóinak gyakorlati sorrendjét.

Ha sikerül a problémák helyes megoldását megtalálni, ha e megoldásoknak kikényszeritésére a közvéleményt meg tudjuk nyerni, s ha vállvetett szorgos tevékenységgel keresztülvisszük az elhatározásokat, akkor, de csak akkor biztosithatjuk a magyar jövő számára az uj évszázadok hosszu sorába belenyuló gazdag, müvelt és boldog Nagymagyarországot.

Halász Miklos beszéde végén elemi erővel tört fel a tapsvihar s az ünnepély első része a kántus énekével fejeződött be.

Ára 20 fillér

A Kossuth és Petőfi-szobroknál

Az ifjuság ünnepélye fél tizenkettőkor a Kossuth-szobornál folytatódott, melynek környékén tizezer ember szorongott. Itt a 11. honvédgyalogezred zenekara a Himnuszt és a Kossuth-nótát játszotta el. Besse Miklós szinmüvész joghallgató a Talpra magyart szavalta s a szobrot Kovács Máté Árpád-vezér koszoruzta meg szép beszéd kiséretében. Ugyanitt vitéz Siposs Árpád altábornagy a vegyesdandárparancsnokság nevében helyezett el koszorut. Innen az ifjuság a kollégiumi Petőfi-szoborhoz vonult, ahol Olejár Mihály joghallgató szavalta el megrázó erejü alkalmi ódáját. Papp Tibor egyetemi köri elnök megkapó beszéde után az ifjusági vezérek s a társadalmi egyesületek küldöttségei sorbanjárulva a szoborhoz, koszorukat helyeztek el azon.

Az ifjuság ünnepélyéből ki kell emelnünk azt a lélekemelő momentumot, amikor a Turul Szövetségbe tömörült négy bajtársi egyesület tagjai katonás rendben, zárt oszlopokban vonultak fel az ünnepségek szinhelyére. A csapatok vezetői a következők voltak: Nietsch Ernő Turul ker. fölövészmester, Incze Ferenc Festetich-főlövészmester, Csiesák György Csaba-főlövészmester, Biró János Árpád-főlövészmester és Hunyady Gyula Werbőczy-főlövészmester, Szathmáry István SzEFHE-sportfőosztályelnök.

A vitézek ünnepélye

A Vitézi Rend debreceni járási hadnagysága pénteken délután 3 órai kezdettel tartotta meg lélekemelő ünnepélyét a Kereskedő Társulat disztermében. A tágas helyiséget zsufolásig megtöltötték a vitézek és hozzátartozóik, valamint a hazafias érdeklődő közönség. A vitézi asszonyok, élükön vitéz Nagy Pálnéval jelentek meg, mig a Vitézi Rend előljáróságát vitéz Nagy Pál ny. altábornagy székkapitány, vitéz Lépes Győző ny. ezredes járási hadnagy, vitéz Berényi István ny. ezredes és vitéz Porubszky Andor huszárkapitány széktartó képviselték.

A müsoron a vitézi dalárda szerepelt nagyszerüen összehangolt énekszámaival, Szüts Gergely zenedei müvésztanár vezetése mellett. Vitéz Soltész Elemér hatalmas erővel szavalta el a Nemzeti dalt s gondolatokban gazdag ünnepi beszédet vitéz Csánky Adorján igazgató mondott.

A szépen sikerült ünnepélyt járási vitézi értekezlet követte, amelyen vitéz Lépes Győző vitézi hadnagy tájékoztatta a Rend tagjait a testületet érintő fontos eseményekről s fejtette ki a jövendő tartalmas programmját.

A MANSz ünnepe

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni Osztálya Széchenyi-utcai otthona szinültig megtelt disztemében délután 5 órakor tartotta szokásos hazafias ünnepélyét. *Ollinger* Béláné költői szépségü megnyitója után *Uray* Sándor ref. lelkész, a MANSz igazgatója tartott lélekbemarkoló ünnepi szónoklatot a március 15.-i eszmék jelentőségéről és megjelölte azt az utat, melyen a márciusi ifjakéhoz hasonló lelkesedés és öntudat Magyarország feltámadásához vezet. Rámutatott a magyar asszonyok hazafias kötelességeire, melyek nélkül a nemzetmentő munka sohasem juthatna el a megvalósuláshoz. Vitéz *Kolosváry Borcsa* Mihályné *Voith* Ilonka operaénekesnő énekelt ezután magyar dalokat a tőle közismert finom és nemesen kulturált müvészettel, hangjának magával ragadó ereje, a magyar ritmust és a magyar zene szépségét hiven érzékeltető előadása ezuttal is szünni nem akaró tapsvihart váltott ki a közönség soraiból.

Óriási hatást keltett *Tuster* Jolánkának, a kiváló debreceni szavalónüvésznőnek drámai erejü szavalata majd az ünnepség a Himnusz hangjai mellett ért véget.

A *MANSz Erzsébet énekkara* este 8 órai kezdettel hangversenyt rendezett, amelyen *Szalacsy Rácz* Imre prológot mondott, *Palotay* Lajos a Magyar Miatyánkot énekelte el nagy sikertől kisérve. A tanulságos és lelkesedéstől lángoló ünnepi beszédet *Mezey* Béla ref. lelkész tartotta, majd *Versényi* György müvészi hegedüjátéka következett, melyet Rácz Jenő kisért. Nagy hatást keltett a „Ködmagyarok" cimü egyfelvonásos misztérium, melynek előadásában *Juhász* Erzsébet, *Orosz* István, *Frimmer* Pál, *Tóth* László és *Zengevald* Gyula jeleskedtek. A gyönyörü müsort Nágel Henrikné müvészi énekszáma, Farkasfalvi Mauks László, Orosz István szép szavalatai, Gombos Böske és Szabó Pál ritmusos magyar tánca egészitették ki.

Iskolai ünnepélyek

A ref. tanitónőképző intézet ünnepélye

Kedves és jól sikerült ünnepéllyel ülleszkedett bele s Dóczy-intézet ref. tanitónőképző intézete a március idusának városszerte megszentelt évfordulóján. Az uj iskola modern tornatermét zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Jelen volt az iskola vezetősége id. Szele György ref. lelkész, igazgató-tanácsi elnök veztésével. Az iskola énekkara nyitotta meg az ünnepélyt, majd Almássy Ilona V. é. növendék mondott szép és komoly beszédet. Kátz Lilly régi kuruc nótákat zongorázott, azután Gyula diák „Nagy Toborzó" cimü zenés élőképet láttuk a nehéz és hosszu verset Dapsy Viola V. é. növendék adta elő kifogástalan készséggel. Nagyon bájosak voltak a magyar megyéket megszemélyesitő paizsos lányok. Az ünnepélyt a Himnusz eléneklésével zárták be.

A református gimnázium tradiciókkal megszentelt hazafias szellemben ülte meg a szabadságszellem felvirradásának emlékét. Az ünnepi beszédet Parragh László VIII. oszt. tanuló mondotta. Az ifjuság énekkara Szigethy Gyula énektanár vezetésével

Elsőrendü csertégla
kis és nagyméretü megrendelhető az
Alföldi Takarékpénztárnál
Ferenc József-ut 16. Telefon 2—32. és 9—70

Budapesti Nemzetközi Vásár

1929. május 4-től—13-ig
A magyar ipar egységes bemutatója
50%-os utazási kedvezmény!
Részletes felvilágositás és vásárigazolvány kapható **Budapesten: a Vásárirodánál, V., Alkotmány utca 8.**
Debrecenben: a Kereskedelmi és Iparkamara.
(A vásárigazolvány ára 3 pengő 20 fill.)

Tüzek az éjszakában

Mi egy térkép? Néhány fehér folt, bennük kanyargó kék vonalkák, köröskörül szürke és barna satirung, ölében apró karikák, — és a tekintet, amely hosszasan simogat egy-egy nevet: *Maros, Sepsiszentgyörgy*, mégis ugy elhomályosul rajta, mintha a legszebb, ihletett müvésztől való vásznon szemlélné a fájdalmas Anyát, ölében megöletett fiának drága tetemével... Mit ér az az ócska, gyürött levelezőlap, amely kihull egy rég nem forgatott könyv vásott lapjai közül s váratlan, hivatlan megüti a szived édes-fájó kondulással: *Kolozsvári Nemzeti Szinház*... Amikor az éjszakai csöndben, a pihenés nehezen elközelgő békétadó órájában valahonnan a magasból, vagy nagyon mélyen bentről elsusogja egy testetlen hang: *Erdély* és a legkeményebb szemből is kibuggyan a sötétbe a *titok*, — féltve őrzött férfikönny, — lehet-é vajjon mérlegelni a szó csengését, hangzását, keresni eredetét, etimológiáját?

„Tüzek az éjszakában", — ha rezonált reá a lélek, — ketten osztoznak itt a szerzőség sikerében: az iró, aki talán nem is több, mint a térképmetsző, vagy a levelezőlap fotográfusa és az Alkotó, aki beültette a magyar szivekbe azt az örök, szent szerelmet, amely ma emésztő reménytelenséggel lobog az elvesztett Kedvesért, — a rab hazáért...

Hány esztendeje már, hogy a magyar égboltra ráborult az éjszaka? Tiz, tizenegy, — nemsokára nem lesz ujjunk az elszámoláshoz. És egy teljes évtizeden keresztül hiába várta-leste a megszállott területek kinzott testvér népe, hogy a trianoni határon innen fellobogjanak a hivó, emlékeztető, biztató jeltüzek. Az ország közepén, köröskörül az uj gránicok közvetlen közelében, ott állottak rideg, nehéz kőépületeikben a magyar kultura, az egyetlen egységes, elszakithatatlan magyar nemzeti müvelődés oltárai, — és tiz hosszu esztendő alatt néhány szerény mécsvilágon kivül *soha fel nem lobbant egy pillanatra sem az a láng, amley hirrel hirdette volna a horizontot szorongva kémlelő Erdélynek, Felvidéknek: gondolunk reátok, veletek érzünk, értetek dobog a szivünk.*

Az üzletszagu operettirredentán kivül egyetlen egy felkapott, világnagyságként elhiresztelt pesti szerzőnek sem jutott eszébe csak egy darab erejéig is törődni azzal a nagy magyar területtel, amely igy is játszotta összeomló szinházaiban, szétzüllő szinészeivel az ő Vörös malmaikat, kastélybeli játékaikat. Buta emberüket, Pántlikájukat és Elzevirjüket, — egyetlen egynek lelkében nem ütött sebet, nem hagyott nyomot a magyar tragédia, egyetlen egy nem tudott méltónak mutatkozni a nagy embereket, izig-vérig magyar müvészembereket követelő történelmi időkhöz.

És igy nem tudott felemelkedni históriai feladatának nivójáig a pesti szinházakat majnoló vidéki szinészet sem tiz nehéz, sorsdöntő esztendőn keresztül...

Földes Imre neni az az iró, akinek egyénisége, irodalmi multja rokonszenves volna előttünk. Mégis mindig az volt a multban is, aki a többi technikás szerzőkollégái között komolyabb akarattal problémákat próbált drámáiban feloldani. Mindig lelkiismeretesebb és mélyebben járó, mint a közöttük legügyesebb és legélelmesebb: mint Molnár Ferenc.

A „Tüzek az éjszakában" pesti irótól érdemes és nagy cselekedet. Megérdemli, hogy elfelejtsük multbeli müveinek egyoldalu szempontjait, antimilitárizmusát, idegen lelkiségét. Ez a dráma magyar lélekhez szól, azokon a hurokon játszik, amelyek körül hiába mesterkednek ide s tova negyed század óta Bródy Sándortól Szomorin keresztül Lengyel Menyhértig az egy-lelkületü pesti szinpadi szerzők. És ez Földes Imrének a legnagyobb dicsősége.

*

A szerző dicséretes szándéka kétségtelenül az volt, hogy egy szintársulat illetőleg egy elzüllött, részeges sugó tragédiájában az egész megszállott területi magyarság megrázó drámáját érzékeltesse. Darabjával, — amely mint kezdeményezés is minden elismerésre méltó, — megérdemli, hogy ne kutassuk, mennyi belőle a sziv és mennyi a számitó, hideg elme müve. Megérdemli, hogy ne boncolgassuk mesterségbeli titkait, ne teregessük ki elernyedő részeit. Bizonyos azomban, hogy majdnem töretlenül vezeti a darab fővonalát, a szinpadot szüntelenül telitve tartja drámai feszültséggel, amely elemi erővel csap ki időnként, hogy egész valójukban megrázza a hallgatókat.

Élet ez a szindarab, vérző, fájó, sebzett elevenség, — eget verdeső jajkiáltás, fogcsikorgató való. És végre végre egy olyan előadás, amelyen nem kókkadt lelki problémák, petyhüdt és gyáva férfiak, megcsalt férjek, meg nem értett „modern" nők és glorifikált szajhák, — hanem minden emberi igazságukban is *hősök* mozognak a szinpadon.

*

Meg merjük kockáztatni azt az állitást, hogy a Csokonai-szinház prózai együttese soha még olyan odaadással nem játszott, mint ebben a darabban. A szintársulatot személyesitő művészeken meglátszott, hogy valamennyien átélik szerepeiket, hogy lelkesednek értük, hogy hisznek az alakokban, amelyeket életre hivtak. A „Tüzek az éjszakában" rávilágitott a debreceni szinészekre is, akiknek emberi és művészi alakját már-már ellenszenvessé, közömbössé és idegenné torzitotta az egész magyar szinészetet lealacsonyitó, megalázó, megszégyenitő Szinházi Életes atmoszféra a maga örökös in-

Gyula versét Molnár Emér szavalta, Tóth Kálmán pedig a Talpra magyart adta elő.

A Calazanci Szent József reálgimnázium Révay önképzőkörének nagysikerű ünnepélyét zsufolt ház nézte végig. Először a gimnáziumi énekkar a Magyarok imáját adta elő Förhécz József tanár vezetésével. Kiss Béla VII. o. t. hegedüszáma után Halász Gy. I. o. t. szavalta el Petőfi Nemzeti Dalát meglepő készséggel. Majoros Richárd pedig Gyula diák egyik irredenta versét. Az ünnepi beszédet Gyurátz Ferenc, az önképzőkör vezetőtanára tartotta, aki rendkivül szép és tartalmas beszédben méltatta március 15.-nek jelentőségét. A nivós müsort egy zenekari szám, Neubauer Pál szavalata és Herczeg Ferenc: A költő és a halál c. egyfelvonásosa egészitették ki.

Az állami főreáliskola tanárikara és ifjusága a nagy ünnephez illő komolysággal és méltósággal ülte meg március Idusát. Reggel 8 órakor ifjusági istentiszteletet volt, utána a tanári kar és az ifjuság a Kestemplom előtt sorakozva a Kossuth-szobor elé vonult, melynek talapzatára hálája jeléül koszorut helyezett el. Papp Géza VIII. o. t. Talpra magyarja és Baukovácz Vilmos mélyen átérzett szavalata kifogástalan volt. Leszcinszky Kornél ünnepi beszéde magas szinvonalon állott. A fuvós zenekar a Nemzeti Hiszekegyet és a Himnuszt játszotta. Az ünnepélyen Ady Lajos főigazgató is megjelent, aki dr. Zalay János igazgató és a tanárikar kiséretében az ifjuság előtt, amely a nemzeti zászló felé a zenekar hangjai mellett katonásan tisztelgett, diszszemlét tartott. A főigazgató az ifjuság magatartása felett a legnagyobb elismerésének adott kifejezést.

A Keresztyén Ifjusági Egyesület este fél 7 órakor a Csapó-utca 26. szám alatti uj otthonában tartott ünnepélyt, melyen Ferenczi Gyula ny. egyetemi tanár tartott előadást.

A fa- és fémipari szakiskola emlékünnepélyén Lőrincz Ferenc III. o. t. felolvasásban ismertette március Idusának jelentőségét. Az ünnepélyt több szavalat, énekszám és egyfelvonásos tette változatossá.

A Svetits-intézet ifjusága és tanári kara szintén lélekemelő ünnepség keretében áldozott a hazafias eszmének. Ezt megelőzőleg istentiszteleten vett részt.

Az elemi iskolák is méltóképen kivették részüket az ünneplésből, amikor pénteken reggel minden tanteremben összegyü tek az ünneplő ruhába öltözött, nemzetiszinszalagos növendékek, hogy kicsiny társ szavalataiban s hazafias dalok é lésében gyönyörködjenek.

Március Idusa az egyesületekben

A ker. nemzeti irányu társadalmi egyesületek tagjai az egyetemi főiskolai ifjuság ünnepélyén hódol a magyar hazaszeretet magasz eszméjének. Az Ébredő Magyarok Egyesülete a keresztyén egyházak templomaiban megtartott istentiszteleten küldöttségileg vett részt. Ugyanigy cselekedett a Ker. Nem Liga, a Baross Szövetség, a Kékek Klubja s a többi nacionalista szervezet is.

A Petőfi Dalkör délután két óra tisztelgett a Kollégiumban levő Petőfi-szobornál, ahol koszorut helyezett el több magyar dal eléneklése közben. Este 8 órakor a Lókody-féle vendéglőben közgyülést tartott, melyen a dalkör elnöke ünnepi beszédben méltatta a márciusi eseményeket. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a Kereskedő Társulat disztermében este hét órakor rendezett magas szinvonalu ünnepséget.

A nyilas-telepi lakosság ünnepélyén Benedek Sándor máv. főmérnök tartott hazaszeretettől izzó szónoklatot.

Ezenkivül ünnepélyeket rendeztek a csapókerti Olvasókör, és a homokkerti magyar lakosság is.

Az iparosság ünnepélye

Debrecen hazafias iparossága, régi szokásához hiven, ezalkalommal is kegyelettel adózott március 15.-e emlékének.

Az ünnepély pontosan 5 órakor vette kezdetét, amikor is az Ipartestület, az Iparoskör, az Iparos Dalegylet és az Iparos Ifjusági Önképző Egylet tagjai nagyszámban, zászló alatt vonultak fel a Kossuth-szoborhoz, ahol Bessenyei Gyula mondott rövid, de tartalmas, szép beszédet.

Ip[illegible] e[illegible]meg érdeklődőtől kis[illegible] a[illegible]estület disztermébe v[illegible]ak fel a résztvevők. Ugy a felvonulás, mint a visszaindulás négyes sorokban történt [illegible]gyelmevett, impozáns látvány[illegible]tó tömeg méltó feltünést k[illegible].

A tulajdonképeni ünnepély 6 órakor kezdődött az Ipartest[illegible] disztermében, ahol a Nemzet[illegible]keggyel nyitotta meg az Ipar[illegible]rda az ünnepélyt. Az ünnepi [illegible]nok dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár volt, aki mély gondol[illegible]s gazdag s mindvégig érdekes [illegible]dásában megigazvezette a hallgat[illegible]z 1848. március 15. és 1919. október 31.-e között történteken [illegible]s a történelemtanár tárgyilagosságával [illegible]atott rá azokra az utakra, me[illegible] haladnunk kell, ha ismét meg [illegible]arjuk érni Magyarország feltámadását. Zúgó tapssal fogadta a közön[illegible]z igazán élvezetes előadást s p[illegible] ünnepelte a kiváló előadót.

A Városi Dalárda nagysikerü hazafias [illegible]énekszáma után Frimmer Pál szavalta el a „Ta[illegible]ag[illegible]" művészi átérzéssel. [illegible]sok kiemelkedő száma [illegible] Lip[illegible]zsika szavalata volt, aki Papp-Váry Elemérné „Nemzeti Hiszekegy" c. költeményét adta elő oly kitünően, hogy ha tehetségét továbbfejleszti, szép jövőt jósolhatunk neki e téren. A szép ünnepély az Iparos Dalárda precizen előadott énekével ért véget.

Hajduböszörmény hazafias ünnepélye

(A Hajduföld tudósítójától.) A nagy nemzeti ünnep, március Idusának megünneplése Hajduböszörmény polgársága között is impozáns keretek között találta kibontakozást. A város vezetősége és polgársága délelőtt 10 órakor tartotta a Bocskay-téren több ezer főnyi közönség részvételével a lélekemelő ünnepélyt, melyet a levente zenekar nyitott meg a Himnusszal. Utána a Törekvés Dalkör énekelte el a Nemzeti Hiszekegyet, melynek elhangzása után *Almássy* Márton gimn. vallástanár mondott hatásos megnyitó beszédet. Majd a Városi Dalárda gyönyörü összhangban adta elő a Talpra magyar-t; *Zolnay* Mihály ig. tanító pedig hazafias költeményt szavalt el. A programm középpontja volt dr *Gaál* Mihály országgyülési képviselő hatalmas ünnepi beszéde, melyben hangoztatta a Trianon megszüntetését életre hivó uj márciusi Idus halaszthatatlan eljövetelét. Nagy éljenzést keltő beszéde után Máthé Kálmán VIII. g. o. t. szavalta el a Nemzeti Dalt hazafias hévvel, mely után *Szedcs* Gyula, a Levente Egyesület főoktatója mondott buzdító beszédet a levente századokhoz. *Nagy* Kálmán tanító szavalata után *Bak czy* Endre ref. lelkész mondott bezáró beszédet, mely után a levente zenekar a Szózattal bezárta az impozáns ünnepélyt. A levente századok ezután a zenekar vezetésével a „Hősök szobra" előtt diszmenetben tisztelegtek.

P. & C. HABIG

tavaszi

kalap különlegességei

kizárólag

Spira és Beregi-nél

Piac utca 45.

Főüzlet: Budapest.

A szoboszlói leventék hazafias ünnepélye

Vasárnap, március 17-én délelőtt 11 órakor a Piac-téren, a hősök emlékműve előtt tartja meg a szoboszlói Levente Egyesület március 15-iki emlékünnepélyét a következő müsorral: 1. Himnusz: Levente zenekar. 2. Szaval: Petermann József levente. 3. Megnyitó beszédet tart: *Bélteky* Lajos ref. lelkész, a levente-egyesület elnöke. 4. Szaval: Karacs László levente. 5 Ünnepi beszédet mond: *Hunyady* Béla jogszigorló. 6. Kossuth Lajos azt üzente... játsza a Levente zenekar. 7. Szaval: Végh Géza levente. 8. Hiszekegy: Levente zenekar.

A levente csapatok diszfelvonulása után az országos viszonylatban is elsőrendü leventezenekar *Zakar* Sándor karmester kitünő vezényletével térzenét ad. Az impozáns ünnepélyre, amelyen a debreceni egyetemi ifjuság egyik kiváló szónoka fog beszélni, Debrecenből is többen ki fognak menni Szoboszlóra a levente intézmény vezetőségétől vitéz *Booth* László alezredes, járási testnevelési vezető társaságában.

Március Idusa Vánospéreszen

Vánospéreszen a Levente Egyesület, karöltve a községi előljáróssággal, hazafias ünnepélyt tartott. Délelőtt 9 órakor istentisztelet volt, melyen *Bartha* Dezső ref. lelkész magasszárnyalásu imája után a ref. énekkar énekelt. Istentisztelet után Béres Antal ref. tanító mondott igazi magyar érzésből fakadó gyönyörü beszédet. A Himnusz zárta be a templomi ünnepélyt. Istentisztelet után a levente zászlóalj a piac-térre vonult, ahol a Himnuszt játszotta a Levente Egyesület zenekara. Emlékbeszédet tartott vitéz Dobos Sándor. A Talpra magyar-t szavalta Sándor segédoktató. Hazafias énekeket pedig a ref. énekkar énekelt. A „Magyar vendégszeretet" c. verset mély átérzéssel szavalta Tóth József októgi. Hunyadi Roza szavalata és a Nemzeti Hiszekegy fejezte be a szép ünnepséget.

A vitézi cserkészek és a vitézi énekkar müsoros estélye

Szombaton este a Tiszti Kaszinó disztermében nagy siker mellett zajlott le a debreceni vitézi cserkészek és a vitézi énekkar müsoros estélye, amikor is a kaszinó termeit zsufolásig megtöltötte a közönség. A kivánóan sikerült estélyről anyagtorlódás miatt lapunk legközelebbi számában fogunk teljes részletességgel beszámolni.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Ámen.

Terjessze a Hajduföldet

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE
A
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

timpistáskodásával, tulzott és otromba ferdeszellemü reklámjával. Nem szerepek ágáltak ezen az estén a szinpadon, hanem magyar művészemberek, akik át vannak hatva hivatásuk nemes öntudatától és akik vállalják missziójukat magyarságukért, a magyar kulturáért minden mártirsorson át.

Sajnos, a napilap kritikai rovatának keretei nem engedik meg, hogy az együttes minden elismerést megérdemlő produkcióját kellő módon méltathassuk. Áll ez elsősorban *Kardoss* Géza direktorra, ki talán pályájának legátéltebb, kiérettebb és megrenditőbb alakitását nyujtotta a sugó-hős szerepében. A züllött, elcsuszott vén bohémet a legtisztább tragikai magaslatokra emelte fel, s halálos összeroskadásában az egész világ, — *magyar világ* összeomlását érzékeltük. *Thuróczy* Gyula önmagát adta a magyar kulturáért önzetlenül mártiriumot vállaló szinész-hőroszban, s ennél több tisztelettel, igazabb dicséretet nem is irhatnánk róla. *Unger* István végtelenül rokonszenves volt a szinigazgató megható szerepében, ismét tanuságot tett pompás prózai szinjátszó készségéről. *Lázár* Tihamér megfelelően egészitette ki az együttest. *Halasy* Mariska sokrétü müvészi egyénisége ez alkalommal is teljes fényében ragyogott, *Csapó* Mária bájos és finom leányalakja kis szerepében is elismerésreméltóan viselte a heroina palástját. *Bakoss* Gyula könnyfakasztóan igazat és müvészit nyujtott a szinész Tiborc pár szavas figurájában.

Az „ellenséges" garniturából *Szigeti* Jenő elvetemült rendőrfőnöke magaslott ki. Annyira élethüen alakitott, hogy temperamentumosabb országban agyonverték volna előadás után. Valóban jól esett a publikumnak, hogy *Kardoss* Géza a függöny lehullása előtt megfojtotta. *László* Gyula Mosolu tábornokot idézte viszsza emlékezetünkbe, kissé igen rossz akaratu karrikirozással. *Sugár* Mihály sokoldaluságáról tett dicséretes tanubizonyságot. Igen élethü volt *Tamás* Benő is. De elismerés illeti az együttes többi tagjait is lelkes összjátékukért, a rendezést az előadás nivójáért, pergő tempójáért. Csak a szünetek hosszuak egy kissé.

*

És végül a *moral*. Ime: nem muszáj mindig Bús-Feketéket és buktencoperetteket vonszolni a szinpadra *még* irredenta drámairónak is, ha jól van megirva, megvan az előkelő, lelkes publikuma. Reméljük, hogy a szinház maga is tanulni fog a darab szelleméből: ha a való életből szinpadra hozott erdélyi szinészet életét is kockára tudja vetni a *magyar kulturáért*, akkor a debreceni szinház is ébredjen tudatára magasztos hivatásának. Hiszen itt nem elnyomással, nem fegyverrel, börtönnel, golyóval kell szembeszegülniök, hanem csak a publikum selejtesebb izlésü rétegeinek müveletlenségével és az intimpistáskodás fertőjét szertefecskendező üzleti sajtó szellemével.

Ezek ellenében pedig mindig támogatásra talál egy magasabb törekvésü szinházvezetés az öntudatos magyar publikum ezreiben, akiknek ezuttal is teljes szivvel ajánljuk figyelmükbe a „Tüzek az éjszakában" előadásait.

—váry.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefon zám: 4—49.

Meghalt Paulusz Márton m. kir. gazdasági tanácsos a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara alelnöke

Nemcsak a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarát, de közvetve az egész Tiszántul gazdatársadalmát fájdalmas csapás érte *Paulusz* Márton m. kir. gazdasági tanácsos váratlan elhunytával.

A megboldogult megalakulása óta egyik alelnöke volt a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarának s hivatását mélyen átérezve, a Tiszántul gazdatársadalmi mozgalmaiban mindig vezető helyen állott. Annak a rendkivül értékes kisgazda tipusnak volt egyik kiváló személyesitője a megboldogult, amely hazánknak már miniszterti is adott. Ami személyének külön varázst adott, az fáradhatatlan munkakészségén kivül az igaz magyar embert jellemző, közismert szerénysége volt, amellyel az egész Tiszántul egyetemes gazdaközönségének szeretetét és személyének megbecsülését érte el.

A DEBRECENI DALOSVERSENY ELŐKÉSZITÉSE

A debreceni XXII-ik Országos dalosverseny részleteinek megbeszélése végett az Országos Magyar Dalosszövetség küldöttei: Gerlóczy Béla m. kir. kormánytanácsos, ügyvezető elnök, Csermely Gyula főtitkár és Szeghő Sándor országos karnagy március 18-án, hétfőn délután 3 órakor a városháza közgyülési termében értekezletet tartanak, melyre a dalegyletek vezetőségét, választmányát és müködő tagjait meghivják, szives megjelenést kérnek

A JOGÁSZ ÉS TISZTVISELŐ KÖR TISZTUJITÁSA

A Jogász és Tisztviselő Kör március 24-én délelőtt 11 órakor a kör helyiségében évi rendes közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Az 1928. évi zárszámadások feletti határozathozatal. 3. Költségelőirányzat megállapitása. 4. Tisztujitás. 5. Esetleges inditványok. Az elnökség. — Közgyülés után este 8 órakor társasvacsora a kör helyiségében.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület folyó hó 21-től 25-ig Budapesten a tenyészállatvásárral kapcsolatosan mezőgazdasági gépkiállitást rendez. Ezen kiálitáson részt fog venni az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. Budapest (Váci ut 9.), a következő gyártmányaival: cséplőgépek, sorvető és sortrágyázó gépek, vetőmagtisztitó és kiválasztógépek, amerikai „Case" traktorok. Mindennemü felvilágositással ugy levélbeli megkeresésre, mint a kiállitáson legnagyobb készséggel szolgál a gyár

Uj esztergályos!
Tudatom a n. é. közönséggel, hogy **Debrecenben Halköz 4 sz. a. esztergályos műhelyt** nyitottam, ahol mindennemü, az esztergályos szakmába vágó rendelést a legjutányosabb árban pontosan és leikiismeretesen teljesitek.
Szives pártfogást kérve vagyok kiválo tisztelettel:
Brosovszky Adolf
esztergályos

Országos gazdagyülés lesz Debrecenben

A békeidők kassai, temesvári, palicsi országos gazdagyülései óta, amelyeken ezer és ezer gazda vett részt, nem volt az országban hasonló összejövetel, amelyen az ország egész gazdatársadalma együttesen adott volna hangot e réteg kivánságainak és panaszainak.

Gazdakörökből vett értesülés szerint a gazdaközönség körében általános mozgalom indult meg egy Debrecenben rendezendő országos gazdagyülés érdekében. Hir szerint a nagygyülés előkészületei már megkezdődtek s rövid idő kérdése, hogy a gyülés időpontját és napirendjét is megtudhassuk.

Most, amikor a földmüvelőnép helyzete aránytalanul rosszabb, mint békeidőben volt, valóban kivánatos, hogy a gazdák egységes fellépésükkel érvényesitsék a maguk jogos érdekében sulyukat, amelyet a magyar társadalomban képviselnek.

A Társadalombiztositó hét és félmilliót közvetlenül, tiz milliót közvetve épitkezésekbe fektet évenként

Hogyan tőkésitik és hasznositják a Társadalombiztositóhoz befolyó milliókat

A Társadalombiztositónak fizetendő járulékok mérséklése és a befolyó hatalmas összegek kamatoztatása ügyében dr. Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár a következőkben nyilatkozott:

— Tény az, — mondotta Dréhr Imre államtitkár, — hogy a társadalombiztositási teher, melynek viselése a modern élet elengedhetetlen követelménye, terhet jelent a magyar kézmüves iparosságnak. Ugyanakkor azonban, midőn ezt az intézményt a társadalom egy ugyancsak értékes rétegének érdekében megvalósitottuk, leszállitottuk a kézmüiparosságnak a betegségi biztositással kapcsolatos terhét. Tizennégy százalékkal szállitottuk le a társadalombiztositási terheket. A magyar társadalombiztositási teher, beleértve az uj öregség és rokkantsági biztositást, a velünk ipari szempontból versenyben álló országok 13—15 százalékos szociális biztositási terheivel szemben mindössze 11 százalék.

Arra vonatkozólag, hogy a befolyó összegeket hogyan tőkésitik, a következőket mondotta az államtitkár:

— Számitásaim szerint a folyó évben 33—34 millió pengő öregségi járulékot fognak a társadalombiztositó intézetek együttesen a munkaadókra kiróni. Ebből a folyó évben legfeljebb 28—29 millió pengő lesz az intézetek tényleges öregségi járulék jövedelme, amiből ismét el kell vonni adminisztrációs célra 4 százalékot, egészségvédő és gyógyeljárási célra 6 százalékot, ugy, hogy a járuléktartalékba az év végéig legfeljebb 25 millió fog befolyni. Ez az összeg nem hever tétlenül, mert mihelyt legalább 10 millió pengő összegyülemlik, azt a lehető legsürgősebben visszavezetjük a gazdasági élet vérkeringésébe. A visszavezetés a gazdasági életből felénk áradó tőkék gazdaságos befektetésének pedig legbiztosabb és legelőnyösebb módja csakis az épitkezés.

— Harmincegynéhány iparágat foglalkoztatunk az épitkezésen, munkaalkalmakat teremtünk, felpezsditjük az ipari életet, ha egy év alatt komoly tőkéket tudunk az épitkezési tevékenység előmozditására forditani. A törvény értelmében az évi 25 millió pengő járuléktartalékból évenként hét és félmillió pengőt tudunk közvetlenül épitésre forditani, tehát lakóházakba befektetni. A fennmaradó tőke jelentékeny részét, akár évi 10 millió pengőt pedig pupilláris jellegü záloglevelekbe, községi kölcsönkötvényekbe stb. helyezzük el, minek folytán közvetve finanszirozni és elősegiteni tudjuk a rentábilisnak bizonyult épitővállalkozást.

— Amit tehát az ipar és kereskedelem társadalombiztositó dijakban befizet, az jórészt visszatérül nemcsak szociális, de gazdasági téren is, ugy, hogy a Társadalombiztositó Intézetben a magyar gazdasági élet nemcsak egy nagyarányu szociális intézményt, hanem egy mindenkor jelentős tőkeerővel rendelkező faktort kell, hogy lásson, melynek tőkeerejének megfelelő jelentősége lesz a pénzpiacon is.

A rendőrség még a Hortobágyon is köteles lenne ellátni a szolgálatot

— mondja a városi tanács

Debrecen város tanácsa érdekes álláspontot foglalt most el a hortobágyi csendőrlaktanya bérleti ügyében: kimondta, hogy nem fogadhat el alacsony bérösszeget, mert a belügyminisztérium ellenszolgáltatás nélkül használatbavette a város drága rendőrségi épületét, hatalmas összegü hozzájárulást követel Debrecentől hozzájárulásképpen a rendőrség fenntartásához s ezek fejében a tanács felfogása szerint köteles lenne gondoskodni a rend biztositásáról nemcsak a város belső területén, hanem egész határában.

A hortobágyi csendőrlaktanya bérlete ebben az évben lejár. A városi tanács előbb

3000 pengő évi bért kivánt a csendőrkerület parancsnokságától, később azonban 2000 pengőre mérsékelte igényét.

A csendőrparancsnokság erre kijelentette, hogy ragaszkodnia kell előirásaihoz, amelyek szerint laktanyákért fizethet egy lovascsendőr után évi 200 pengő, egy gyalogoscsendőr után pedig évi 140 pengő évi bért. E szerint a hortobágyi csendőrlaktanyáért évi 1200 pengő bért ajánlott fel Debrecen városnak. A városi tanács átiratban közölte a csendőrkerületi parancsnoksággal, hogy ezt a bért nem fogadhatja el, hanem ragaszkodik az általa megállapitott 2000 pengő évi bérhez. Teszi ezt azért, mert

az állam azon a cimen, hogy a városi rendőrség hatáskörének és feladatainak egy részét átvette a várostól, minden ellenszolgáltatás nélkül használatába vette a város nagyértékü rendőrségi palotáját s igy a városnak semmi haszna sincs az objektumból, amiben pedig nagy érték fekszik, másrészt azért, mert Debrecen várostól nagyösszegü, igen sulyos terhet jelentő hozzájárulást követelt

az állam — és ezt a városnak meg is kell fizetnie — a rendészeti szervek ben azonban

egész területén a szolgálatot, holott a városi tanács felfogása szerint erre mindenütt, még a Hortobágyon is köteles volna.

Mivel igy Debrecen város jóval erején felül járul hozzá a rendészeti szervek fentartásához, nem mehet bele abba, hogy a hortobágyi csendőrlaktanya bérét mérsékelje. Álláspontjáról a tanács részletesen értesitette a csendőrkerületi parancsnokságot.

Melegágyi keltetésre
fajtiszta konyhakerti és virágmagvak
Pálffynál, Kossuth-u. 7

Magyar ember
a „Hajdufőldre"
fizet elő.

Kis Honi Kulturfölény

Kulturpárbaj a végkimerülésig

Szeged contra Debrecen

A debreceni és szegedi szinházak életre-halálra menő párviadalt vivnak ötszöri ruhaváltással, handabandázs nélkül, a végkimerülésig. Távolság 300 km. Öt lépés avansz. Feltétel: sértett és kihivó felek lelépnek a világot jelentő deszkáról és jól felpaukolva helyet cserélnek. Intim Pista, mint vezető segéd jelt ad az összecsapásra. Bajvivás megkezdődik.

Szin: Két részre osztott revue-szinpad, egyik részén a debreceni, másik részén a szegedi társulat játszik. Mindketten a „Hallód Amerikai párbaj" cimü klasszikus daljátékot. Reflektorok a magasabb kulturát sugározzák. Karmesterek vivó állásba helyezkednek, majd néhány asszó és laposvágás után magasra tartják a pálcát. A rangidös karnagy másfél taktussal elébb kezdi.

Szögedi Görlök:

Döbrecönbe kéne mönni,
Ölégtétölt kéne vönni.
Jól vigyázzon a kihívó:
Kiugrik a kulturnívó.

Debreceni Gerlék:

Kis revü, nagy revü
Nem ugat hiába . . .
Van nékünk terepünk
Szeged városába!
Szeged híres város,
A nívónak káros:
Ott van a vijadal,
Osztig aki páros.

Görlicék elvonulnak. Párbajzsüri komolyabb zenekulturát kiván. Primhegedüsök leteszik a vonót és lovassági kardokkal folytatják a zenét. Bajvivó felek torok- és gégebandázsban támadó állásba helyezkednek. Nyitány: „Ez a zene nem zene, nem zene . . ."

Sértött Együttes:

Töve van egy pupu,
Tevö van két pupu,
Tövö van négy pupu,
Sőt több . . .

Kihívó Ensemble:
(tulszárnyalva az előbbit)

Teve van nyóc pupu,
Teve van tíz pupu,
Teve van húsz pupu,
Sőt több . . .

Következik a ballet-pantomim. Bajvivó táncospárok élesrefent banánhéjakkal nyilt szinre törnek s a plafonon kézdzsigget járnak. Jeladásra öt bukfenc avansz. Hatszori simi-váltás négy ismétléssel. Szin hirtelen elsötétül. Testőrök kulturfáklyákat hoznak. Kezdetét veszi a klasszikus duellum.

Szögedi Hamlet:

Lönni vagy nöm lönni: ez itt a kérdés . . .

Debreceni Cyrano:

Uram, hogy értsem: hol itt a sértés?
Nagy tán az orrom? Gyönge tán a nívóm?
Vicomte, vigyázzon! Mert párbajra hívom . . .
(Irtózatos mulinékat vág Hamlet felé)
Avec plezür . . . már ott is van, no lássa!

Szögedi Lucifer:
(hóna alatt egy guillotinnal)

Pár rossz szezon a kulturát elássa,
Szubvencióba temeti neved
S mindezt nem a tomboló tapsvihar csinálja:
Csak lanyha műsor, mely körülenyelg . . .

Debreceni Caesar:

Az ember itt már sok mindent lenyelt:
Kultura-harcon, pártviszály okán,
De Caesar él és megmarad fokán,
Mint szirt fölött a megtépett vitorlás . . .

Szögedi Brutus:
(kardját Caesarba döfi)

Halj meg tehát, óh, féktelen bitorlás!

Debreceni Caesar:

Brutus, te is? Hát gyilkosom te lettél?

Szögedi Melinda:
(végigsikolt a szinen)

Bánk bán, ne még! Ach, mindent elfeledtél?

Debreceni Bánk:

Ambicióm, az itt kereng felettem:
Semmit, királynő, semmit sem feledtem,
Csak szerepemet . . . végszavad, ha várom.
Mert ritkaság e két repertoáron . . .
(törviadalban elhullanak)
A kulturnívó — úgy látszik — vegyes,
De van nyilam, mely karcsu és hegyes
Ki kezd ki vélem? Az legyen ma holt. . . .
(Ijazva lő)

Debreceni Gessler:

Szavamra hát . . . ez Tell lövése volt . . .
(fegyvertelenül haldoklik)

Debreceni Trubadur:
(opera-mütőkéssel közeleg)

Ő kardtalan, s bár nálam itt a kardom:
Beléje szurjam? . . . Mégse! . . . Visszatartom . . .
Ach, Luna gróf!
(hangja átmegy a trubamollba)
Az arcod, ach, mi zöld,
S egy hang kiáltja: Hagyjad! Meg ne öld!

Rómeo és Julia karszemélyzete vitőr-párbajt folytat. Sugók és kordinahuzók egymásnak esnek. Szin átváltozik a „Vasgyáros" viadal-terévé. Szinigazgatók császárkabátban, fejükön cilinderrel és kezükben karabélyokkal közelednek.

Igazgató I.:

A harc egyenlő . . .

Igazgató II.:

. . . Majd mi végzünk!
Egy-két golyó és nem emlékszünk...
Indulj! Avansz! Úgy érdemes, ha látszunk . . .

Igazgató I.:

Ez klasszikus, mint egész müsorunk . . .

Mindketten:

Mert egyremásra . . .

Bajvivó Sugók:
Operettet . . .
Szinigazgatók:
(rosszul értik)

. . . Operákat játszunk!

E percben céloznak. Claire mint a kulturnivó nemtője sikoltva középre rohan, mielőtt azonban lelőhetnék, elcsuszik egy piros-szinlapon és végigzuhan a földön. Szinházi görlök a „Jaj, de csuszik ez a banánhéj" kezdetü operabetétet énekik, Szinigagatók kibékülnek. Távolról szubvenció-fény derengi . . .

Lisztius.

A világ bolsevizálása

VIII.

Munkanélküliség és lakásinség

Akik javithatatlanul behunyják szemeiket az oroszországi állapotokkal szemben, azoknak legfőbb érvelésük mindig az, hogy a szovjet-köztársaság legalább igazi munkás- és parasztállam, ahol ennek a két osztálynak valósággal paradicsom az élete. Pedig itt is áll az a tény, hogy sehol a világon nincs olyan munkás- és parasztnyomor, mint Lenin ék országában, amit első kézből vett, marxista és kommunista bizonyitékokkal igazolhatunk.

A szocialista Friedländer dr. nemrégiben előadást tartott a lipcsei munkás-szövetségben oroszföldi tanulmányutjáról, amikor is szörnyü képet rajzolt e két társadalmi osztály rettenetes helyzetéről. Az orosz textilszindikátus szerint egy munkás hónaponként átlag 50—52 rubelt keres (körülbelől 100 pengőt). Miután a rubel vásárlóértéke rendkivül lehanyatlott, csak egy kabát ára 100—120 rubel Szovjetoroszországban.

De a kereseti lehetőségek e példátlan állapotával szemben még rettenetesebb a lakásinség, amelyhez az összeomlás utáni magyarországi helyzet egyáltalán nem is hasonlitható. Egy nyolcszobás lakásban, a melyet rabic-falakkal 16 helyiségre osztanak, 16 család él, körülbelől 50—60 taggal s az ilyen elhelyezkedés még rendkivül kedvezőnek számit. A lakásban természetesen csak egy konyha van, ugy, hogy a tüzhely egyszerüen 16 spiritusz-főző alapjául szolgál, de ugyanigy egyetlen mellékhelyiséget használ éjjel-nappal szakadatlan a lakók egész serege.

Ez az eset azonban még kivételesen szerencsés. Vannak helyek, ahol 20—30 munkás lakik egyetlen szobában. De számtalan ember él — mint azt hivatalosan megállapitották, — mint Diogenes, szekerek alatt, valamint a kanálisok mélyén. Egy szovjetpolgárnak törvény szerint igénye volna 5.6 négyzetméter lakóterületre. Ez azonban csak papiros-szélhámoskodás, mint a bolseviki köztársaság valamennyi „szociális" intézkedése.

A lakásinségnél csak a munkanélküliség nagyobb. Sehol a világon nem nyomorog annyi ember munka nélkül, mint a marxi államban. A hivatalos kimutatás szerint, mint azt a bolseviki „Pravda" közli, a szovjetipar 2.718.000 munkást foglalkoztat, ezenfelül ezidőszerint 1,344.000 a bejegyzett munkanélküliek száma. Tehát a tanácsköztársaság területén minden harmadik munkás alkalmazás nélkül áll. Ez az óriási szám azonban még igy is hamis, mert számtalan embert formai okokból nem vesznek fel a munkanélküliek listájára. Mindezek után még azt is megállapitja a fentemlitett Friedländer, hogy vannak időszakok, amikor az orosz lakosság 60—70 százaléka munkanélküli!

Nagyon hasznos volna tehát a nyugati államok becsapott „proletár" tömegeinek is kipróbálni ezeket a paradicsomi állapotokat, akkor talán megszivlelnék Bismarck hires szavait: „A butaság ugyan igen kedvező ajándéka az Istennek, — csak nem volna szabad visszaélni vele!"

Parasztnyomor

Az orosz parasztot a borzalmas adóterhek teszik tönkre, olyan adóprés, amelyhez fogható nincs széles Európaszerte. Emiatt soha meg nem szünnek a paraszt-lelkelések, ugy, hogy ma már a hivatalos orosz források a faluval kapcsolatosan egyenesen a kommunisták elleni terrorról beszélnek. Kétségtelen, hogy a hatalmas ország minden sarkából nap, mint nap érkeznek hirek, amelyek szovjetfunkcionáriusok kiirtásáról számolnak be s nincs az a megtorló hadjárat, kinzás, ellenterror, ami elnyomhatná a parasztok vérengzésekben kirobbanó elkeseredését. „A ki szelet vet, vihart arat" — mondotta Shakespeare s ennek igazságát mindjobban érzik Stalin és a bolsevizmus többi vezérei. Ha arra csak néhány valóban fegyelmezett regiment vállalkoznék, millió és millió parasztot lehetne felvonultatni Moszkva ellen, akik valamennyien készenlétben tartják eldugott fegyvereiket egy kedvező fordulat idejére.

(Folytatjuk.)

Bérauto
Margit-garage.
Telefon: 896.
Lakás:
Iskola-u. 1. szám.
Kedvezményes árban, kilométerenként
32 fillér.

járványos időben megbizható barát:

Király kávéi mégis a legjobbak **a vevő előtt pörkölve** meleg állapotban kapható. **Dégenfeldtér 11**

A helyes népességi politika

A Magyar Statisztikai Társaságnak március 14-én Thirring Gusztáv elnöklete alatt az Akadémián lefolyt előadóülésén Földes Béla, a Társaság tiszteletbeli tagja tartott előadást Az anyagi és társadalmi helyzet befolyása a házasságkötésekre, születésekre és halálesetekre, különös tekintettel Budapestre cimen.

Az előadó bevezetőül utalt a társadalmi statisztika fontosságára. Majd részletesen vizsgálta a házasságkötéseket, a házasságkötés korát, a házasságbeli termékenységet, a születéseket, a gyermektelenséget és egyket, a halvaszülötteket és elvetéléseket, a halálozási arányt, a magaskoruak arányát, a halálokokat, különösen a tüdőgümőt, a csecsemőhalandóságot stb. Ime néhány Budapeste vonatkozó adat:

	gazdagabb városrész:	szegényebb arányszámai
25 éven aluli vőlegény aránya	17 8	22 9
Születési arány	10.5	16 8
Gyermektelen ill egykés lakók	70 8	58,1
Ötnél több gyermekkel biró lakó	07.	2.4
Tizezer lakos után halvaszülött	0 81	1.43
Elvetélések	6.3	8.8
Halandósági arány	11.2	8.8
60 éven felüli korban elhaltak aránya	0.48	0.37
Tüdőgümőben elhaltak aránya	14 9	22.7
0—1 éves csecsemők halandósága a születések arányában	11.4	22.8

Az anyagi és társadalmi helyzet hatása — amint adataink mutatják mélyen bevésődik a népesség jóformán minden életmozzanatába, azonban különösen kidomborodik annak hatása a születési és a halálozási viszonyokra. Hogy a kedvezőbb anyagi helyzet az életkort meghosszabbitja, a magasabb korosztályok munkaképességét kiméli, az a nemzetre nézve csak erőgyarapodást jelent anyagi és erkölcsi tekintetben. Oda kell hatni, hogy a népesség szélesebb rétegei ebben a jótéteményben részesüljenek.

A vagyont ad infinitum konzerválni nem lehet. Ezt a legujabb kor szomoru tényei bizonyitják. A takarékos francia sem tudta vagyonát az enyészettől megóvni. Azért kell hangsulyozni, hogy a helyesen felfogott egyéni érdek is amellett szól, hogy az egyén magát a vagyont termelő gyermekekkel vegye körül, mert ez rendes körülmények között a legjobb vagyongyüjtés.

Az alacsony születési arányt legalább alacsony haland sági aránynyal, a gyermekhalandóság csökkentésével, az életmód racionalizálásával, az anyagi helyzet javitásával kell ellensulyozni. A helyes népességi politika Magyarország egyik legsulyosabb problémája, mellyel azonban, sajnos, nem eleget foglalkozunk.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemü utbaigazitásra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

A lepra-veszedelem terjedése Európában

A civilizáció fejlődésével nemcsak az exotikus országok, hanem ezeknek az országoknak a betegségei is közelebb jutottak a müvelt világhoz

Páris, Néhány nappal ezelőtt az egész világsajtóban nagy izgalmat keltett az a hir, hogy egy fiatal angol tanitónő, aki az ócskapiacon egy prémgallért vásárolt, leprát kapott ettől a prémgallértól. Felkeresték a párizsi egyetem világhirü bőrgyógyászát, *Jeanselme* professzort, hogy megkérdezzük, mi igaz az ujságok rémlátásaiból, mi igaz az elkülönitetlenül élő leprások seregéről, mi igaz abból a rengeteg rémes mendemondából, mely erről a szörnyü betegségről közszájon forog.

Jeanselme professzor, a francia akadémia tagja, szajnaparti lakásán fogadott bennünket.

— Az én osztályomon, — mondotta — a Saint Louis-kórházban körülbelül tizenöt beteget kezelünk állandóan, de a kórház egyéb osztályain is kezelnek leprásokat, akik azonban nem laknak benn a kórházban. Párisban mintegy 160—200 leprás beteg van számitásom szerint, akik bizony nincsenek elkülönitve, hanem nyugodtan járkálnak az utcákon. A törvények, melyek gondosan ügyelnek az emberi szabadságjogokra, nem rendelnek el semmi kényszert és ha a beteg nem akar a saját jószántából, semilyen hatalom nem küldheti be őket.

— Keleten, ahol ez a betegség elterjedtebb, Afrikában, Angol-Indiában, Indokinában, a hollandiai szigeteken, Kinában és Japánban összesen mintegy 200.000 leprás él. Igy hát nem csodálatos, hogy a technika mai fejlettsége mellett, a hajókon és a vasutakon könnyüszerrel behurcolják ezt a históriai betegséget a müvelt, nyugati országokba is.

— Európában — folytatta a professzor — a középkor óta nincs terjedőben. De azért erős fészkei vannak még mindig a norvég és islandi fjordok vidékén, az egykori balti tartományokban, a Fekete-tenger partjain és a Balkánon, különösen európai Törökországban és Görögországban.

— A középkorban a babonás nép mint az ördögtől, ugy félt a leprásoktól, gonosz hatalmaknak tartja a szerencsétleneket, szörnyü bünöket tulajdonit nekik és ép ugy üldözi őket, mint a boszorkányokat. 1321-ben hire terjedt, hogy a leprások és a zsidók, a középkor két leggyülöltebb tipusa, megmérgezték a kutakat. A nép haragja oly borzasztó erővel tör ki, hogy a hatóságok, egyetlen megfélemlitett, agyonkinzott leprás beismerő vallomása alapján elrendelik, hogy az összefogott leprásokat „egyelőre" megégessék. Szép Károly király pedig 1322-ben börtönbe vetteti Franciaország összes leprását.

— A lepra megállapitása ebben az időben meglehetős lelkiismeretséggel, csak alapos orvosi vizsgálat utján történt. Ha az orvosok megállapitották a betegséget, fátyollal takarták be a leprás arcát és bevezették a templomba. Ott a beteg letérdepelt az oltár előtt és misét hallgatott. Most a pap háromszor egymásután egy-egy marék temetőgöröngyöt vetett a leprás fejére, miközben ezeket mondta: *Barátom, tudd meg, hogy te meghaltál a világ számára.* És mortuus mundo — és vigasztalásul hozzátette — vivus iterum Deo.

A modern gyakorló orvosok legnagyobb részének, sajnos, halvány fogalma sincs a lepra szimptomáiról. Ha a véletlen leprás beteget hoz az utjukba, rendesan luetikusnak tartják és mint ilyet gyógyitgatják. És ha az orvosok nem ismerik eléggé ezt a betegséget, képzelhető, mily hiányosak a nagyközönség fogalmai róla. Pedig, véleményem szerint, jó lenne, ha legalább tudomást vennének erről a korántsem ártalmatlan betegségről.

— A legfontosabb tudnivalók a következők: A lepra a bőr, a nyálkahártya és az érzőidegek megbetegedése. Legtöbbször csak sok évvel a fertőzés után jelentkezik. Lappangási ideje 5—6 év, de előfordultak már olyan esetek is, amelyekben csak 10—15 év mulva mutatkoztak a betegség első jelei. Ez a tulhosszu lappangási idő okozza aztán, hogy a tudomány nem tudja megállapitani, hogyan keletkezett a fertőzés.

A beteg csak a baj megnyilvánulását konstatálja, azt sem mindjárt, hanem egyszerre nagy csodálkozással látja, hogy a kezén vagy teste más részén, egy égési sebhez hasonló valami van, de hiába töri a fejét, nem emlékszik, mikor és hogyan égette meg.

— A lepra első jelensége a fokozott érzékenység is, amit később nagyfoku, sőt teljes érzéktelenség vált fel. Olyan ez az érzéktelenség, hogy átszurhatjuk, sőt égethetjük a beteg testrészeket, nem érez semmit.

— A lepra lényegében krónikus betegség, mely ugrásszerüen fejlődik. Gyakran éveken át semmi fejlődés a betegségben, hogy aztán egyszerre rettenetes módon jelentkezzék. De már a betegség e látszólagos szünetelése közben is vannak olyan jelek, melyekből leprára lehet következtetni, mint például a szemöldökször hullása (az egyik legkoraibb és legállandóbb kisérőjelensége a leprának), egyes érzéketlen szigetecskék keletkezése a testen, egyes idegek megduzzadása stb.

— A lepra gyógyitása, mivel nem ismerjük a betegség keletkezésének okait, még nagyon kezdetleges. Rendesen Chaulmoogra-olajjal gyógyitjuk, melyet vagy beadunk a betegnek, vagy befecskendezzük az izmaiba.

Nagy baj, hogy a demokrácia törvényei nem türik el az egyéni szabadság semmiféle korlátozását, nem engedik, hogy internáljuk a leprásokat, hogy akaratuk ellenére kórházakban tartsuk őket. *A. L.*

Emeli a város a Fűvész kert-utcai ház bérletét

A városi tanácsban Zöld József tb. főjegyző bejelentette, hogy a Fűvészkert-utcai városi bérház lakásainak a szerződése az idén októberben lejár, szükséges tehát, hogy a tanács ujra megállapitsa a lakbéreket. Az épületben két négyszobás lakás van, amelyek közül az egyiknek a bére jelenleg 2880, a másiké 2578 pengő. Az eladó javasolta, hogy ezeknek a bérét 3000, illetve 2700 pengőre emeljék fel. Van ezenkivül három háromszobás lakás, amelyek közül a földszintinek a jelenlegi bére 2240, az első emeletié 2280, a másodemeletié pedig 2100 pengő. A javaslat szerint ezeknek a bérét 2400, 2280, 2100 pengőben kell megállapitani. Van azonkivül két kétszobás garzonlakás, amelyeknek a jelenlegi bére 1648, illetve 1120 pengő. Zöld József tb. főjegyző azt javasolta, hogy az egyiknek a bérét 1500, a másikét pedig 1350 pengőben állapitsák meg. A tanács azonban a bérleszállitásba semmiképpen sem volt hajlandó belemenni és a két lakás bérét 1648, illetve 1350 pengőben állapitotta meg, — egyhanguan, elfogadva a többi lakásra vonatkozóan is az előadói javaslatot.

A lakókkal az uj szerződést 1932. április 30-ig kötik meg.

A Pesti Tőzsde uj száma 32 oldalas, a Tébe jubileum alkalmából. A 10 éves Tébéről Hegedüs Lóránt, dr. Kresz Károly, dr. Nyulászy János irtak. Az uj komphajótársaságról Dietrich ellentengernagy, a Margitsziget Részvénytársaságról dr. Rakovszky Iván, a mezőgazdasági helyzetről dr. Marschall Ferenc, a Társadalombiztositó tőkéinek felhasználásáról dr. Dréhr Imre államtitkár, a főváros problemáiról Ripka Ferenc főpolgármester irtak cikkeket. A kormány uj iparpártolási programmjáról, a Victória-malom felszámolásáról, a móri szénbányáról, a Bauxitról, a MÁK-ról, az Ofáról érdekes riportok számolnak be. Szenzációs textilmelléklet, fontos árupiaci hirek, biztositási, autó, vas- és gépipari rovatok egészitik ki a 32 oldalas lapot. Aktuális bankmérlegeken kivül külön riport számol be Winterék móri bányájáról. Nyilatkoznak a bánya beszüntetéséről a bányakapitányság, a kerület képviselője gróf Hunyady Ferenc és a munkanélküliek. Fontosabb cikkek a lapban: 3 határidő ügynökségre 130 pályázó. A villamossági, nyomda, rádió és mezőgazdasági gépimport magyarázhatatlan megnövekedése Kartelen kivüli gyárakat vesznek meg az épitési vállalkozók, hogy letöröljék a magas anyagárakat. Uj nagyipar megteremtésére készül a kormány, stb. stb.

Csillag kalapszalonban
eredeti bécsi modell kalapok
nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók
Csapó-utca 5. szám,

Halottszállitás autón vidékre is!
A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállitója
Fehértói, Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen,
Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

FORUM

ILLETÉKTELEN AMBICIÓK.

A Déri muzeum felügyelő bizottsága a napokban ülést tartott, s *végre-valahára* javaslatot tett a tanácsnak, hogy hirdesse meg az igazgatói állásra a pályázatot. Ezt a pozíciót ugyanis a határozat szerint *szakemberrel* akarják betöltetni, — mintha bizony a törvény módot adna buzgó cipőfelsőrészkészitők, ecetügynökök vagy *ékszerkereskedők* muzeumigazgatói ambicióinak kielégitésére. E böles és mindenképpen sürgős javaslat mellett általános meghökkenést keltett az az előterjesztés, hogy *Lötkovics* Arturt válasszák meg a Déri muzeum tiszteletbeli igazgatójává. *Tekintettel a muzeum megalapitása körül szerzett nagy érdemeire.*

Löfkovics Artur *nagy érdemeit* nem igen ismeri a mai nemzedék, a tárgyilagosság kedvéért tehát megállapitjuk, hogy ezeket azzal a békebeli régiség-adománnyal szerezte, — a bizottság szerint, — amelyet bizonyos erdélyi csődtömegekből vásárolt az akkor még szerény városi muzeumnak. Hogy ennek az adománynak mi az értéke, *ne keressük.* De érjen akár békebeli pár ezer koronát is, Déri Frigyes nagyszerü gesztusa után *nagy érdemekről* beszélni a Déri muzeum megalapitása körül enyhe kifejezéssel élve, elfogultság, másrészről, *még enyhébben szólva: szerénytelenség.*

Különben is Löfkovics Artur *éppen eléggé élvezte ennek az adományának kamatait erkölcsi és társadalmi szempontból,* amikor hosszu éveken át a Városi muzeum igazgatójaként szerepelhetett, holott az intézmény *szakértelmet, önfeláldozó, lankadatlan fáradságot* megkivánó épitő munkáját nem ő vállalta és végezte, hanem *Zoltai* Lajos dr., *Sőregi* János dr. s az etnográfiai osztály részéről *Ecsedi* István.

Löfkovics Artur részére éppen elég elismerés, ha az általa ajándékozott tárgyak céduláin, — amennyiben a Déri muzeum kereteiben egyáltalában kiállitásra kerülnek, — feltüntetik a nevét. De minden szakképzettség, tudományos felkészültség, megfelelő társadalmi suly nélkül egy most már országos jelentőségü muzeális intézmény élére állitani, ha névleg is, — *ez az ötlet valóban páratlanul groteszk.*

Legalább is nem emlékszünk arra, hogy Széchenyi Ferenc gróf, Apponyi Sándor gróf, Ráth György, vagy akármelyik *igazi nagy magyar mecénás,* — mérhetetlenül nagyobb értékü adományaiért valaha is ambicionálta volna ezt a cimet. De sohasem hallottunk arról sem, hogy a Kollégium nemesszivü alapitványtevői közül bármelyik is igényelte volna *Karay* Sándor, vagy *S. Szabó* József igazgatói rangját. Holott ezek között nem egy igen iskolázott férfiu is található, amit Löfkovics Artur éppenséggel nem állithat magáról.

Ne sutor ultra crepidam. Maradjon csak kiki a maga, — egyébként igen tiszteletreméltó, — mestersége mellett. Löfkovics a pultnál, a tudós szakember pedig a muzeumigazgatói pódiumon. Ha pedig ezt nem tudja belátni, akkor a magisztrátusnak kell erre megtanitania. Elvégre ma, amikor hivatalosan és nemhivatalosan folyton a társadalmi békéről szokás szavalni, még a látszatát is kerülni kell annak, hogy valaki az őt meg nem illető magas pozicióba kerülhet az egyetemi várossá fejlődött „legmagyarabb civitásban", *pusztán azért, mert Lötkovics.*

Március Idusán a debreceni perifériákon

(A Hajduföld tudósitójától.) Rengeteg ember hullámzott a szabadság-ünnepén a debreceni korzón. Mindenkit vonzott a szent-ünnep varázsa s valami lázas lobogás vibrált az arcokon. A házsorokon magyar zászlót lengetett a szél s az aranyló márciusi nap gyermekded melegével langyosan, szépecskén sütött. Gondtalanok voltak az emberek, mintha a kacagó arany-nap mosolyogna mindig rájuk s a bánat tornyosuló fellegei eloszlóban volnának. Én azt hiszem, hogy ez a tavaszi arany-nap tényleg ott süt mindenkinek az arcán s ott ég a szivekben is. A hazafiasság öröklángja a lélekből táplálkozik s enélkül nem képzelek el magyar embert.

Periférián az alkonyi délutánban

A nap utolsó sugarai végig csókolták a földet, aztán messze nyugaton biborosra festették az ég alját. Csodás panoráma a zsendülő határról nézve. Ilyenkor szokta az éjszaka sötté rémei is szárnyra kapni, ahogy beállt az este s nincsen semmi varázsszer ellenük, mert lelkes lények. Nincs az a szilaj fantázia, amely a képek ily végtelen országutján száguldozva szemléltetővé tudná tenni a szegény ember képzelet világát: a dohos kalyibák, vermek elesettjeinek mocsaros, fertős életét.

Előttünk éppen egy szakasz fogoly masiroz, ásóval, kapával a vállukon, utánuk a szigoru fogházőr feltüzött szuronnyal. Ki tudja, kik ezek az emberek? Milyen bün terheli a lelküket, amiért most vezekelni kell. De emberek s nem lehet tudni róluk más semmit. Arcukon ködfátyol. Ők is felnéznek a magyar cimeres zászlókra s látjuk, amint egy-egy borostás arcon végig perdül a könny . . . le a fogházi darócruhára. Magyarok. A bünben, a sárban, a piszokban, de magyarok. Ez az első kép.

Az utcasarkon munkásasszony. Félretaposott cipőjü mumia. Sárgás arcán ráncon ránc, két kezében ágrólszakadt csenevész fiucskák. Huzzák, ráncigálják vissza.

— Ne menjünk még haza ides, — mondja a nagyocska. — Lidi néném olyan szépen tudott mesélni a Hófehérkéről

A kisebbik hangosan bömböl s mezitláb dideregve nyakasan toporzékol. Félve pislantott az anyjára . . . s a szél vigan rázta meg az ablakokat.

— Jó — jó — buggyant az anya szájáról, betegen, heptikásan a szó, — hát visszamegyünk. Apátok ugy sincs otthon. De akkor egész éjjel ott maradunk ám, mert máskép baj lesz. Megver apátok. Ugy is részegen jön haza.

Látjuk, amint sietve mennek a tekervényes utcágon. Aztán elvesznek. De ki lehet az a Lidi néni, aki szépen tud meséini Hófehérkéről, a törpékről s talán Árgyilus királyfit is ismeri hirből. Ez a másik kép: a periféria utcáján a rózsaszinü pokol.

Bemegyünk egy kocsmába. A tulajdonos szolgái ki. Lemállott a festék mindenütt. A balfenéken plafonig érő kassza trónol. Ma ünnep van és a sok vendég. Ezerszer látott munkás emberek.

A tulajdonos mondja:

— Azt kérdi, jól megy-e az üzlet? Hát jól, nekem legyen mondva!

Aztán hamisitatlan groteszk mozdulattal felhajtja a piroscsiku, borral tele fröcsközölt abroszt és lekopogja. Ajkán torz mosoly.

— A télről nem beszélek — folytatja, — de most itt a tavasz. Szemében kaján, acélos tekintet.

— Ma ünnep van. Ez a kezdet. Pörkölt, mert ilyenkor ez dukál! Mellé a liter bor. Már csak azért is, mert ez igy szokás. Egyik liter szüli a másikat. Felmegy öt, hat literre. Aztán rum és pálinka.

Füstös nép tolong be az ajtón. Ketten is cipelik a bögőt, meg a cimbalmot. Füliacsaritó óbégatás. A halálraitéltek kurjongatnak a szeszkáláján . . . Ma jogcim is van hozzá. A szaabdság ünnepe!

A „müvész ur"

Egy „müvészember" is tartozik a törzsvendégek közé. Bársonyzakója feltünően kopott, nyilván évtizedes lehet, vállára csüngő fürtjei kuszáltak, de látni, valamikor hosszu hajat viselt, bár most a koponyája elől kopasz. Két tinta ceruzája van s a piszkos mappára Meduza-főket rajzol. A rossz nyelvek szerint most már nem tud. Legfeljebb női aktokat, de ezekért duplán szedi a pénzt.

— Valamikor festőmüvész volt — informál a „tulaj" ur, (mert itt mindenki igy hivja a tulajdonost.) Most házról-házra jár a rajzokkal, melyeket ugyan nem veszi senki, de az őt megillető tiz, husz filléreket megkapja. Ennyivel mindenki tartozik a nyomorgó müvészetnek. Itt már ügyet sem vetnek rá. Neki amint látszik, fáj ez a mellőzés. Szomoruan kortyolgatja a bort. Természetesen góliát pohárból. Hamarosan elázik. Akkor kezébe veszi a mappát és sorba kering az asztaloknál.

— Csak tiz fillér uram! A szegény müvészet oltárára. Mi tesz, ha már maguk sem értik meg a földönfutók keserves imádságát?

Mondanom sem kell, hogy nem vesznek tőle. A müvész urtól azonban nem lehet ilyen könnyen szabadulni. Káromkodik. Nincs az a kapcabetyár, aki hosszabb litániát tudna mondani a válogatott szitkokból, mint ez a hajdanvolt müvész ember.

Közönnyel fogadják a szitkozódást. Végül megunja ő is. Ujra sorba jár az asztal körül és külön-külön bocsánatot kér. Akit lehet természetesen megvág tizfillér erejéig . . .

Igy folyt le a március 15. a periférián. Ennyi láz és lelkesedés után nekivágunk a hüvös márciusi éjszakának, vissza a városba. Sürü sötét fellegek boritják az eget s a Piac- és Kossuth Lajos-utca sarkán gesztenyét sütöget egy nénike. Megyünk tovább. Valami ismerős mellódiát hoz felénk a szél . . . aztán csönd . . .

S ebben a nagy ünnepélyességben csodásan zeng fel a Zenedében a debreceni dalárda hatalmas Ave Máriája . . .

A Nagyerdőn tart ezután törzsnét a honvéd zenekar

A nagyerdei Vigadó bérlője, Molnár Lajos azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy a város hasson oda a honvédség illetékes szervein**él**, hogy a honvéd zenekar a nyári hangversenyeket ne a városban, hanem a Nagyerdőn tartsa, hetenkint legalább egyszer.

A tanács teljesitendőnek találta a kérelmet és elhatározta, hogy átir a honvéd államparancsnoksághoz, hogy

a jövőben a katonazenekar a Nagyerdőn, a köröndnél tartsa meg a térzenet.

Támogatták ezt azzal is, hogy bent a városban az autótülkölés és villamos-csilingelés közt egyáltalán nem élvezet zenét hallgatni, a térzenén megjelenő tömeg pedig forgalmi akadály.

Kérte még Molnár Lajos, hogy a város hosszabbitsa meg a Vigadó terraszát egészen a villamos megállóig. A tanács erre már nem volt kapható, mert

a meghosszabbitás elrontaná a szépen kiepitett parkot.

Vásáry István dr. polgármester arra ugyan hajlandó lett volna, hogy esetleg a park felé eső részen, a Vigadó frontális vonalában lépcsőzetesen lefelé, körülbelül két méterrel meghosszabbitsák a terraszt, de kiderült hogy erre sincsen hely. Igy ezt a kérést elutasitották.

Végül azt kérte a bérlő, hogy engedje át neki a tanács a nagyerdei fürdő gyógyvizintézetének a helyiségeit is, illetve csatolja ezeket a Vigadó bérletéhez. A tanács erre azt válaszolta, hogy a megtartandó vizsgálat után dönt a kérdés felől.

Szőlőoltványok gyökeres hazai vesszők, fajtiszta, legolcsóbban a
Nemzetközi Borkereskedelmi rt.-
nál, Budapest, VIII., Kenyérmező-u. 6.
— Kérjen árajánlatot. —

Debrecen és környékének számottevő gazdái egyhangulag igazolják, hogy az eredeti amerikai
„John Deere"
négyzetes tengeri ültető
minden tekintetben felülmulhatatlan!
Ujabban olyan felszereléssel érkezik a gyárból, hogy dróttal és drótnélkül egyaránt tökéletesen vet!
Kizárólagos képviselet és raktár:
Ráhmer Sándornál,
Debrecen, Piac-utca 43. szám.
Telefon 962.
Bächer és Melichar eke és vetőgépgyárak, traktoreszközök, — Johnston aratógépgyár és manillazsineg, — „Cormick" petróleumtraktor kizárólagos képviselete.
Olcsó árak! — Előzékeoy fizetési feltételek! — Kérjen árajánlatot!

Debreceni Gőztéglagyár R. T.
Gyárteleptink rendes nyomtávu iparvágánnyal rendelkezik.
Legjobb minnőségü kis- és nagyméretü kézi és gépi fali csertégla, lapos hódfarku- és kupás cserép megrendelhető Kossuth-utca 34. sz. Telefon: 14—12. sz. vagy a gyártelepen Bellegelő 504. Balmazujvárosi-ut mentén. Telefon: 5—69. sz.
Disz és alaktégla külön rendelésre gyártunk.

Atrocitások

— **A „Magyar Hirlap" meg a szabad sajtó.** A szabadkőmives radikálizmus jászioszkári napilapja március Idusán szintén belemerült a vivmányok dicséretébe.

„Az akkori közvélemény — irja többek között — a sajtószabadságot tartotta kardinális vivmánynak. Még a szabadságharc legválságosabb napjaiban sem volt cenzura s olyan élesen birálták a kormányt, hadvezetőséget, amilyen szabadság a világháboru alatt elképzelhetetlen volt... Jókaiék, Nyáriék, Kazinczy Gáborék békepropagandát mertek kezdeni... S nem ártott a nagy ügynek ez sem. A katasztrófát nem a destrukció okozta, hanem az — orosz túlerő."

A kis ártatlan *„Magyar Hirlap"* sorok közötti tendenciája minket is rendkivül megrenditett. Annál is inkább, mert a *negyvennyolcas és negyvenkilences* eseményekkel szemben a *tizennyolcas* és *tizenkilences* kataszrófát nem a tulerő, hanem a *destrukció* okozta. Igy például a szabadkőmüves *„Világ"*, mely a *„Magyar Hirlap"*-nak egyenes jogelődje.

Idézzük elsőnek Jászi Oszkár 1918 október 17.-i cikkét, melyben a „lelkek leszerelés"-ét előkészitette:

„... Itt van az uolsó lehetősége annak, hogy bátor tettekkel feltartsuk a veszedelmet. A pénzen összevásárolt, alkoholmámorban fogant, szuronyokkal egybekergetett magyar parlament tovább ferdit és hazudik..."

Ugyanő október 24-én:

„A pállott, nyomorult osztályparlament ma délután összeroppant... Közben a reakció legbűnösebb lovagja, Bethlen István gróf is beszélni mert a parlamentben."

Ugyanezen lap október 30.-i számában Biró-Blau Lajos, a „Sárga lilom" illusztris szerzője eképen elmélkedik:

„Rákerülhet a sor, hogy áldozatokat kell hozni... Ha van még ügyész, aki merészel rendeletet adni a lapok elkobzására, akkor nem lesz rendőr, aki a parancsot végrehajtsa és nem lesz portás, aki a rendeletnek engedelmeskedjék."

1919 március 7.-én:

„A Clemenceauk a Tirpitzeket le tudták verni, de nem tudták azt a sokkal félelmetesebb ellenfelüket, akiknek vörös zászlaja egyre diadalmasabban emelkedik fel Európa keletén: Lenint." (Biró Lajos.)

1919 március 11.-én:

„Kinek köszönheti a német anya az életmentő kenyeret? Lenninnek köszöheti."

Két nappal a diktatura kikiáltása előtt:

„A magyar irántyü reszketve keresi az irányt Moszkva felé... Világ proletárjai egyesülljetek."

És mit szól hozzá a *„Magyar Hirlap"*, ha megállapitjuk, hogy Magyarországot tiz évvel ezelőtt nem az *„orosz tulerő"*, hanem a *„destrukció"* tette tönkre. Mert a *szabad sajtó* akkor válik az országpusztitó destrukció eszközévé, ha az a Jókaiok, Nyáriok és Kazinczy Gáborok kezéből a *szabadkőmüves zsidók* hatalmába kerül.

Miss Fogadtatás... A destruktiv lapok félméteres tudósitásokban ujjongják szét a hazafiasch világba, hogy Simon Böskét, a választott fajszépséget mekkora ovációval fogadták hazatérő utján. Igy például a joviális bécsiek csikósoknak öltözött lovasokkal *mit edlen Magyaren* — kisértették végig a Marianhilferstrassén, este pedig a banketten a magyar követ is megjelent... Komáromban helyettes-polgármester, Győrött városi tanácsnok és igy tovább...

Uram-Istenem! Micsoda fogadtatás!... Amikor Apponyi hazajött külföldi sikereinek szinhelyéről, nem voltak polgármesteri kivonulások... Az utolsó tiz év nagy magyar halottairól nem irtak annyit a liberális lapok, mint erről a szinháziéletes fogadtatásról... Kevés elfoglaltságuk lehet a „hivatalos" ünneplőknek, hogy ráérnek ilyen asszisztenciát szolgáltatni az intimpistai triumfusokhoz. De mindez csak hagyján. De gustibus non est disputandum.

Van azonban a fogadtatásnak egy sokkal *élvezhetetlenebb* momentuma. És ez a szépségverseny rendezők vakmerőségének tudható be. Amikor ugyanis a Simon megérkezett a Keleti pályaudvarra, egy odarendelt cigányzenekar a Hymnuszt játszotta. Reméljük, hogy e negroid merénylet ellen illetékes helyről még tiltakozni fognak és hogy a rendezők nem viszik el szárazon a magyar nemzeti imádság ilyen felháboritó profanizálását. Mert ha már mindenképpen zenés fogadtatásra vágytak, miért nem vittek ki az állomásra egy dzsesz-bendet és miért nem játszatták el ama közismert „nemzeti himnuszt, mely ugy kezdődik, hogy — *Teve van egy puppu, teve van két puppu, teve van négy puppu, sőt több...*

Kulisszatitkok a cári Oroszország összeomlásáról

Kiadták Miklós cár összegyüjtött magánleveleit

„The Letters of the Czar to the Czarina" cimen rendkivül érdekes könyv jelent meg Londonban, amely II. Miklós cárnak a háborus évek alatt Alexandra cárnéhoz intézett privát leveleit tartalmazza.

A leveleket oroszul is csak nem régen adták ki és hitelességükhöz kétség nem férhet. Eltekintve attól, hogy ezek a magánlevelek a cári Oroszország legválságosabb éveiben irődtak, érdekességüket az is fokozza, hogy irójuk minden bizonnyal sohasem gondolhatott arra, hogy valaha a nyilvánosság elé fognak kerülni.

Ezek az 1914 és 1917 között keltezett levelek megdönthetetlen bizonyitékai annak, hogy Alexandra cárné, legalább is a háboru alatt, sokkal közvetlenebbül vett részt Oroszország irányitásában, mint maga a cár, aki gyermekmódjára engedelmeskedett a „Kis Madár"-nak, ahogy a cárnét levelében nevezi, aki viszont teljesen *Rasputin* befolyása alatt állott.

A tragédia kezdete

A cár 1915 végéről keltezett levelei érdekes fényt vetnek a világháboru legizgalmasabb időszakának eddigelé kevésbbé ismert mozzanataira is. Ez időtájt Rasputin már tisztán látta, hogy a cárné gyakorolt csaknem korlátlan befolyásával könnyüszerrel elérheti azt a vágyát, hogy *az orosz haderő vezetésének szálai a saját kezében pontosuljanak*. Ennek legnagyobb akadályát *Miklós* hercegben látta, aki mint az orosz hadsereg akkori főparancsnoka, nem nézte jó szemmel Rasputin egyre növekvő befolyását.

Rasputin mindenekelőtt a cárné gyöngeségére épitette tervét. Sikerült elhitetni vele, hogy a németek ellen küzdő nyugati orosz csapatok parancsnoksága sokkal jobb kezekbe lenne, ha maga a cár venné át a fővezérséget, ami rövid időn belül meg is történt. A változás Oroszországban nagy riadalmat keltett, de annál szivesebben fogadták a német főhadiszálláson. Maga a cár a következőképpen számol be róla a cárnénak a főhadiszállásról keltezett levelében:

„A nagyherceget, a többiek ellenkező tanácsa ellenére áthelyeztem; embereim ezt természetesnek és érthetőnek találják. Bizonyság rá az a sereg távirat, amelyeket nekem elismerésük megnyilatkozásaként küldenek."

Nyilvánvaló, hogy az elismerő táviratok mögött is a *Rasputin* messzire érő keze rejtőzködött, aki ilyenformán saját sikeres sakkhuzásához gratulált.

Ennek a változásnak, amellett, hogy az orosz hadsereg fővezérségét egy hozzá nem értő, akaratnélküli ember kezébe helyezte, az a végzetes következménye is meg volt, hogy a tulajdonképpeni uralkodás teljesen a cárnéra hárult, aki Rasputin kezében csak játékbáb volt. Ettől az időtől kezdve Rasputin volt az oroszországi események mozgató rugója és a cárnén, illetve a cáron keresztül a vezérkar intézkedéseit is tetszése szerint módosithatta.

A hosszukezü Rasputin

Mikor 1916-ban *Brusszilow* generális meginditotta az emlékezetes nyugati offenziváját, *Rasputin* roszszalását fejezte ki a cárné előtt, aki táviratilag kérte a cárt, hogy Bruszilow offenziváját fujja le. Ez még szerencsétlenebb sakkhuzás volt, mert az offenzivát abban az időben kellett félbeszakitani, amikor *legtöbb eshetőség volt az offenziva sikerére*, amely egyetlen mód lett volna a távolban kisértő forradalom és anarchia kikerülésére. A katonaság is érezte, hogy minden áldozat hiábavaló volt.

Érdekes, hogy maga a cár is tudta, hogy csak mozgatható báb Rasputin kezében. A cárnéhoz intézett minden levelében megemlékezik a *„Barátunk"-ról*, akinek tanácsait vakon követi. Csak az nem tetszik neki, hogy a cárné a kinevezéseknél a kelleténél is nagyobb szabadságot ad Rasputinnak.

„Tudod — irja 1916. szeptemberében — Barátunknak kissé különös ítéletei vannak az emberekről és éppen ezért a fontosabb állások betöltésénél nagy óvatossággal kell eljárni. Ez a folytonos állás-cserebere elszédit, ha rá gondolok. Szerintem tulságosan is gyakoriak."

Egyébként az államügyekkel keveset törődik. Nem veszi észre az egyre növekvő elégedetlenséget sem. A jelentéktelen dolgok embere. Közvetlenül az összeroppanás előtt irt levelében is arról áradozik, hogy szabad idejében a sakkozás örömeinek hódol és elragadtatással emlegeti Florence *Barclay* érzelgős regényeit.

Mikor a trónról való lemondását aláiratták vele, táviratot küldött családjának, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy „odahaza mindenki jól érzi magát és nem sokára viszont látják egymást."

Az óhajtott viszontlátás el is érkezett, de nem volt öröm benne. Ekkor már állandó őrizet alatt állottak és egyre közeledett az ekaterinburgi nagy tragédia, amely befejező pontot tett a cári család apró, tragédiái után.

Befagyott a Balti-tenger

Kopenhágából jelentik, hogy a tartós hideg miatt a Balti-tenger a német partok irányában teljesen befagyott. A szigetek és a part között hatvan kilométernyi mélységben gyalog járnak az emberek. A jég a part közelében olyan erős, hogy teherautomobilok is rámehetnek.

Európa nyugati részéről és az Atlanti-óceánról szélviharokat jelentenek. A szélviharok különösen erősek az Atanti-óceán amerikai partján. Newyorki jelentések szerint ottan tegnap százkilométeres gyorsaságu északnyugati szél tombolt. A kikötőben sok hajó megsérült. A Van Dyck nevü nagy hajó zátonyra került. Sok kémény és torony ledőlt és a brocklini állomás tetejét egészen lesodorta a szélvihar.

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 18-37. Tartós villanyrendelálás

Felülmulhatatlan
a
20 HP és 30 HP
Wallis
traktorok
teljesitőképessége, tartóssága, olcsó üzeme.

Messzemenő garanciákkal kedvező feltételek mellett szállitja:
Massey-Harris gyártmány!
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Vilmos császár-út 32.
Kerületi képviselet: GUTTMANN TESTVÉREK DEBRECEN.

Az akarnok

Ezzel az emberfajtával az élet minden lépcsőjén lehet találkozni. Különbség közöttük csak az, hogy egyikből pregnánsabban üt ki lényege, a másikból kevésbé.

Közös alapvonásuk: hihetetlenül nagy akaratuk. Alig értenek valamihez, de mindent akarnak. Teszem például életükben egyszer voltak Abbáziában, valamit megtanultak olaszul s azóta szakembereknek hiszik magukat az olaszokkal bármilyen vonatkozásban álló kérdésekben; valaki egyszer megdicsérte ot sornyi versüket s azóta költenek; egyszer kifejették vérszegény nézetüket valamilyen müvészi kérdésben s azóta esztétáik stb. A dolgok lényegéről, velejéről fogalmuk sincs, de azért minden áron akarnak ehhez vagy ahoz érteni. Szürke, réveteg szemük mohó kiváncsisággal ugrik egyik tényről vagy könyvről a másikra, igyekszik valamelyikbe belekapaszkodni, hogy abból témát faraghassanak. Agyuk valami vérszerüséget izzad, mig egy épkézláb gondolatot kisajtolnak belőle. Remeg a kezük, ha egy elhullatott gondolatmorzsa után nyul.

Ürességüket még önmaguk előtt is titkolják. Van ugyan egy pár közöttük, kik kinlódásaik során imigyen sóhajtoznak:

— Ó, Muzsa, ihless meg engemszikadt agyut, kinek tehetsége rőfnyi, haja mérföldnyi, hogy valami szépet, valami egyedül valót, valami szenzációsat alkothassak.

Egyik részük értékesiteni tudja akarnokságát, ha nem is egészen elképzelésük szerint, de ezek legalább egy más pályán lendülnek ugyan nem éppen kaptafájukhoz. Másik részük, a nagyobbik egész életükön át csak akarnak s a végén, amit nem akarnak, azt az egyet végzik el kifogástalanul: meghalnak. De addig élik parazita életüket.

Ez a városi parazita had, mint valami kuszó növény, bekigyóz mindent, eltakarja a napot s beárnyékoz jó szándókot, tehetséget.

Egyikünknek a muldor szemére vetettem mindezt, mire ezt válaszolta:

— Lehet, hogy mások feleslegesek, de mi nem vagyunk azok. Igaz, nincs tehetségünk, egyéniségünk, csak szivós akaratunk. Bizalmasan megsughatom: ez se a mienk. Mások elhullatott akaratát szedtük össze. Ezzel valami értékes munkát csak végzünk. *(te.)*

MEGKAPTA A MÁSODIK HORTOBÁGYI VÁSÁRTARTÁSI JOGOT DEBERECEN

A mult évben mozgalmat inditott a Gazdasági Egyesület a Hortobágyon második állatvásár engedélyezésére. A törvényhatósági bizottság akkor feliratban kérte ezt a vásárjogot s a közgyülési határozathoz csatolta a harminc kilométer körzetben minden község pártoló állásfoglalását a második hidi vásár mellett.

Hosszu idő után végre megérkezett a kereskedelmi miniszter válasza, amelyben hozzájárul a törvényhatóság kérelméhez és megadja Debrecennek a második hortobágyi hidi vásár tartásának a jogát, olyanformán, hogy Debrecennek joga van minden év szeptember havának harmadik csütörtökjén, ha pedig erre a napra valamelyik keresztyén ünnep esnék, a rákövetkező hétköznapon, a Hortobágyon állatvásárt tartani.

Ilyenformán most már nemcak egy nyári hidi vásár lesz a Hortobágyon, hanem kettő: egy nyáron és egy ősszel.

Meghalt egy nagyváradi magyar tudós, aki elsőnek fedezte fel a rádiófelvevő készüléket s akinek az oláhok nem adtak rádióengedélyt

(A Hajduföld tudósitójától.) Jelentettet már a Hajduföld, hogy az erdélyi magyar tudományos élet nagyváradi büszkesége, aki tudását több nemzedék lelkébe plántálta át és izzó patriotizmusával résztvett a magyar közéletben is: dr. Károlyi Irén premontrei kanonok, egyetemi magántanár életének hetvenedik évében hosszas betegeskedés után meghalt. 1854-ben született az abaujmegyei Göncz községben, a rendbe 1875-ben lépett és teológiai tanulmányait az innsbrucki egyetemen végezte. Jászóról 1881-ben helyezték Nagyváradra, hol a fizika és mathematika terén korszakalkotó munkásságot fejtett ki. Váradi tanárságának első éveiben szerezte meg a bölcsészeti doktorátust.

Károlyi Irén világhirnévre tett szert az elektromos hullámok tanulmányozásával. Már Marconi előtt, amikor Herz hires kisérleteit csodálta a világ, uj módszereket talált fel az elektromos hullámok felfogására. Ő szerkesztetet az első hanghullámfogót, melyet kisérletezéseire ma is világszerte használnak. Harminckét éves tanársága alatt egyik nagyjelentőségü kisérlete a másikat követte. A király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A kolozsvári egyetem magántanárául habilitálta, a Tudományos Akadémia rendes tagjai sorába iktatta, a Fizikai Társulat pedig alelnökévé választotta meg.

Harcok a magyar igazságért

A tudós premontrei kanonok, aki az országban elsőnek rendezett be Röntgen-laboratóriumot, nagy tudását és hatalmas energiáját a tudomány mellett a magyar haza és Nagyvárad szolgálatába állitotta. Müködésének sulypontja összeesett Nagyvárad fejlődésével. Neki köszönhető, hogy Nagyvárad a villanyvilágitás terén az ország összes városait megelőzte s a váradi villamosmüveket az ő külföldi tapasztalatokon alapuló tervei szerint készitették. Az erdélyi városok villamos müveinek fejlesztésében az összeomlásig tevékeny részt vett. Közben egyik munkája a másik után hagyta el a sajtót. „Zur Demonstration des gegenseitigen Einflusses zweier Funkenstrecken" cimü korszakalkotó müve, melyet a berlini akadémia adott ki, az egész világon nélkülözhetetlen szakmunka.

Károlyi Irén a magyar igazságért

Az elhunyt professzor öregségének utolsó évei a nagyváradi premontrei magyar főgimnázium fenntartásáért folytatott harcokban telteknek el. Mikor az oláh rablók a több mmapjaiöe m 323 2'32323232 évszázados váradi iskolát tulajdon jogában megtámadták, a csonkamagyarországi központtól elszakitott rend önállóságra volt kénytelen berendezkedni. A rend vezetésére ötös bizottságot alakitottak, melynek elnöke Károlyi Irén lett. Idős kora ellenére is ifju tetterővel és lelkesedéssel védte a rend igazságát. Felkutatta a káptalan levéltárát és eredeti okmányokkal bizonyitotta a századokra visszanyuló tulajdonjogot. Fáradozásai természetesen nem jártak sikerrel s a másik terve is, hogy a Félix-fürdőt visszavegye az oláh-zsidó érdekeltség kezéből, szintén kudarcot vallott az oláhok megszálló impériuma alatt.

Élete végén még rádió-engedélyt sem kapott

A trianoni sors kegyetlen iróniája, hogy ez a nagy magyar férfiu, aki először kisérletezett a rádió eszméjével, élete utolsó éveiben még egy rádió-engedélyt sem tudott megszerezni. A „nyugalom" napjaiban tanulmányozni akarta a hullámkeresés elméletét s ezért benyujtotta kérvényét az oláh hatóságokhoz, hogy engedélyt kapjon. A balkáni rablók ezt is elutasitották s igy a magyar tudomány világraszóló büszkesége, az első hangfelvevő készülék készitője meghalt anélkül, hogy rádiót hallgathatott volna . . .

Az öreg tudós szerdán éjjel fél kettőkor halt meg és március 15-én, pénteken délelőtt 10 órakor temette a premontreiek templomából Mayer Antal apostoli kormányzó. A gyászmise végeztével az olaszi-i temetőbe vitték és ott helyezték pihenőre az erdélyi magyar társadalom impozáns részvéte mellett.

Villamosjáratok a Vasutas-sporttelephez. A Debreceni Helyi Vasut március 17-én, vasárnap délután 2 óra 15 perctől kezdve a Révész-tértől (Református Kistemplom) a Diószegi-uton lévő Vasutas-sporttelepig és vissza, sürü autobuszjáratokat közlekedtet. Menetdij oda, — vagy vissza 40 fillér. Az üzletigazgatóság.

Bőjti cikkek:

halkonzervek, sajtfélék, narancsok stb.

elsőrangu minőségben és előnyös áron a

Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

debreceni árudájában szerezhetők be.

45. sz. áruda telefonszám 10—55.
46. „ „ „ 9—90.
47. „ „ „ 10—75.
93. „ „ „ 9—91.

Haladok a korral

Igazán nem én vagyok az oka, hogy nem hoztam magammal elég intelligenciát a szénszünetes vakációkkal, kényszer-vizsgákkal és pótvizsgákkal dúsan megspékelt iskolai tanulmányaimból. Annak idején végtelen gyönyörüségnek tekintettem mindezt és csak most kezdek rájönni, hogy baj van az általános müveltségemmel. Nem is beszélve földrajzi tájékozatlanságomról, történelmi, — merőben képtelen anakronizmusról és arról, — hogy nem tudok osztani: még az irodalom is sötét világrészként meredezik előttem. Ezt nagyon szégyenlem és amint a következő épületes dolgok bizonyitják, igyekszem rajta segiteni.

Barátom, a zugivó, aki élénk és szomoru emléke lesz életemnek a meg nem adott pezsgők, elveszett konyakos üvegek és kilókra menő zsebében felejtődött cigaretták révén, — tehát barátom, a zugivó, nagy irodalmár. Müvészléleknek vallja magát és belebetegedett, mikor megtudta, hogy nem ismerem a mai nagyokat. Nem is tudtam vigasztalni, mert jómagam is resteltem a dolgot és mindaddig zokogott bánatában, mig utolsó két pengőmet át nem nyujtottam neki kölcsönképpen. Erre megcsókolt és megigérte, hogy legközelebb kerit két potyajegyet a Parnasszus irodalmi és dalegyleti ünnepélyére, ahol is három fővárosi nagyság fog közremüködni.

Szivdobogva vártam a nagy alkalmat, amikor végre előttem is megfog nyilni az irodalmi gyönyörök kapuja és frakkba akartam öltözni, mikor barátom valamelyik ujságslapaj kollégájától elhozta a két panama-jegyet.

Mély áhitattal ültem kényelmetlen heyemen az utolsó sorban, mig hátam mögött vészes közelharc és ökölháboru dult az állóhelyes és rohamjegyes publikum körében. Barátom suttogva adott végső utasitásokat az uri viselkedésre vonatkozóan, majd elnyult a helyén, kidugva lábalt az előtte levő szék alá és laposra simitva egy vedlett brokát cipőt. Ennek sulyos következményei lettek volna, ha a szinpadon meg nem jelenik egy ur.

Egy ur megjelent a szinpadon. A zaj fennakadt, mint a haldokló hörgése, az öklök kiengedtek, az ur pedig egyé-két smoncát rebegett a magyar irodalom utolsó esztendőiről kijelentvén, hogy ami eddig volt, a nula, az nem irodalom, hanem am most jön, az igen. Mikor az egyéniség sürüje lesüriti a tiszta egyedi világnézet csikorgó salakját s az iró kibolházza ezeket a drága gyöngyszemeket, megfereszti az emberi elme hüvös, superlusz felső tudatában, átheviti az elmult évek fájó nyekegésével és elibünk vágja, mint mészáros az életet adó borjucombot.

Gyönyörü volt. Házsártos mamák otkolont szagolgattak, pápaszemes és feltünően göndörhaju ifjuurak halk hangon vitatták a bevezető egyediségét, egyéniségét, szellemét, kellemét és a borjucombot, amit ugy vágott bele irodalomra éhes lelkem kongó ürességébe, mint Julcsa a mosogatórongyot.

Barátom lemarházott, mikor a szuperplusz felső tudat mibenléte felől kezdtem érdeklődni, de nem fejezhette be, mert a pódiumra kivirharzott a három pesti költő. Üvöltés fogadta őket, amilyen üvöltést csak meccseken lehet hallani, veszedelmes gólhelyzetekkor.

Az egyik költőnek szájába lógott a haja, a nyakkendője a vállán volt megkötve és felemás cipőt hordott. A másiknak csattogtak a müfogai,

a harmadik képviselte az eleganciát, kamásnija volt és fancsali képére monokli volt erőltetve. Barátom suttogott valamit holmi nagydijakról, aranyéremről, becsületrendről, de én csak arra figyeltem, hogy mi lesz az irodalom, ami ezekből kivágódik, mint a pacal.

A csattogó műfogu kezdte. Kifútta az orrát és elmondott egy verset, amelynek az volt az értelme, hogy ő a véres hold, esténként az Ürbe ugatja a világ bánatát és hogy sose hal meg. (Gondoltam, ezt nem értem, de biztosan szép, mert a szomszédom tombolása közepette gyomron hajitott a könyökével.) Azután egy másik vers következett, amelyben elárulta a költő, hogy egy kislány lelke szunnyad őbenne, imádja a virágot és szerelmes saját magába, de fáj, hogy meg kell halni. (Hát jól van, elmélkedtem, legalább nem ugat, mint a véres hold.) Majd végül felállott és elcsattogott egy verset, mely szerint Szekszárdon pirosak a nők, az esték, a bor, minden piros, a kutyamindenségit, az uszoda is piros, a kutyamindenségit, a jó atya isten is piros.

Hát erre azután olyan tomboló orkán viharzott fel, mikor izzadó üstökét törölgette és titokban meglódult álkapcsát pofozgatta helyre, hogy szédelegve kapaszkodtam barátom, a zugivó karjába. Ő kipirult arccal sikoltozott és lihegve ernyedt el a széken, mikor a lógóhaju emelkedett szólásra. Egy novellát bömbölt el, amiből csak annyit értettem meg, hogy valaki megölte a nagyanyját, mert az szerelmet vallott neki és hogy ez családi nyavala volt és hogy az atavizmust nyögi a család és hogy bucsuzik az arájától és hogy elmetszi a torkát, ezzel a borotvával, ni, amelyik itt csillog és Unpferstein ur élezte a sarkon és milyen jó, mi kor a penge majd átbirizgálja torkát, akkor majd szerelmes dalokat fog hörögni. A végén még kaffantott egyet-kettőt, majd hanyattvágta magát a széken és frizurájában turkált.

Orditottunk és rugdostuk a padlót. Erre felugrott, elővett a zsebéből egy szalonnapakoló papir cafatot és fejünkre olvasta, hogy mi egy nagy frász vagyunk, emberek, mind és benne lobog az ősi Vér, nagy v-vel, felgyujtja ezt a Rohadt Világot, nagy r-rel és nagy v-vel, mert az ő lelke lobog, mint a gulyában toporzékoló fiatal mén. Mondott egy pár szót, hogy kuss, mars és hasonló dolgokat, azután elviharzott.

Szerettem volna valamit hallani barátomtól, de ő idegesen intett le, hogy csak most jön az igazi és ne ugassak, mert lelő. A tónus kissé szokatlan volt, amiben szünetben tárgyaltak a folyosón, azonban nem tünt fel, mert gyakran járok moziba. A „nyavala" szó nagyon tetszett mindenkinek.

Mikor a fancsali képü monoklis felállott, hogy az előtte szólók irodalmi müködését méltassa, barátom papirt és ceruzát vett elő és jegyezgetett. Hogy miket racsolt a monoklis, arról nem tudnék beszámolni. Volt szó mindenről, tekintettel mindenre, idegen fogalmak röpködtek, amelyeket — nyaltam rá — senki sem értett meg. De ennek is vége volt. Ezután egy hölgy énekelt valami dalt, néha huhogott, néha vakkantott, mig egy halálra vált képü ur könyökkel verte a zongorát.

Utoljára megint kijött az ur, megköszönte a hirességeknek a fellépést (a csattogó fogu csattogtatta a fogát, a lógó haju röffentett, a monoklis vigyorgott), azután nekünk is megköszönte, hogy eljöttünk a csókolta a kezeinket.

„Te — mondtam barátomnak, a zugivónak, miután kiharcoltuk a kabátunkat és ledúródtunk a lépcsőn, ahol a hömpölygő publikum feje felett kritika-foszlányok repkedtek, — te, én eljöttem, mert potya volt, de engedd meg, ki kell jelentenem, hogy semmiből nem értek semmit és nem is úz a vágy, hogy mélyebben beleheverjek az ilyen irodalmi gyönyörüségekbe."

Barátom beszélt valamit hiányos lelkületemről, lecipelt egy szomorkeserüre, elzokogta a cigarettámat, hazavitette magát, miközben kavargó nyelvvel szavalt buta verseket és kijelentette, hogy velem nem érdemes kezdeni.

Hát azt hiszem, tényleg nem érdemes. Mert szép — szép az irodalom, de valahogy másnak gondoltam. Mikor hazaértem, elővettem régi gimnazista könyvemet, amelynek fojtogató emléke nagyon sokszor tekeredzik a nyakamra, azt mondtam, hogy „kuss!", vakkantottam kettőt, leültem, megírtam ezt a „frászt", a könyvet, a széttanult, öreg könyvet pedig ugy vágtam ki az ablakon a márciusi atyakba, mint hentes a pacalt.

Igy tán irodalmár lesz belőlem.

— *ius* —

Az amerikai tótok nagy tévedése és felelőssége

Igen érdekes tanulmány jelent meg a tót-ügyek legkiválóbb ismerője, dr. Pechány Adolf tót kormánybiztos tollából amerikai lapokban. A tanulmányt fővonásaiban alábbiakban ismertetjük:

A cseh imperalizmussal és a „felszabaditott" tótok keserves elnyomásával kapcsolatban mind több szó esik az amerikai tótok nagy tévedéséről és nagy felelősségéről, minthogy a pittsburgi szerződés adott lovat Masarykék intrikái alá, melyekkel annak idejében az egész világot megtéveszthették. Pechány dr. érdekesen elmondja e szerencsétlen szerződés történelmi előzményeit. Már 1914 szeptemberében az orosz cár előtt megjelent egy oroszországi cseh küldöttség, amelyhez egy *Országh* János nevü Varsóban élő nagykereskedő is csatlakozott a tótság nevében (?)

kérvén a cártól Felvidékünknek Csehországhoz való csatolását.

Egy évvel később már megállapitották Moszkvában tót hadifoglyok a *„Csehszlovák Egyesületek Szövetségét.* De mikor látták, hogy a csehek a tótság létezését is kétségbevonták és csak Csehszlovákiáról beszélnek, sőt *Masaryk* kimondta, hogy a tótok tulajdonképpen csehek, kitört a hagyományos ellenszenvük a csehek ellen és megalapitották az *„Orosz-Szlovák Szövetség"*-et. Körülbelül ebben az időben környékezték meg az amerikai csehek is az amerikai tótokat. 1915 október havában Clevelandban egy cseh-tót gyülést tartottak, amelyben azonban megegyezés nem jött létre, mert a tótok a Felvidék teljes önállóságát követelték. Folytatódott tehát cseh részről az Amerikai Tót Liga behálózása. Tevékeny része volt ebben *Jancsek* Jánosnak, kit az oroszországi csehek küldtek ki Amerikába.

Az amerikai tótok felfogása azonban még mindig megoszlott. Egy részük a magyar állam keretén belül törekedett autonómiára, más részük hajlott a csehek felé, nagy többségük pedig e kérdésekkel szemben közömbös maradt. Az Amerikai Tót Liga tehát jónak látta, hogy tájékozódás céljából Párizsba küldte dr. *Osuskyt* és *Kosikot,* hogy igy Masaryk terveiről közvetlen tájékozódást szerezzenek. Minthogy azonban az amerikai tótok között mindjobban elszaporodtak az autonomisták, Masaryk tanácsosnak látta 1918-ban Amerikába sietni. Minthogy időközben sikerült előbb emlitett Jancseknek is a Tót Ligához közelebb férkőznie, amennyiben őt abban titkári cimmel alkalmazták, 1918 május 30-án elérkezettnek látták az időt, hogy

Pittsburgba gyülést hivjanak össze a Massaryk szerkesztette szerződés aláirására.

És ott történt meg, hogy az amerikai tótok hitelt adtak a cseh igéreteknek abban a hiedelemben, hogy a szerződés aláirásával nagy szolgálatot tesznek otthoni tót testvéreik ügyének. Sőt mi több,

a Felvidék megszállása után 54,000 dollárt is küldtek haza Slovenskó autonóm berendezésére.

Ez a pénzük azonban a kutba esett, azóta már többször követelték viszsza és hiába *Benestől,* ki a pittsburgi szerződést hitvány papirrongynak tekintette. Minthogy mind több és több szomoru hir érkezett a „felszabaditott" Szlovenszkóról, az Amerikai Tót Liga elnöke, Mamatei elutazott Európába, hogy Felvidékünk állapotáról személyesen győződjék meg. Ekkor Prága müve volt az, hogy *Hodzsával* irattak egy levelet az amerikai tótok számára, amelynek tartalma volt, hogy Szlovenszkón az autonomiát senki se követeli. (?!) E levelet aláiratták a csehbarát tótokkal és reáhamisitották a Hlinka-párt tagjainak nevét is. Ezt a levelet azonban nem vették tudomásul az amerikai tótok és 1922-ben

tiltakozó memorandumot küldöttek Massaryknak,

melyet utóbbi válaszra sem méltatott. Az amerikai csehek ellenben „Tót Nemzeti Szövetség" cimen uj egyesületet alakitottak, amelynek hivatása volt a Tót Liga panaszait ellensulyozni. Ezzel megkezdődött a politikai harc az amerikai csehek és tótok között. Ez jelenleg is tart. Az amerikai tót lapok már mind tüzesebb és tüzesebb cikkekben ostorozták a csehek praktikáit, követelték a pittsburgi szerződés törvénybeiktatását, küldöttséget is menesztettek e célból mult év nyarán Prágába, de mikor ez sem végzett semmit, ellanyhult az autonomiáért való küzdelmük. Legutóbb az amerikai tót ujságirók szövetsége azt a szomoru bizonyitványt adta ki magáért, hogy többet nem fog azért a tót autonomiáért küzdeni, amelyért már a Felvidék sem folytat harcot.

Mindezekből végső következtetés gyanánt leszüri Dr. *Pechány,* hogy

az amerikai tótok végzetes hibát követtek el és végzetes felelősséget vettek a történelem itélőszéke előtt magukra,

amikor minden megkérdezés és felhatalmazás nélkül beavatkoztak annak idejében a tótok ügyeibe a szerződés megkötése révén. De ezt a hibát és felelősséget csak fokozza az, hogy most elcsüggedten félreállnak és tárják fel a világ előtt azt a becsapást, amelyben a csehek őket részesitették. Az autonomia kiküzdése az amerikai tótok részére becsületkérdés. Ezt megkapják majd a tótok a magyar állam kötelékében, amely a tótok gazdasági igényeit sokkal jobban fogja majd kielégiteni. Dr. Pechány reméli, hogy a becsületes amerikai tót közvélemény mégis meg fog majd mozdulni.

A Konc-féle csődtömeget
megvettem, Kossuth-utcai üzletemben árusitom olcsó árban:

1 mtr Voal	P	—.88
1 „ mosóselyem . .	P	2.80
1 „ mosott schiffon	P	1.10
1 „ duplaszéles grenadin	P	—.90

Gombok, csattok, szallagok, fejkendők, szövetek nagyon olcsó ár mellett
Ifj. Molnár Lukács
Kossuth u. 2. (Városház alatt.)

Utólérhetetlenül
tökéletes, tartós és nagy teljesitőképességü
az Allamgépgyári
acélkeretü
golyóscsapágyas **cséplőgép**
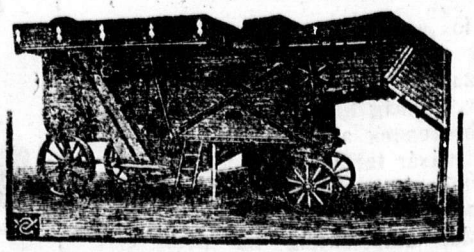
Szemveszteség nélkül müködik. Piacképes gabonát szolgáltat
Előnyös fizetési feltételek mellett szállit minden mezőgazdasági gépet:
Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,
Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V Vilmos császár-ut 32.
Kerületi képviselet: GUTTMANN TESTVÉREK DEBRECEN.

Ha még egyszer a világra jönnek . . .

Mint gyermekek, folyton terveket szövünk és minden terv ebben a lázas vágyban csucsosodik ki: ha majd egyszer nagy leszek!

Azután más vágyak kelnek a szivben: majd ha bálba járok! Majd ha férjhez megyek!

Később ismét változnak a vágyak: Oh, majd ha felnőnek a gyermekek! . . .

És végül elcsitulnak a vágyak. Csak az emlékezés marad. A legtöbb asszony, ha visszatekint eltünt éveire, szomoruan felsóhajt: Ha még egyszer a világra jönnék . . .

Ha még egyszer a világra jönnék, férfinek születnék! Ebben kivétel nélkül minden asszony egy véleményen van.

Ha még egyszer a világra jönnék és mégis asszonynak kellene lennem, oh de másként csinálnék mindent, de egészen másként!

— Ha még egyszer a világra jönnék — mondja az egyik nagyon komoly és nagyon okos asszony — semmi esetre se lennék megint „egyéniség", se „pompás barát", se „nagyszerü ember". Nem, a világért se! Egy kis ostoba hölgy lennék, akinek igen jó véleménye van magáról és szilárd hite a saját fontosságáról!

— Nagyon gyakran gondolok egy barátnőmre, aki meglehetősen szük viszonyok között élt. Jóval a háboru előtt. Egy „mindenes" lányt tartott. Ez végzett minden munkát a háznál. De mikor a barátnőm öltözködött, elhivta a leányt a legsürgősebb munkájától is. A mindenes megmosdott, fehér kötényt kötött maga elé és átalakult komornává. Megfésülte, felöltöztette az asszonyát, befüzte a cipőjét, elrakott mindent, rendbehozta a hálószobát, azután folytathatta a munkáját a konyhában. Nagyon csodálkoztam a barátnőm eljárásán még azon is, hogy a mindenes olyan készségesen végezte a komornai teendőket is. Mire a barátnőm erős meggyőződéssel mondta:

— A cseléd előtt csak akkor van az embernek tekintélye, ha elkényeztetett, zsarnok „nagyságos asszony" ele szemben. A férfiakkal szemben is éppen igy áll a dolog! Azokat az asszonyokat szeretik, akik nem maguk huzzák le a cipőiiket, akik nem dolgoznak, akik tele vannak igénnyel!

— Igaza lehet a barátnődnek — szól közbe egy másik asszony aki sokat dolgozik és nincs teli igénnyel. Én is ismerek egy nőt, aki férjével szemben az elkényeztetett gyönge, segitségre, gyámolitásra szoruló teremtést adja. Az ura tényleg dédelgeti, kényezteti. Például minden reggel elkészíti a felesége fürdőjét és mig az asszony fürdik, azalatt elkészíti a reggelit. És az az érdekes a dologban, hogy ez az asszonynak a második férje és az első is éppen igy viselkedett!

Szerencse!

— Határozottan jobb dolguk van a kis kényes, üres luxusdámáknak, mint az értékes, komoly, kötelességtudó asszonynak. Attól az asszonytól, akit a férfi magával egyenrangu embernek tekint, önfeláldozást, lemondást kiván, és azt egészen magától érthető dolognak tekinti. És a férfi egészen oda van a csodálkozástól, ha ilyen tevékeny, bátor társ néha asszonynak érzi magát és figyelmességet kiván. Talán csak azért, mert tulságosan kifáradt a munkában, vagy azért, mert beteg. Megütközik az asszony „szeszélyességén", mert az az állandó, nyugodt hangulatból egyszer kizökken, mert egyszer nála is jelentkeznek az „idegek". Pedig a férj mennyi türelmet és belátást követel a saját idegeivel szemeben!

— Oh tudom, hogy vannak kivételek, vannak gyöngéd; jó férjek, akik elismerik az asszony érdemeit. Csak az a baj, hogy az ilyen férjek éppen kivételek.

— Ugy van. Milyen különös! Vannak nemesérzésü, nemesgondolkozásu férfiak, akik átérzik az egész világ nyomorát, akik segiteni szeretnének az egész emberiségen; nagylelkűek, jóságuk végtelen. De a szük családi körben figyelmetlen egoisták. Altruisták az emberiséggel szemben, de önzők és türelmetlenek a feleségükkel szemben.

— És vannak asszonyok, akik talán kicsinyesek; ők is tudnak a világ nyomoruságáról, de nem sokat törik rajta a fejüket, mert tudják, hogy ugy se segithetnek rajta. Egyáltalán nem gondolkoznak a truisztikusan. Nem támasztanak nagy követeléseket a világgal és az emberekkel szemben. De a szük családi körben tele vannak a legnagyobb áldozatkészséggel, amely természetesen nem terjed tul a családi körnél. De a család kényelmére, boldogságára sokkal többet jelentenek, mint a „nagy, nemes férfiak". De erről nem beszel soha senki, ez magától értetődik.

— Éppen ugy magától értetődik, hogy a kis, hiu, önző, nagyigényü nőket kényeztetni, dédelgetni kell. Az ilyeneknek mindig akad védelmezőjük, lovagjuk. Első sorban a férjük, aki nem tudja, mit csináljon, csakhogy boldoggá tegye, megkimélje a „szegény, kicsi asszonyt". Az egyenértékü hitvestárs soha se érezteti a férfiban ilyen érzelmeket. Az lássa, hogy hogyan küzdi át magát az életen. Éppen ezért határoztam el, hogy ha mégegyszer a világra jövök, kényes, kicsi, ostoba kis asszony leszek.

— Nem hiszem, akkor is csak a komoly, okos, kötelességtudó, önfeláldozó hitvestársnak maradsz! Csak azt adhatod, ami a lényeged!

Kanadai kis Magyarország

Néhány ujság hever az asztalon. Kanadai magyar ujság. Pontos cimén „*Kanadai Magyar Hirlap*". Feltünő, hogy az ujság papirja milyen finom. De sajnos, ez nem a kanadai magyarok életviszonyaira jellemző. Ez Kanada gazdagsága. Másodszor megragadja az ember figyelmét a „Kanadai Magyar Hirlap" patriarchalis, szinte mesélő hangja. „Winnipegben épitettek egy nagy-nagy házat." Érzik, hogy milyen különös ize van ennek a megkettőzött jelzőnek? „Nagy-nagy." A mesében vannak „nagy-nagy hegyek, nagy-nagy erdők". A stilusnak ilyen fordulatával azt hiszem nem lehetne az európai sajtóban találkozni. Minden cikkben benne van az a mesélő hang. A „Kanadai Magyar Hirlap" nem „megnyugtatja" a dolgokat, hanem elmeséli, hogy *Foch* marsall beteg, hogy Pesten a villamos előtt egy pékinast, hogy milyen a kanadai bevándorlási törvény, hogy milyenek a torontói munkásviszonyok, satöbbi, satöbbi.

Ebből a jelenségből arra lehet következtetni, hogy a kanadai magyarok nagyon jámbor hajlandóságu, tiszta és egyszerü természetü földmüves nép. Valami züllött, kalandorcsordának nem lehet ilyen hangu ujságot szerkeszteni.

Pezsgő egyesületi élet

Ugyancsak érdekes és örvendetes dolog, hogy a lap milyen pezsgő egyesületi életről, milyen eleven tempóju szervezkedésről számol be. Nem sok esztendeje lehet, hogy a kanadai magyar tengerszem medret moshatott magának az óceánon tul. És máris számos zászlóegyesülete, művelődési köre, iskolája, egyházközsége, gazdasági szervezete van.

Külön kis ország formáját kezdi fölvenni a kanadai magyarság, befelé-kifelé éberen védelmezve érdekeit. Államalkotó zsenije van annak a népnek, amelyik ilyen erőteljesen tud viselkedni a messzi idegenben.

Politikai szempontból Kossuth szellemének és valami egészséges konzervativizmusnak összekevert képét mutatja a Kanadai Magyar Hirlap az óhaza felé. Másrészt igen bátor hangon figyelmezteti a kanadai hatóságokat a bevándorolt magyar tömegek érdekeire.

Hazavágyó hangok

A lap hirszogálata különben szemmel láthatólag két részre oszlik. Az egyik rész csupa nosztalgia. Valami romantikus, édes „nem felejtlek el" iz van abban, hogy ez a Kanadában, Wellandban megjelenő lap érdemesnek tartja leközölni azt a hirt, hogy Nagykátán, Csupor Józsefnénak hármas ikrei születtek, vagy hogy Kigyóson, a Wenckheim-uradalomban a nagyszárazság miatt kigyult és légett husz kazal széna.

A másik rész informativ, és tanitó jellegü. Hosszu cikksorozat foglalkozik Kanada történelmével és földrajzával. Kis hirek közlik, hogy mennyi bért fizetnek Torontóban az ügyes munkásoknak. Hogy Ontarió ban leszállitják a borok árát. Hogy az influenza járvány merre terjed? Hogy milyen családtagok nem számitanak bele az uj kivándorlási kvótába.

Furcsa ujság. Elég tehetséges ahhoz, hogy egyszerre ápolja olvasóinak lelkében az óhaza, a faj, a nyelv iránt érzett hódolatot. És ugyanakkor szeretetet és bizalmat ébresszen az ország iránt, ahol a kivándorló magyar megtelepedett. Igaz, hogy ez az ország Kanada. Az okosság, a tiszta demokrácia és a puritán becsület hazája, amint az minden belföldi politikai vagy közigazgatási hirből kikerül.

A kanadai magyarság mulatságai? Olvassuk, hogy Wellandban, az ifjusági kör kabarét rendezett és hogy Buffaloban, Ontarióban, Wellandban és Torontóban nagy sikerrel szerepelt *Endrei* Jenő chikagói magyar szintársulata. A társulat a „Repülj fecském" és a „Vig özvegy" cimü operetteket, továbbá a „Tanitónő"-t játszotta el. Remek előadások voltak. A Kanadai Magyar Hirlap elragadtatott hangon ir Pádly Margit szubrettről és Rohonczy Mihály bouviván-ról. Lelkesedik Tomory Adrienne és Ürményi Mártha drámai készségeért, de viszont ugy találja, hogy Varró Pál humora kissé tulzott . . .

Gazdátlan autó találtatott

A kanadai magyarság anyagi helyzete? A kis magyar lapban elég tisztességes számu hirdetés van. Kanadai ügyvédek, ingatlan ügynökök ajánlják föl szolgálataikat a hirdetési oldalon. Földet, butort, rádiót, autót, könyvet, vetőmagot kinálnak megvételre a jó magyaroknak. Ez nem rossz jel, látszik, hogy elég fölvevőképes a kis magyar piac. De mégis egy közönséges, rendőri hirből tudjuk a legbizhatóbb dolgot kivani. Ebben a hirben az van, hogy Windsorban a Sandrich-streeten gazdátlan autót találtak. A rendőrség hirdetésére jelentkezett a kocsi tulajdonosa és igazolta, hogy a négyüléses Essex gépet az ő háza elől lopták el. A tulajdonost Luigi Porronak hivják. Bevándorolt olasz, jelenleg kiszolgáló pincér egy étteremben. Istenem, senkinek sem lehet olyan nagyon rossz dolga, ahol autót tarthat egy pincér . . .

Ez a cikk azonban mégsem akar kivándorlásra csábitani. Ha akarna, se tudna. Nemrégiben irtuk meg, hogy Kanada kormánya is nagyon megszoritotta a bevándorlási kvótát.

Nem sikerült kitermelni a kikötött mennyiséget Debrecen erdőiben

Debrecen város erdőigazgatása a multkoriban azt jelentette a városi tanácsnak, hogy a fakitermelés és a fa szállitás nem megy olyan mértékben, mint kellene. A tanács akkor felhivta az erdőigazgatóságot, hogy jelentse, hány munkaerővel és igaerővel lehetne foganatositani kellő időben a munkálatokat s a jelentés alapján a tanács majd fokozott munkára hivja fel a fakitermelés vállalkozóit. Most már az erdőigazgatóság azt jelenti, hogy a munkálatokat a kikötött időre, március 15-re nem lehet befejezni, csak legfeljébb április 15 re. Március 15-re a kitermelés nagyobb resze és a szállitás kisebb része lesz készen, a tuskózás azonban nagyrészben elvégzetlen marad. A tuskózásnál az a helyzet, hogy az sszel a tarvágásokban nem lehetett szállitani, január elejéig pedig olyan vastag fagyréteg volt, különösen a laza erdei talajon, hogy nem lehetett tuskózni.

A tanács megállapitotta, hogy a vállalkozók nem állitottak be annyi munkaerőt és igaerőt, hogy a kitermelést és szállitást a köteles időre el tudták volna végezni. Ismét felhivták tehát a vállalkozókat, hogy a szerződésben kikötött határidőre teljesitsék a munkát, mert ha ezt nem teszik, akkor a város jogosult a szerződésben kikötött szankciókat alkalmazni és ezt meg is fogja tenni. A tuskózásra azonban a fennforgó körülményekre való tekintettel halasztást adtak, kimondva, hogy a vállalkozók kötelesek a tuskázást haladéktalanul megkezdeni és azt az erdőigazgatóság által megadott határidőig befejezni.

Bagi és Társa Gépgyára és Hengermalma Kaba.

Telefon: 5. Sürgönycim: Bagi Kaba. Alapitva: 1897

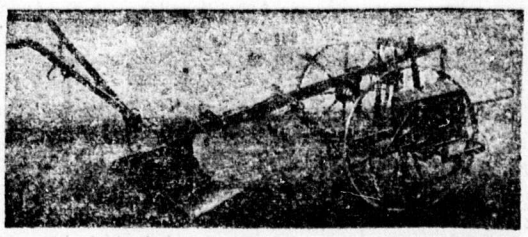

Szállit mindenféle **gazdasági gépeket**, javitott rendszerü **kapáló ekéi** a legelterjedtebbek Legujabb szerkezetü **szántó-vető gépjei** különösen kisbirtokosoknak nélkülözhetetlen, amennyiben egyidőben **szánt és sorba vet.** Ezen kivül átalakit magánjárókat, készit géplakatos, vaseszlergályos, rézöntő, kazán és autogénhegesztő munkákat, **maiomhengerek osiszolását és rovátkolását.**

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat, bármely mélységre, végez próbafurásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását.

Kühne Gépgyár és a Vacuum Oil Campány olajgyár bizományi raktára.

Ujabb szálláshely felajánlások a vendégdalosok részére

Mint előre várható volt, az országos dalosverseny ügyét mind többen és többen karolják fel a városban, felismerve annak rendkivül hazafias és kulturális fontosságát. A nagyközönség legmesszebbenő támogatására a versenyt előkészitő bizottságnak szüksége is van, mert csak akkor tehető emlékezetessé a verseny minden tekintetben, ha a közönség minél szélesebb rétegei nyujtanak segédkezet különösen a magánszállások felajánlása terén.

Az elmult héten a következő magánszállás felajánlások jelentettek be az elszállási bizottsághoz: Reinitz Menyhért városi állatorvos, Takács Istvánné mézeskalácsos, Mocsári László igazgató-tanitó, Bencsik András, Fekete Mátyás, Tar Imre, Törő Mihályné, Jeney Mihály, özv. Oldal Zsigmondné, Daku János, Szabó Károly, Giday András, Péntek Sándor csizmadia-mester, Balázs Károly kormányfőtanácsos, Máv. üzletvezető, dr. Major Sándor, dr. Reitmayer Rudolf, dr. Szathmáry István, dr. Kiss Arthur, Kovács Konrád, Bartha Sándor, Menyhért János, Káldy Zsigmond, Barta Károly, Fodor Ármin, dr. Szekeres Árpád, Nagy Károly, Hőde Jenő, Andorfi Mihály, dr. Hetessy János, Kolonics Sándor, Borbély Ferenc és Tóth Vilmos Máv. tisztviselők, Balla Béla városi hatósági munkaközvetitő hivatai főnök, dr. Freund Jenő ügyvéd, Szőllős Ármin vezérigazgató, Deák István földbirtokos, Horváth Gábor sertésnagyvágó, dr. Balkányi Ede ny. városi tiszti orvos, dr. Radetzky László városi tb. fogalmazó.

Alig pár napja bocsátott ki az elszállásolási bizottság felhivását a földtulajdonosokhoz s máris többen ajánlottak fel szalmát a dalosverseny céljaira: Kenyeres Károly földbirtokos 2 szekérrel, Szakácsi József és Szakácsi János földbirtokosok 1—1 szekérrel, Horváth Gábor sertésnagyvágó 20 métermázsa szalmát és Jóna János födbirtokos 1 szekér szalmát.

Horváth Gábor sertésnagyvágó 30 dalos önálló elszállásolását vállalta, akik számára csoportszállást biztosit.

Magánszállás- és szalma felajánlások eszközölhetők a Városi Adóhivatal 8. számu szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt, vagy pedig az egyes dalosversenyrendezőbizottságok tagjainál levő gyüjtőiveken. Későbbi zavarok elkerülése végett a szállásfelajánlók kéretnek, hogy ki-ki csak egyetlen gyüjtőivre iratkozzék fel, illetve jelentse be felajánlási szándékát.

Budapesti bevezetett ásványvizforrás (gyógy- és üdítővíz) védéki

félerakatosokat

keres. Autó, vagy kocsitulajdonosok előnyben. Megkereséseket „Üveg vizért biztositék adandó" jeligével **Radolf Mosse Budapest, IV. Váci u. 18. továbbit**

Padlólakkok

magas fényü, legkiválóbb minőségben, legszebb szinekben, nagyon olcsón kapható:

STERN

festéküzletében,

Piac-utca 10. szám.

(Bikával szemben.)

Rádió müsor vasárnap és hétfőn

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika. — 10: Egyetemi zene és szentbeszéd az egyetemi templomból. — 11: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. — 11.15: Időjelzés, időjárás. — Utána: Szimfónikus zenekari hangverseny. Vezényel: Unger Ernő karnagy. Közreműködik: Szabó Lujza, a m. kir. Operaház müvésznője. 1. Wagner: Lohengrin, előjáték. 2. Mozart: C-moll zongoraverseny három tételben (Szakmáry). 3. a) Strauss Richárd: Szerenád. b) Proch: Bravurvariációk. (Szabó Lujza.) 4. Massenet: Phaedra, megnyitó. — 3.30: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Pálinkás Gyula kisérletügyi adjunktus: A borok különféle hibáiról. — 4.10: Kamarazene délután Hubay Jenő dr. a Zenemüvészeti Főiskolai főigazgatójának budai palotájából. 1. Wolkmann: B-moll trió. Előjáték: Hubay (hegedü), Kantner zongora), Kerpely (gordonka). 2. Három dal. Előadja Laurisin Lajos. Zongoránál: Unger Ernő. 3. Beethoven: Szerenád. Vonóshármas. Előadják: Hubay (hegedü), Zsolt (mélyhegedü), Kerpely (gordonka). — 5.20: Időjárás, időjelzés. — 5.25: Rádió Szabad Egyetem. 1. Egressy (Galambos) Béni dalai. Énekli Orosz Julia. Bevezetőt mond Molnár Imre dr. Zongoránál Polgár Tibor. 2. Hauser János dr. gazd. akad. tanár: A tavaszi talajmüvelés és vetés. 3. Egressy (Galambos) Béni dalai. Énekli Orosz Julia. A dalokat ismerteti Molnár Imre dr. Zongoránál Polgár Tibor. 4. Védekezés a tavaszi fagyok ellen. (Massányi Ernő dr.) 6.35: Részleges sport- és ügetőversenyeredmények 7.10: Népszinmü-előadás a Studióból. Falu rossza. Népszinmü három felvonásban, egy változással, dalokkal. Irta Tóth Ede. Zenéjét szerzette Erkel Gyula. 10.10: Időjelzés és sporteredmények. 10.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel: Berg Ottó. 1. Marchetti: Vesuviana. 2. Fetras: Walzerflut, egyveleg. 3. Csajkovszky: Ballet suite. 4. Gounod: Faust, balletzene. 5. Sousa: The stars and dripes.

KÜLFÖLD.

Bécs. 10.20: A Wiener Sangerknabenchor hangversenye. 11: A bécsi szimf. zenekar hangv. 3.30: Képtáviratozás. 4: Hangv. 7.30: Előadás Hans Ludwig Roseggerről. 8.40: Időjárás. 8.15: Carl Sloboda: Die Wette, vigjáték. Utána hangv. Utána képtáviratozás. Berlin. 9: Istentisztelet. 11.30: Hangv. 1.15: Sakk-előadás. 2: Mezőgazdaság. 2.30: Kertészet. 3.30: Mesék. 4: Hangverseny, négyszáztagu gyermekdalárda. 7: Hirek. 7.30: Heinr. Engel előadása. 8: Hangv. 9: Vidám est. Utána hirek, időjárás, tánczene. Bern 7: Időjárás. 1.05: Hangv. 3.30: Szórakoztató zene. 7.29: Időjárás. 8: Halévy: A zsidónő, opera. Utána: Hirek, sport. Breslau. 9.30: Hangv. 11: Egyházi zene. 12: Spanyol tárcok. Hangv. 2.10: Utleirások, Walter Bürde: Habib Ullah és végzete. 2.35: Sakk. 3: Gyermekmesék. 3.30: Mezőgazdaság. 4.30: Grieghangv. 7: Német népdalok. 8.15: Vidám est. 10.30: Tánczene. Brünn. 9: Iistentisztelet. 12: Hangv. 4,30: Szórakoztató zene. 6: Lydia Munk hangversenyénekesnő és Hugo Wieser operettenor dalestje: Grieg, H. Wolf, Helmesberger, Erwin Rolph. 7: Sporthirek. 7.30: Fritz Seemann: Der Frauenjäger, operett. 10.15. Esti hirek. 10.20: Kávéházi zene. Hamburg, Bremen és Hannover. 9.15: Istentisztelet. 11: A sporthét megnyitó ünnepélye. 1.05: Hangv. 2: Meseóra. 3: Zene. 4.30. Dalok. 5: Gordonkahangv. 6: Luther dr. volt kancellár és Spahn dr. tanár államtudományi beszédei. 7.40: Sport. 8: H. Schiller: Ein rheinisches Madel, operett. 10.40: Tánczene. Krakó. 10.15: Istentisztelet. 11.50: Harangszó, időjelzés, időjárás. 12.10: Hangv. 2.40. Mezőgazdaság. 3.15: Hangv., 5.55: Olasz lecke. 6.20: Hangv., 7: Különféle. 7.50: Időjelzés, 8: Harangszó, hirek, sport. 8.30: Hangv. Puccini müveiből. 10: Hirek. 10.30: Zene. — Königsberg. 9: Áitatosság. 12.30: Zene. 2: Sakk. 2.45: Spanyol lecke. 4: Kedvenc slágerek és operettrészletek. 6: Spahn dr. és Luther dr. birodalmi kancellár előadása: Az egységes állam problémájáról. 7: Fritz Stavenhagen: Mudder Mews, dráma. 8.10: Hangverseny. 10: Hirek, sport. 10.30: Tánczene. London. 3.30: Bella Baille hangv. kar- és katonazenekisérettel. 5: Gyermekóra. 5.30: Részletek a szentirásból. 5.45: Egyházi dalok. 6.30 és 8: Istentisztelet. 9.05: Mavis Rermett (szoprán), Roger Clayson (tenor) és a vegyes karének hangv. Milano. 10: Angol lecke. 10.40: Egyházi zene. 12.30: Rádiókvartett. 4: Szórakoztató zene. 5.40: Gyermekkarének. 8.30: Közlemények. 9: Egy opera. — München és Nürnberg. 10: Istentisztelet. 12: Hangv., 3: A müncheni Madrigal-kórus hangv. Gyermek- és népdalok. 4: Tarka müsor. Operaszemelvények, nápolyi dalok. 6: Az elmult hónap világpolitikai eseményei. 8: Népszerü zenekari hangv. 10: Hirek. — Nápoly. 9.30: Francia lecke. 10: Egyházi zene. 4.45: Gyermekóra. 5: M. Kvuartulli (szoprán) hangv. 8.30: Ujsághirek. 8.50: Kikötőhirek. 9.02: Szórakoztató zene. 10: Sporthirek. — Pozsony. 9: Istentisztelet. 10: Rádiomatiné. 3: Bábszinház. 4.30: Mandolin-zenekar hangv. 5.30: Munkáselőadás. 6.20: Szlovák költők költeményeiből. 6.35: Egyházpolitikai előadás. 7: Operett. — Prága. 9: Istentisztelet. 11.30: Népszerü hangv., 12: Hangverseny. 1: Ipari és keresk. hirek. 1.30: Mezőgazdaság. 4.30: Hangv., 5.30: Munkáselőadás. 7: Sport. 7.30: Fritz Seemann: Der Frauenjäger, operett. 10: Időjelzés, időjárás. — Róma. 9: Német lecke. 10: Egyházi zene. 1: Rádiótrió. 5: Szórakoztató zene. 7.50: Közlemények, sporthirek. 8.45: Mascagni: La Marchese, opera. 10.50: Hirek. — Stuttgart. 10.45 és 11.30: Egyházi zene. 2: Gyermekmesék. 3.30: Szórakoztató zene. 6.30: Luther dr. előadása: Az egységes állam problémája. 7.30: Költemények. 8.15: Munkásköltészet. 9.30: A Strauss walzer-dinasztiák.

HÉTFŐ.

Budapest. 9.15: Hangv. Közreműködik: Orosz Julia (ének), Deutsch Rózsi (zongora), Végh Sándor (hegedü). 9.30: Hirek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Harangszó az egyetemi templomból és időjárás. 12.05: A Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangv. 1. Bizet: Carmen, fantázia. 2. Lucchesi: Alma tulips, tangó. 3. Rozicky: Krakoviak. 4. René Demaret: Trois Nouveautés. 12.25: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hirek, élelmiszerárak. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjeentés, hirek. 5.10: Török Pál dr.: Bismarck világpolitikája. 5.40: Székely-délután. (Mesék, novellák, balladák, dalok.) Közreműködik: Benedek Elek, Tamási Áron, Szentimrey Jenő, Nyirő István, Ferenczy Zsuzsi. Zongoránál Polgár Tibor. 7.10: Német nyelvoktatás. 7.30 A Filharmóniai Társaság hangv. a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik: Hansen Cecilia és Kodály Zoltán. Vezényel: Dohnányi Ernő dr. 1. Kodály: Háry János, suite. Vezényli a szerző. 2. Glazounow: Hegedüverseny. Előadja Hansen Cecilia. 3. Brahms: IV. szimfónia c-moll. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangv. a Spolarich-kávéházból. E hangverseny szünetjében, kb. 10: Időjelzés, hirek és időjárásjelentés.

KÜLFÖLD.

Bécs. 11: Hangv., 3.15: Képtáviratozás. 4: Hangv., 5,30: A papirostól a könyvig, előadás. 5.20: F. Ruhm: A marhahus a bécsi kanyhán. 6.50: W. Hoffmann dr.: A szerzőjog alapvető problémái. 7.20: Időjárás. 7.30: Mozart: A varázsfuvola, opera. Utána jazz. Utána képtáviratozás. — Berlin. 4: G. Künze dr. előadása: Hogyan telelnek az állatok. 4.30: Hangv., 5.30: Novellák. 6.30: Angol lecke. 7: Grzesinszki miniszter előadása: A mai rendőrség szervezése és feladatai. 7.30. Mozart: A varázsfuvola, opera. — Utána időjelzés, hirek, zene. — Bern. 12.43: Időjárás, tőzsde. 12.50: Gramofon. 3.56: Időjelzés Neuenburgból. 4: Hangverseny. 4.30: Könyvszemle. 5: A délutáni hangv. folytatása. 6.15 Gramofon. 7: Eszperantó. 7.30: Időjárás. 8: Népszerü est a berlini Jodlerklub közreműködésével. 8.30: K. Grnder: I der Gnepfi, vigjáték. 10.15: Külföldi közvetités. — Breslau. 10: Dr. Edit Friedenberg felolvasása: A megértett asszony. 4.30: Szórakoztató zene. 5.30 Karl Mirns dalhangv., 6.30: Szülők órája, 7: August Schottis novelláiból felolvas. 8.15: Gustav Freylag Die Journalisten, vigjáték. 10.30: Rádióposta. — Brünn. 12.30: Hangv. 4,30: Szórakoztató zene. 5: Római tisztitóintézetek. 5.30: Szerb-horvát lecke. 6.15: Zenei heti szemle. 6.40: Eegészségügy északamerikai városokban. 7: R. Strauss: Der Rosenkavalier opera. 10.15: Szinházi hirek. 10.20: Zene. — Brüsszel. 5: Tánczene. 6.15: Belga hatás a francia zenére. 6,30: Hangv. 7: Gramofon. 7.30: Rádiókrónika. 8.25: Hirek. 8.30: Hangv. 10.15: Hirek. — Frankfurt és Cassel. 12.30: Gramofon. 3,05: Ifjusági előadás. 3.55: Asszonyoknak. 4.35: N. Rimsky Korsakoff-hangv. — 6.10: Felolvasás. 6.30: Anyák tanácsadója. 6,40: Előadás Pompejiről. 7.40: Angol irodalmi előadás. 7.50: Angol lecke. 8.15: Hangjáték. Utána Wagner: Tristan és Isolda operája gramofonon. — Hamburg, Bremen és Hannover. 4 15: Ifjusági előadás. 5.15: Előadás. 6.30: Angol lecke. 7: Könnyü zene. 7.25: Munkáselőadás. 9: Szimf. hangv. 9,30: Dalest. 10.30: Hiradó. — Krakó. 12.10: Gramofon. 4.45: Cserkészhirek. 5: Fényképészeti előadás. 5.55: Hangverseny. 6,50: Különféle. 7.10: Sportjelentések. 7.30: Opera, utána hirek. 10.30: Hangverseny. — Königsberg. 11.30: Gramofon. 3.30: Gyermekmesék. 4.30: Hangverseny. 6.20: Előadás az érettségizők részére. 6.45: Ludwig Goldstein dr. előadása: 1848 március 18. 8.30: Hangverseny. 9.30: Irodalmi est. 10.30: Tánczene. — Lausanne. 3.40: Tánczene. 4,45: Hölgyeknek. 5: Tánczene. 4,45: Hölgyeknek. 5: Tánczene. 7.31: Német lecke. 8: Olasz lecke. 8.15: Hangv. 10: Hirek. — London. 10.15: Ujsághirek. 11: Gramofon. 12: Gwen Lewis (alt) és Denis Cox (tenor) hangv., 12.30: Tánczene. 1: Hangverseny. 2: Rádióelőadások népiskolák részére. 3.30: Engel Lund (szoprán), Stewart Gardner (bariton) hangversenye. 4.15: Szórakoztató zene. 5.15: Gyermekóra. 6.45: Mark Raphael (bariton) hangv. 7.45: Vaudeville-est. 9.35: Ir-est. 10.35: Kinai fuvolahangv. 10.15: Tánczene. — Milano. 11.15: Gramofon. 12,30: Hangverseny. 4.30: Rádiókvintett. 5.20: Gyermekkarének. 5.45: Mezőgazdaság. 7.55: Ujsághirek. 8.30: Operett. 11: Jazz. — München és Nürnberg. 12.55: Hangverseny. 4.30: Zene. 5.40: A munkás és alkalmazott biztositásáról. 7: Francia lecke. 7.30: Schrammel-trió. 8.40: Johann Schenk: Der Dorfbarbier komikus opera. 10.20: Hirek. — Nápoly. 2: Tőzsde. 4.50: Felolvasás. 4.55: Kereskedelmi hirek. 5: E. De Martino (szoprán) hangv. zenekari kisérettel. 8.30: Ujsághirek. 8.55: Kikötőhirek. 9.02: Umberto Giordano: Fedora opera. 10.50: Hirek. — Pozsony. 2: Tőzsde. 4.30: Zenekari hangv. Recnicková hangv. énekesnő és Fischer kamaraénekesnő közreműködésével. L. v. Beethoven, Loewe, R. Schumann, Jensen, Moninszko, Meyerbeer müveiből. 5.30: A szlovák könyv multja, jelene és jövője. 5.45: A Dunahajózás alapszabályai és előirásai. 7: Richard Strauss: A rózsalovag opera. 10.20: Éttermi zene. — Prága 12.30: Hangverseny. 4: Tőzsde. 4.20: A tavaszkor fellépő ragályos betegségek. 4.30: Szórakoztató zene. Delibes, Grieg, I. Cajkovszkij, G. Bizet müveiből. 5.30: Szerb-horvát lecke. 5.40: Fürdőélet Karlsbadban. 6.15: Mezőgazdaság. 7: Richard Strauss: Der Rosenkavalier opera. 10: Hiradó. 10.20: Éttermi zene. — Róma. 12: Rádió-trió. 4.40: Beszélő ujság. 5: A római filharmónikusok hangversenye. 7,50: Beszélő ujság. 8.45: Könnyü zene és Bertoletti d'Auro: Lampo Di Genio vigjáték. 10.50: Hirek. — Stuttgart. 12.15: Gramofon. 3.30: Ifjusági hangv. 4.35: Hangverseny. 6.15: A nyersétel mint gyógytápszer. 7.15: Ernst Engelbrecht dr.: Szicilia és Tripolis. 8.15: Aus der IV. Dimension, hangjáték. Utána tarkaest.

Patkány, egér, mezei egérirtó „RATINOL"!

Biztos hatásu irtószer, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra, emberre ártamatlan! Sváb, ruszni, hangyacsótányirtószerek napi árban utánvéttel szállitja **RATINOL laboratórium, Budapest, VII. Murányi-utca 36.**

A tüzoltók és a mentők munkája februárban

A tüzoltóság az elmult hónapban a következő tüzeseteknél végzett oltási munkálatokat:

A város területén volt egy szobatüz, egy mozgóképszinkázi tüz, egy kéménybe épitett gerendatüz, egy benzinlámpa robbanás, 14 kéménytüz és egy egy kéménykorom égetés. Összesen tehát husz tüzeset és két vaklárma fordult elő.

A tüzkárak összege 1326 pengőt tesz ki, amelynek egyharmada biztositás utján megtérül A tüzesetekből kifolyólag egy személy szenvedett sulyos égési sebeket. Elpusztult tüzeset miatt két ló, egy tehén és egy borju.

Február hónapban a következő

mentési esetek

fordultak elő:

Sebészeti bántalmak 58, belső bajok 29, egyéb bajok 7, szállitások 398, mozgó őrségek 117, vaklárma és téves jelentés 1, összesen tehát 610 eset. Hat öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja két esetben lövés, két esetben akasztás, két esetben mérgezés volt. A betegszállitásoknál 14 esetben hatóságok, 25 esetben egyes hivatalok, 285 esetben magánfelek hivták ki a mentőket.

A mentőautó befutott 2159 kilométert, a mentőkocsik pedig 1254 kilométert.

A Népszerü Főiskolai Tanfolyam hetedik hete

A Népszerü Főiskolai Tanfolyam e héten tér át utolsó és hetedik hetébe. Erre a hétre már csak egy uj előadás maradt. Ezt dr. *Bodnár* János egyetemi ny. r. tanár és az egyetem orvosvegytani intézetének igazgatója tartja meg. Bodnár professzor előadásának tárgyául a táplálkozás kémiáját választotta. Ezzel olyan problémákat visz a közönség elé, amelyek nemcsak általános érdekük, de rendkivül fontosak és életbevágóak mind az egyén, mind a nemzet és az emberiség életére nézve.

Bodnár professzor előadása nem a tanfolyam szokott helyén, a kollégium disztermében lesz, hanem az egyetem orvosvegytani intézetében (Simonyi-ut 16. sz. a.), hogy az előadást illusztráló kisérletek a közönségnek bemutathatók legyenek.

Bodnár János egyetemi ny. r. tanár előadásának ideje március 19-e (kedd) délután 5-kor.

Hétfőn, délután hat órakor a kollégium disztermében dr. *Baranyai* Béla, egyetemi professzor fejezi be a debreceni függetlenségi nyilatkozatról hirdetett előadását.

Április 7-én lesz a Haydn Oratorium

Hirt adtunk már arról a hatalmas nagy oratoriumi estről, melyet a Szent László Dalegylet rendez április 7-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a Bika szálló disztermében. Haydn József hatalmas nagy művét a „Teremtés" nagy oratoriumát mutatják be a MÁV filharmonikus zenekar kiséretében. Az egyes szóló részeket Timár Ila, a debreceni Csokonai Szinház müvésznője, Laurisin Lajos és Losonczy György operaénekesek éneklik. Tavaly óriási siker mellett mutatta be a Szent László Dalegylet Haydnnek egy másik oratoriumát, a „Krisztus hét szava a kereszten" cimüt, melyet a „Teremtés" koncepciójában és méreteiben messze felül mul. Jegyek kaphatók Springer József könyvkereskedésében, a főposta mellett.

A Reichsadler és a békerevizió

Az osztrák parlament előtt a két zászlórudon levő kétfejü sas levételi munkálata nemrégiben befejeződött. A kétfejü sas helyébe a birodalmi sas, a Reichsadler kerül. Eme eljárás egyszerünek, szinte magától értetődőnek tünik fel s egyszerüen napirendre térnek felette.

Ha figyelembe vesszük, hogy Bécs megőrizte jórészt a mult patináját, nem oly egyszerü az eljárás a maga nemében. Nálunk az őszirózsa forradalom első ténykedése az volt, hogy a cimerekből kitördelte a koronát, a feliratokból a „kir." vagy a „királyi" szót. Mintha eme, a királyságot hirdető jelvények, avagy szavak olyan veszélyesek lettek volna! Bécs, a forradalmi zürzavar központja nem félt ezektől. A mai napig láthatók a vörösszinezetü Bécsben a muzeumok előtt a császári koronás gázlámpák, a Burgon és számos állami intézeten a kétfejü sasos cimerek. Természetes, hisz az a multhoz tartozik, az illik a császárvároshoz. A kétfejü sas a parlament előtt is ott volt a zászlórudakon, a forradalom elmulta után még tiz évig. Annál inkább feltünő, hogy ha a felbuzdulás hevében nem került le, éppen most kell távoznia.

De ez is csak egy folyamat láncszeme. A forradalom kitörésekor már gondoltak az egyesülésre, melynek azonban még akadályai voltak. Az akadályok azután megnőttek az entente beavatkozása révén. Tehát az Anschluss-ot csak elő lehetett készíteni, de még megvalósitani nem. Az előkészitéshez tartozott az alkotmány módositása.

Szinte természetesnek találták az egész világon, hogy Ausztria a Staatsbundból, Deutschösterreichból Bundesstaat lett. Hiszen 1912-ben Brazilia alkotmányát Bundesstaat-tá alakitotta, Kinában hasonló törekvés mutatkozott, Németország ugyanilyen alapon rendezte alkotmányát. Azt senki nem tételezte volna fel akkor, hogy az osztrák alkotmány a német szellemnek megfelelően alakult át, hogy ha majd Anschluss-ra kerül sor, az alkotmány ne okozzon nagyobb akadályokat. Jött azután a büntetőjogi tervezet. Az irányelv az volt, hogy az eddigi, értékes tervezetek feláldozásával a német büntető jog szelleméhez való minél bensőbb hozzásimulás értelmében történjék.

Ebbe a folyamatba illeszkedik bele a Schubert-ünnepély s a tizedik Sängerbundesfestnek 1928 juliusában Bécsben való megtartása. Mikor 200,000 német énekelte a „Deutschland über alles"-t, feleszmélt a világ. A világ sajtóit élénken foglalkoztatta a dolog s ebben a tényben az Anschluss, a csatlakozás gondolatának nyilvánulását látták. Nem is tévedtek. És a dalosverseny lezajlása után megkezdték a parlament előtt a átalakitási munkálatokat, melyek célja a kétfejü sas levétele, hogy az egyfejü sas, a Reichsadler kerüljön a helyére.

Ezzel a mozzanattal nem sokat törődnek. Pedig nem kevesebb jelentőségü, mint a dalosverseny Bécsben való megtartása volt. Bécs, a császárváros, meghajol Berlin előtt. A nagymultu császári székhely elismeri az ifjabb Berlin, a német a balti porosz vezető hivatását. Amellett a német egyetemességbe való beilleszkedés által provinciális kis város nivójára hajlandó alásüllyedni. Ha az Anschluss megtörténik, Bécs eddigi vonzókörét elveszíti. Tirol, Voralberg, Karinthia, Stájerország és Salzburg München felé fog orientálódni, Bécs a csekély töredék központja lesz. De minden épités rombolással valósitható csak meg. A csatlakozás megkivánja, hogy az osztrák ipar, kereskedelem átengedje a teret az egyetemes német ipar s kereskedelemnek, amivel együtt jár az is, hogy az árak a német áraknak megfelelően alakuljanak; ez pedig 50—70 százalékos árdrágulást jelent. De az egység kedvéért ezt az áldozatot meg kell hozni s a birodalmi sasnak az osztrák parlament zászlórudjára való felvonása azt mutatja, hogy ezt meghozni hajlandók is. A birodalmi sasnak a bevonulásával a csatlakozás lehetősége egy fokkal megkönnyebbült, egy lépéssel közelebb jött. Igy az egyesülés nehézsége lassan eloszlik, az ut rögei eltávolitódnak s az Anschluss kimondása már csak formálizmus lesz.

Azonban nemcsak a világot, hanem minket is erősen érdekel ez a kérdés. Elsősorban azért, mert az elszakitott Burgenlandot viszi magával Ausztria. Mig eddig Ausztriával volt politikai határunk, most majd Németországgal lesz, mely a Drang nach Osten gondolatával nemcsak a balti tartományok, de Magyarország rovására is terjeszkedni törekszik. Hosszu sorozata van a határpereknek, melyek a történelem folyamán felmerültek. Hogy német uralkodó került a magyar trónra, annak egyik oka az is volt, hogy ezeket a határvitákat elkerüljék, véget vessenek neki az uralkodó személyével. A trianoni béke azon területből, mely vita tárgya volt s melyhez Magyarország görcsösen ragaszkodott évszázadokon át történeti joga révén, sokkal nagyobb darabot adott, mint azt követelték valamikor, de az olcsó hozzájutás eredményezte, hogy most az igény megnőtt s az osztrákok még 1000 négyzet km. területet követelnek.

Másodsorban veszélyes ez a politikai lépés nemzetiségi okból. Mi Trianon revizióját beszélünk s akkor elfelejtkezünk valamiről. Elfelejtkezünk arról, hogy nagy felszivó képességünk ellenére sem tudjuk a megmaradt csekély nemzetségeket felszivni s a hazai németség a Dunántul, Szatmár és Békés területén s egyéb helyen, jóllehet, hogy az elmagyarosodás stádiumában volt, most nemzeti öntudatra ébredt. Ügyes agitátoraik vannak, kik a főiskolára kerülő, magukat magyarnak valló sváb, vagy egyéb német nemzetiségü, vagy származásu ifjakat sovén németté változtatják s ezek segélyével, de azonkivül is, óriási erőfeszitéssel német nemzeti öntudatot igyekszenek ébreszteni. A nagy Magyarországban levő német-tömb nem vivott ki olyan jogokat, mint a mostani német töredék.

Az elszakitott területeken a németség erősen összetart. A felvidéki zipser ifjuság, sajnos, német lesz. A zipserektől magyar hazafiságot tanulhatott nem egy, szinmagyar lakosságu helyről kikerült magyar, de most a csehek a magyarokat megfojtani törekedvén, minthogy a magyar szó és érzés tilos, a zipeserek csehek nem akarván lenni, a némettömbbe illeszkedtek s a magyarul érző és sok helyt beszélő öreg zipserek fájdalommal látják, hogy fiaik, vagy unokáik németül éreznek. Mi is fájdalommal nézhetjük a dolgok alakulását.

Az elszakitott Baranyában, a Bánátban, Bácskában, Arad környékén, egész Erdélyben szintén folyik a propaganda s ha az elvesztett terület visszakerül, olyan német kérdés zudul a nyakunkba, amelyből elég volna kimászni, ha a fenyegető német közelség s a hatalmas 80 milliós német tömb közvetlen nyomását nem éreznénk is.

Igy is meglehetős jogokat vivtak ki a kisebbségi védelem elvét kihasználva. Politikai megkötöttségünk, Németországgal való jóviszonyunk megtartása egy esetleges leszámolás esetére sakkban tart bennünket, amit a hazai németség kihasznál, a jövőben pedig nem a zemzetiségi kérdés, hanem a német kérdés fog bennünket megnyomoritani. Ennek előrevetett árnyéka a Reichsadlernek Bécsben való megtelepülése, mely kiterjesztett szárnyaival majd a magyar róna s a bérces hegyvidék felé igyekszik.

Klein Gáspár dr.

— *A KESZTHELYI RABBI ÁLDÁSÁT KÉRTE „MISS EURÓPA", MIELŐTT PÁRISBA UTAZOTT.* Dr. Büchler Sándor keszthelyi főrabbi mondta az *„Egyenlőség"* munkatársának: A kis Simon Böskének sok fényképe jelent már meg különböző lapokban. A legszebb képet azonban én őrzöm róla, mikor a keszthelyi zsidó templomban 14 éves korában a konfirmáló leányok között felavattam és megeskettem zsidó hitére. Ez a legszebb fénykép, melyet róla őrzök. Meg kell emlitenem azt is, hogy *mielőtt Párizsba utazott, eljött hozzám s áldásomat kérte.* Én megáldottam Simon Böskét és *örömmel láttam, hogy az áldás be is teljesült ...*

Házlebontás miatt
kalapok, uri fehérnemüek, nyakkendők
rendkivül olcsó árban beszerezhetők
Frank Imrénél, Piac-utca 43. szám.

Majdnem **ingyen étkezhet,** mert
elsőrendü 4 fogásos ebéd csupán 90 fillér, vacsora 60 fillér.
Csapó-utca 19. szám. (Udvaron közvetlen balra.)
Abonenseket bentétkezésre és kihordásra elfogad.

Tavaszi kabát és divat ruhaszövetek óriási választékban
Petrik Károly
rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna-u 5. sz.
Husvéti kedvezményes árak:
1 mtr. 130 cm. széles tiszta gyapju casa . 6.30 P
1 pár gyönyörü Bemberg selyem harisnya . 4 50 P
1 mtr. tiszta gyapju ruha kasa . . . . 5.90 P
1 db. garantáltan hibátlan csikos selyemnadrág 4.30 P
Férfi fehérnemüek, nyakkendők, női harisnyák, zsebkendők is rendkivüli olcsó árban.
Teljes biztonsággal vásárolhat bárki.
Jó minőség, szabott ár, nagy választék.

HIREK

1929 március 17 (Vasárnap)

Prot.: Gertrud Kath.: Judica

Debrecen sz. kir. város közmüvelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelő t 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Kossnth, Piac-utca 26. Reménység, Csapó utca 22. II. Rákóczy, Külsővásártér. Bocskay, Czegléd-utca 22. Szent Háromság Homokkert.

Meteorologia: Időjóslás: Derült idő, nappali felmelegedéssel.

1929 március 18 (Hétfő)

Prot.: Sándor Kath.: Sándor

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó Piac-u. 35., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76., Szt. Háromság. Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14.

— **Id. Orosz Endre halála.** A régi magyar uri társadalom egyik köztiszteleben álló alakja dőlt ki id fejéregyházi Orosz Endre halálával az élő ksorából. Az elhunyt, ki hosszu időn keresztül Hajduvármegye árvaszéki h.-elnöke volt, nagy és áldásos tevékenységet fejtett ki társadalmi téren. Halálával széles kiterjedtségü, előkelő rokonságot boritott gyászba, melynek fájdalmában őszinte együttérzéssel osztozik a Tiszántul egész magyar közönsége.

A gyászesetről a család a következő jelentést bocsájtotta ki:

Alulirottak ugy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik, hogy a legjobb édesapa, após, nagyapa, testvér illetve sógor és rokon **id. fejéregyházi Orosz Endre** ny. vármegyei árvaszéki h.-elnök, földbirtokos, Hajduvármegye törvényhatósági bizottságának tagja stb. 81 éves korában a halotti szentségek ájtatos felvétele után, 1929 március hó 16-án, csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait f. hó 18-án d. e. 11 órakor Debrecenben, Miklós-utca 15. sz. alatt a róm. kath. egyház szertartásai szerint megtartandó beszentelés után Hajducorogra szállitjuk és ott ugyanaznap d. u. 2 órakor a róm. kath. templomból a családi sirboltban fogjuk örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat a debreceni róm. kath. templomban f. hó 20-án reggel fél 9 órakor, a hajdudorogi róm. kath. templomban f. hó 19-én reggel 9 órakor, a tiszaberceli róm. kath. kegyuri templomban pedig 20-án reggel 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutattatni. Debrecen, 1929 március 16-án. Emlékét kegyelettel őrizzük. Ifj. fejéregyházi Orosz Endre fia. Curtis May Eleonora menye Lenke leányával. Özv. kóji és dorogi Farkas Győzőné fejéregyházi Orosz Jozefa testvére. Özv. wendsteini Kömmerling Jánosné fejéregyházi Orosz Antónia unokatestvére. A rokon Okolicsányi, Kállay, Zoltán, Luby, grófi Zichy, Vay, Sárközy, báró Proff, Dus, Horváth, Jármy, Megyery, Fráter, Szemere családok nevében is. — A temetést „Gebauer" temetk. váll Debrecen rendezi.

— **Esküvői hir.** Szilass Lilla és Tóth László mérnök Tóth Lajos épitész fia folyó hó 16-án tartották esküvőjüket. Tanuk voltak: a menyasszony részéről dr Karácson István tábornok, a vőlegény részéről Bajomi József MÁV főmérnök. Az Angol Királynő különtermében tartott ebéd után az uj pár nászutra Olaszországba utazott.

Vásárolja a Hajduföldet!

A debreceni tábla tizenkétévi fegyházra itélt egy gyilkos bányamunkást

aki szivenszurta azt a férfit, akinek feleségét szerette

(A Hajdufőld tudósitójától.) A debreceni királyi itélőtábla *Várady* Sándor-tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta *Ficzere* Ferenc bányamunkás gyilkossági bünügyét, aki a mult év májusában törrel leszurta *Gyuricza* Antalt. A bestiális bünügy előzményei még 1922. évre nyulnak vissza. Ficzere ugyanis akkor ismerkedett meg Gyuricáékkal a herbolai bányatelepen, ahol mindketten mint bányamunkások voltak alkalmazásban. Ficzere, aki özvegy ember volt, gyakorta eljárogatott Gyuriczáékhoz s ezek a találkozások szerelmi viszonyhoz vezettek.

A férj csak évek mulva szerzett tudomást felesége és Ficzere barátságáról s nyomban ezután elköltözött családjával együtt Alacskára. Velement a felesége is, aki azonban egy pár hónap mulva elszökött az urától és visszament Feczeréhez. Néhány hónapig jó viszonyban voltak, de azután az asszony összeveszett Ficzerével s otthagyta. Ujra visszaköltözött az urához, aki ezután Királd községben telepedett le. Amikor Ficzere erről tudomást szerzett, ő is Királd községbe ment és sikerült ismét kibékülni az asszonnyal, sőt az a csalogató igéreteknek bedőlve,

ujólag elhagyta az urát.

Most már egy fél éven keresztül éltek békés egyetértésben, de ettől kezdve mindennapos volt közöttük az összeveszés, ugy, hogy az asszony elhatározta, hogy örökre elhagyja Ficzerét. A hütlen asszony másodszor is az urához ment vissza. Ficzere többizben megkisérelte, hogy kibékitse az asszonyt, de az hajthatatlan maradt. A mult év 29-én annyi bátorságot vett magának Ficzere, hogy volt szeretőjét felkereste a férje házában és rá akarta birni, hogy térjen vissza hozzá. A férj épen otthon volt és Ficzerét kiutasitotta a házból. Ebből a két férfi között szóváltás támadt és dulakodni kezdtek. A veszekedés során Ficzere a kabátzsebéből

tört rántott elő és sziven szurta Gyuricát, aki pár perc alatt a helyszinen meghalt.

A miskolci törvényszék szándékos emberölés büntette miatt tizenöt évi fegyházbüntetésre itélte Ficzerét, melyet most a táblai tanács, tekintettel az enyhitő körülményekre, tizenkét évi fegyházbüntetésre szállitott le.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend vasárnap, március 17-én ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Módis László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Szele György, délután 5 órakor Szentjóby Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor és délután 2 órakor Magyar Bertalan. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor Szabó Géza. Homokkertben délelőtt 10 órakor Hegedüs Kálmán, délután 3 órakor Kovács I. Szilárd. Nyilastelpen délután 3 órakor Papp Gábor. Csapókertben délután 3 órakor Gerda Sándor. Nyulasbarakk délelőtt 10 órakor Bodonhelyi József. Pacz: Mezey Béla. Ebes: dr. Erdélyi Sándor. Kösélyszeg: Konrád Zoltán. Ondód—Kádárdülő: Siposs Imre.

A római katholikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Szentmisék félóránként reggel 6 órakor. 7 órakor a lelkigyakorlatokon résztvett nők közös szentáldozása. Mise közben szentbeszédet mond Kovács Sándor, a lelkigyakorlatok vezetője. 8 órakor piarista mise. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4-kor keresztuti ájtatosság. Szentbeszédet mond Erdődy-Bakacs Iván.

Az evangelikus templomban

f. hó 17-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet. Rapos Viktor. Déleőtt 9 órakor urvacsoraosztás a megkonfirmált ifjuság számára, fél 1 órakor levente istentisztelet. Labossa Lajos. Folyó hó 20-án, szerdán délután 6 órakor istentisztelet. A máv. vagongyárban f. hó 16-án, szombaton délután 3 órakor munkás-istentisztelet. Rapos Viktor.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel fél 8-kor reggeli istentisztelet, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise a latin és görög szertartásu róm. kath. katonák részére, 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Orosz Bálint segédlelkész. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3-kor nagybőjti nagyvecsernye, prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos.

Felvidéki magyar ember a „Magyar Jövőt" olvassa.

Te Rólad álmodtam

Eljött az éjjel csendesen, lágyan,
Hogy elaltassa a kósza vágyam
És hozott álmokat...

...Itt voltál, Édes és bús szivembe
Mámoros öröm költözött.
S mig csókod az ajkamat érte,
Szemembe örömkönny szökött...

... De mult az éj és röpke szárnyán
Az Álom is tovahaladt.
Magával vitte minden csókod,
Álomból csak a könny maradt...

KOÓS MICI.

—

— **Kollwentz Géza bányamérnök meghalt** Debrecen város magyar társadalmában óriási megdöbbenést és részvétet keltett az a szomoru hir, hogy Kollwentz Géza bányamérnök Kollwentz Rezső reáliskolai tanár testvéröccse 45 évse korában, hosszas szenvedés után a debreceni sebészeti klinikán hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt egyike volt a magyar mérnöki kar legkiválóbb és legképzettebb tagjainak. Temetése szombaton délután fél 4 órakor folyt le Debrecen magyar közönségének őszinte részvéte mellett a Szent Anna-utcai róm. kath. temető kápolnájából. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmise-áldozatot a debreceni róm. kath. plebánia-templomban március 21én délelőtt fél 9 órakor fogják bemutatni az Egek Urának.

— **Dr. Liszt Nándor a Studióban.** A Hajduföld munkatársa, ifj. dr. Liszt Nándor iró közvetlenül husvét után tartja önálló humoros felolvasó estjét a budapesti Studióban. A pontos terminusról legközelebb tájékoztatjuk a Hajduföld olvasóközönségét. Itt emlitjük meg, hogy ifj. dr. Liszt Nándor a közeljövőben állandó munkatársa lesz a magyar Studiónak és igy a Hajduföldön és a fővárosi keresztény sajtón kivül ennek a nagyjelentőségü kulturintézménynek szolgálatába állitja munkásságát.

SÁFFÁR MIKLÓS mülakatos
viz- és villanyszerelési vállalkozó
Debrecen, Darabos-utca 50. szám alatt.

XXII. m. kir. osztálysorsjáték

84.000 sorsjegy — **42.000** nyeremény

minden második sorsjegy nyer

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

egy félmillió pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000	50.000	20.000
200.000	40.000	15.000
100.000	30.000	10.000
	25.000	5.000

stb. stb. összesen

7,722.000 készpénzben.

84.000 sorsjegy közül 42.000, tehát minden második sorsjegy nyer

Az I. osztály huzása már 1929 ápr. 12-én kezdődik

A sorsjegyek hivatalos árai:

Nyocad	Negyed	Fél	Egész
3 P	6 P	12 P	24 P

A Székely Társaság müsoros estje

(A Hajdufőld tudósitójától.) A Székely Társaság szombaton délután tartotta müsoros estjét az Angol Királynő különtermében.

Dr. *Tankó* Béla egyetemi tanár megnyitója után

Koncz Aurélné

tartotta meg magas szinvonalu előadását Ady Endréről. Előadásában nem foglalt állást a halott költő körül pro és kontra harcoló felek egyikével sem. Ady költészetéből ismertette azt, ami vitán felül értékes, szülőföldjének, hazájának és nemzetének szeretetét s harcait befejező, lelkét megbékitő istenszeretetét, vallásosságát.

Világosan és nagyon szépen vezette végig Ady harcát Istennel való megbékéléséig.

Ladányi Imre szavalata és Reinhardt László gitár kiséret mellett előadott dalai egészitették ki a müsort, amit társasvacsora követett.

— **Tóth András szobrász halála** Általános részvétet keltett Debrecenben a nagy tehetségü és müvészlelkü fa-szobrásznak, Tóth Andrásnak halála. A köztiszteletben álló szobrász, aki édesapja volt Tóth Árpádnak, a nemrégiben elhunyt országos hirü költőnek, hetvenhat évet élt és sok jeles müvel tette maradandóvá a nevét. Temetése ma, vasárnap délben fél 12-kor lesz a Kés-es-utca 32. számu gyászházból.

— **Meghalt Domokos Géza földesi főjegyző.** Domokos Géza Földes község főjegyzője, vármegyei bizottsági tag, közbirtokossági takarékpénztári igazgató és alelnök, ref. presbiter stb. Szombaton délután 3 órakor rövid betegség után meghalt. Temetése Földesen hétfőn délután 3 órakor lesz. Halálát gyászolja bánatos özvegye Dömsödy Mária és a kiterjedt rokonság, köztük sógora ifj. Dömsödy Imre főispáni titkár.

Lapkihordó

asszonyok

felvétetnek a Hajduföld kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

A mozgószinházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Budapestet megelőzve!
Zola világkirü regénye filmen!
Főszerepben: **Alfred Abel, Brigitte Helm, Pierre Aloover.**

A pénz

dráma 14 felvonásban. Kisérő:
Világhiradó.

APOLLO

Káprázatos keleti szines felvételek!
Főszerepben: **Marcella Albani, Agnes Petersen, Nikolai Kolin és Petrovich Szvetiszláv:**

Kelet titkai
(Seherezade)

napkeleti történet 11 felvonásban.
Kisérő:
Utazás az Egyesült államokban, Lakás kiadó trükkfilm.

URÁNIA

Szombat—vasárnap:
Két attrakoló!
Főszerepben:
Fred Thomson és Silver King:

Thomson hattyudala
(A mérgezett kut)

egy bátor és okos ló története 6 felvonásban. Megelőzi:
Álarc, (A pupos bandita)
Ranger házasságának története 6 felvonásban. Kisérő:
Fox Hiradó.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

Előzetes jelentés:
Hétfő—kedd:

Vigszinház: Csak felnőtteknek! Főszerepben: Albert Steinrück, Eliza La Porta és Vivian Gibson. A fekete lelkü nő, háborus' filmregény, 8 felvonásban.

Apolló: Richard Barthelmess és Molly O'Day legujabb filmje A kékhegyek vándora, dráma 8 felvonásban.

METEORBAN

Vasárnap:

Tarzan és az aranyszivü oroszlán

Nagy kalandortörténet az afrikai őserdőkben 8 felvonásban.
És a fényes kisérő müsor!
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Felhivás a házhelyhez juttatottakhoz és a megváltást szenvedőkhöz. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság által Debrecen sz. kir. város területén eszközölt házhelyrendezési munkálatok müszaki felülvizsgálatának sürgős foganatositása céljából Nagy László m. kir. főmérnök Debrecenbe érkezett. A városi tanács felhivja a megváltást szenvedőket, valamint a juttatásban részesülteket, hogy akinek a kiosztás müszaki része ellen panasza van, március hó 19-én, kedden délelőtt 10 órakor a városháza I. emelet 33. sz. szobában jelenjék meg, ahol az érdemleges felszólalások jegyzőkönyvbe fognak vétetni. E tárgyalásra az egyes érdekeltségek képviseletei jelenjenek meg. A városi tanács.

— Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.

Vásárlásainál hivatkozzék a Hajduföldre!

Olvassa a Hajduföldet!!

— Akiknek a szivmüködése rendetlen, erőlködés nélkül ugy érhetnek el könnyü székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet. Szivszakorvosok megállapitották, hogy a **Ferenc József** viz sulyos billentyühibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— Müvészzenekar az Apollóban. A debreceni Apolló-mozgóban uj zenei alakulat mutatkozott be Szerdahelyi János vezetése alatt. A müvész-zenekar négy tagból áll és oly életképesen van összeállitva (hegedü, vadászkürt, zongora és nagybőgő), hogy jóval nagyobb tagszámu zenekar benyomását kelti. A bemutató érdeme, hogy a darabhoz megfelelően (Kelet titkai) keleti zeneműveket játszottak. A közönség a müvészeket lelkes ünneplésben részesitette.

— A tenyészállatvásár egyik legnagyobb látványossága és érdekessége lesz a Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. gyüjteményes kiállitása. Ne mulassza el senki a Vetőmagcsarnokban megtekinteni. Aki a cégnek nagy főárjegyzékével, valamint uj diszes rózsa növény, dahlia és egyéb virággumók árjegyzékével még nem rendelkezik, a kiállitáson ingyen megkaphatja.

— A Ratinolról az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicsérően. A A többek között ezt irja *Andrássy* Mihály gróf szigetvári intézősége: „A „Ratinol" nagyon jó eredménynyel végződött." — Igy ir *Ferentzi* Géza erdőteleki községi főjegyző: — „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben községi tenyészapaállatok istállójába befészkekelődött patkányokat a „Ratinol" előirásos használata teljesen kiirtotta." — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

— A város nem bővíti a József kir. herceg-utcai óvodát. A József kir. herceg-utcai óvoda igazgatója azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy a város vegye meg az óvoda telke mellett levő Szepességi-utca 20. számu házat, mert az óvoda udvara kicsi. A városi tanács a kérés felett napirendre tért, tekintettel arra, hogy a telekvásárlásra egyáltalán nincs fedezet.

— Jön! A fekete lelkü nő. Jön! Kék hegyek vándora.

— A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák március havi járadékának kifizetése folyó hó 18—19—20. napján, hétfő, kedd, szerda délelőtt 8—1-ig és délután 4—6 óráig fog eszközöltetni a Városi Népjóléti hivatalban. (Bocskay-tér 1.) Népház A járadék jogosultak személyazonosságuk igazolása céljából hozzák magukkal bejelentő lapjaikat. Meghatalmazott a járadékot csak akkor veheti fel, ha szabályszerüen kiállitott, tanuk által előttemezett meghatalmazás mellett, a meghatalmazó lakás bejelentő lapját is felmutatja Debrecen város számvevősége.

— A gyepmesteri telep munkája februárban. Debrecen város V. állategészségügyi körzetében februárban ebzárlat volt. A városi gyepmester a mult hónapban 27 kóbor ebet fogott el és irtott ki. Megfigyelés alá került 7 eb, januárról megfigyelés alatt maradt 2 eb.

Nyiregyházán a „Tiszavidéket" olvassa.

— Uj iparengedélyek Debercenben. A város elsőfoku közigazgatási hatósága az elmult héten a következő iparjogositványokat adta ki: Szabó István cserépkályha készitő, Mezei Béla ácsmester, Balla Jenő kömüvesmester, Verécsi Sándor baromfi stb. Balla Jenő ácsmester, özv. Pikó Ferencné mérlegkölcsönzés, Róth Lajos borbély és férfi fodrász, Weisz Sándor termény stb., Kozmann Leó fényképész, Schlachta Sándor vas stb. keresk., Kerékgyártó János fuvaros, Molnár Ferenc és neje tojás, baromfi, Csizmadia Miklós épitési vállalkozó, Tóth András kömüves mester.

— Uj debreceni polgárok. Debrecen város tanácsa ujabban a következőket vette fel a városi kötelékbe: Folvaj Mártonné, Versényi Borbál v. tanitónő, Fazekas Kálmán férfiszabó, Lázár József gépész, Kosztelny Lajos pékiparos, Bárány Miklós gépkocsivezető, Németh István vonalfelvigyázó, Hornyák István ácssegéd, Belitzer János hitoktató, Feles Károly festő, Szilágyi János bádogosmester, özv. Herzfeld Ignácné ker. alk., Kováts Kálmán ref. tanitó, Molnár Jolán könyvelőnő, Juhász Albert pincemunkás, Weisz Móric géptulajdonos, Szabó Lajos.

— Kilencedfélmillió London lakosainak száma. Londonból jelentik: A legujabb statisztikai kimutatások szerint Londonnak a mult évben nyolc és félmillióra rugott fel a lakossága. Az angol fővárosnak nem kevesebb mint nyolcszázhatvanhét tenniszpályája, háromszáztizenöt futballpályája és száztizenöt fürdője van. A városi közlekedési eszközöket a lakosság egy évben háromezerhétszázhétmillió esetben vette igénybe.

— Jön! A fekete lelkü nő. Jön! Kék hegyek vándora.

— Esperantista önképzőgyülés. Az eszperantó legujabb debreceni hivei első önképző összejövetelüket március 14-én tartották meg az esti órákban a Vigkedvü Mihály-utcai iskolában. A müsort Mátyás József rövid eszperantó megnyitója és az eszperantista himnusz nyitotta meg. Legérdekesebb müsorszámok a Széplaky Irénke hindu mese forditása és Payer Károly eszperantó anekdotái voltak. A jelenlévők nagyon sok aktuális eszperantó témát beszéltek meg s elhatározták, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár szélesebbkörü propagálása céljából külföldi ismerőseik révén a vásár intézősége által kibocsátott eszperantónyelvü plakátokat és reklámokat az összes európai országokba eljuttatják. Legközelebb április közepén tartanak összejövetelt még.

— Influenzajárvány idején gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei természetes **Ferenc József** keserüviz használata által többször és alaposan kitisztittassanak.

— Sziliczei Várady Gyulának „A sátán karmaiban" c. könyve nélkülözhetetlen vezérfonala mindenkinek a mai világpolitika megértésére. Szerzőnek az események összefüggéséből a háboru előtt és a háboru alatt levont meglátásai a keletről fenyegető zsidó világrémről, a genfi szabadkőmüves-zsidó világszovjetről stb. Isteni küldetésü nagy államférfiak hiányában — most vannak naponkint teljesedőben. Könyvkereskedésekben már elfogyott, kapható még — á 5 pengő — a szerzőnél Debrecenben (Hungária-ut 4.)

— A tavaszi divat kedvenc viselete lesz a kosztüm, amely nemrég támadt fel ujra és azóta célszerüségével, csinosságával egyre jobban meghóditotta a női szíveket. Sokan is csináltatják a szép, izléses kosztümöket Laborfalvy Márkos Lujzánál, divatszalonjában, — Rákóczi-utca 41. — a hölgyek izlésének, egyéniségének, költségvetésének legjobban megfelelő tavaszi kosztümöket, kabátokat, ruhákat meglepően olcsón, ugy készitik, alakitják régiből is, hogy előnyösen és harmonikusan simuljanak az egész egyéniségükhöz.

Értesités!

A Modern Ruhaház

cimpályázatának biráló bizottsága a következő döntést hozta:

Első dijra ajánlotta:

Alföldi Ruhaközpont

második dijra **Bocskay Ruhaáruház** és harmadik dijra **Uri Ruhacsarnok** cimet.

Miután mindegyik cimmel nagyon sokan pályáztak, sorsolást kellett megejteni, melynek eredménye a következő:

I. dij: 100 pengő. Nyerte: Szathmári Károly József kir, herceg utca 43.

II. dij: 30 pengő. Nyerte: Hegedüs István Kut-utca 56.

III. dij: 20 pengő. Nyerte: Goldmann Jenő Szepességi-utca 10.

Felkérjük a nyerteseket, hogy személyazonosságukat igazoló okmányaikkal, a dij felvétele végett, pénztárunknál a délutáni órákban jelent kezzenek.

A százával érkezett levelekből megállapitjuk, hogy a n. b. közönség azon kérésünket, hogy egy uj cim választásában segitsen, megértő támogatásban részesitette. Ezért hálás köszönetünket fejezzük ki és igéretet teszünk arra, hogy ép ugy, mint a multban, a jövőben még fokozottabb mértékben fogunk arra törekedni, hogy **jó minőségü divatos árukkal, olcsó, szabott árainkkal és a legelőzékenyebb kiszolgálással** a további támogatást is kiérdemeljük.

Alföldi Ruhaközpont

Ezelőtt Modern Ruhaház)

Ferenc József-ut 5l. sz.

— **Visszavont iparjogosítványok.** Kis József szatócs, Weisz Móricz bérceléplés, Rózsa István csizmadia, Szabó József bérautó fuvaros, Galgóczi József cipész, Krámer Kálmánné szatócs, Veres József fuvaros, Salamos illésné zsibárus, Falók Sándorka női szabó, Bőr Gyula bádogos.

— **Jön! A fekete lelkü nő. Jön! Kék hegyek vándora.**

— **Rádiósok figyelmébe!** A rádión közvetitett operaházi közvetitések igazi gyönyörüséget csak akkor okoznak, ha a hallgatónak kezében van a közvetitett opera szövegkönyve. Az összes operák szövegkönyveit raktáron tartja, bel- és külföldi rádiófolyóiratokra előfizetést elfogad a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8.

Könyvesház

— **Megjelent a „Magyar Asszony" legujabb száma.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének hivatalos értesitője, mely a kiváló irónőnek, Berta Ilonának szakavatott szerkesztésében jelenik meg, legujabb számában Prohászka Ottokár püspök Vasváry Pálról 1927 március 27én tartott emlékbeszédét közli. A diszes kiállitásu füzet oldalakat szentel Selma Lagerlőfnek, akiről Tormay Cecile irt érdekfeszitő cikkeket. A folyóirat ismerteti a debreceni MANSz. müködésének legutóbbi eseményeit, igy különösen Tankó Béla professzor szabadelőadását és kiemeli Szücs Gergely müvészi hegedüjátékát, mellyel az egyesület Bihari-ünnepélyén a klasszikus magyar zeneköltő alkotását interpretálta. A „Magyar Asszony" 2 pengő félévi előfizetési dijért megrendelhető Budapest, VII., Rózsa-utca 23. szám alatt.

A **„MUZSIKA"** cimü zenetudományi, zeneművészeti és zenekritikai havi folyóirat Papp Viktor, Stefániai Imre, Koudela Géza, Major Ervn szerkesztésében és Zsilinszky Gábor kiadásában megjelent. Az első szám a legnagyobb zeneköltő, Liszt Ferenc kultuszát szolgálja. Serédi Jusztinián hercegprimás, Kobelsberg Kunó gróf, Apponyi Albert gróf, Vincent d'Indy, Zichy Jánosné grófné, Wlassics Gyula báró, Majláth József gróf, Hubay Jenő, Plotényi Nándor, Végh János, Mihalovich Ödön, dr. Bókay János, Thomán István, stb. cikkei diszitik a folyóiratot. A nagyobb tanulmányok közül Pauler Ákos: „Liszt vallássossága", Papp Viktor: „Hozzuk haza Liszt Ferencet", Major Ervin: „Liszt magyar rapszódiái", Koudela Géza: „Liszt vallásos és egyházi zenéje", Isoz Kálmán: „Liszt és Budapest", stb. emeljük ki. Huszonnégy ismeretlen Liszt-levél, számos mümelléklet kép és facsimile, teljes magyar Liszt-bibliografia emeli a folyóiratot. A száz oldalas kettős szám ára 4 pengő. Előfizetési ára egész évre 20 pengő. Kérdezősködések, előfizetési jelentkezések Budapest, VI., Rózsa-utca 111. A „Muzsika" cimére küldendők.

Közgazdaság

Kiállitás Kaposváron. Hetven éve, hogy a Somogymegyei Gazdasági Egyesület megalakult és mezőgazdasági érdekekért harcol. Nagy idő s méltó arra, hogy megünnepeltessék. Ennek az ünneplésnek egy külső diszes megnyilvánulása a Kaposvárott rendezendő országos jellegü mezőgazdasági és ipari kiállitás és vásár, amely augusztus 24.—szeptember 2-ig lesz nyitva. A kiállitás élén álló saárdi Somssich Miklós felsőházi tag és gróf Jankovich-Bésán József olyan célokat tüztek maguk elé, melyek minden figyelmet és támogatást megérdemelnek. Ezek közül felemlitjük a növénytermelés eredményeinek bemutatását; az állattenyésztés, főként a tenyészállatok értékesitését különös tekintettel a jugoszláv piacra; a mezőgazdasági gyáripernak értékesitési lehetőség nyujtását; a hazai és külföldi autó-ipar fejlettségének bemutatását; a kézmüipar létjogosultságának beigazolását; a mezőgazda, iparos és kereskedő harmonikus együttmüködését. Emellett megfelelő módon óhajtanak gondoskodni a közönség szórakoztatásáról is. Felállitják az ország első vidéki rádió leadóállomását, különös sulyt helyeznek más világrészekből származó vadászati trofeákra, mellyel a vadászati kiállitás szinvonalát emelnék a vidéki kiállitások átlaga fölé. Halászati kiállitásunk kedves tükörképe lesz a magyar tengernek: a Balatonnak. Mindezek alapján felhivjuk a figyelmet a kaposvári kiállitásra, melynek irodája Kaposvárott, Fő-utca 12. szám alatt, a Somogyi Takarékpénztár helyiségében van.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Állat- és kirakodóvásárok:

Március 18-án: Ape, Attala (sertésvásár nincs), Bánréve, Bátaszék, Bercence (sertésvásár nincs), Bogdácsa, Cece, Döbrököz, Esztergom, Győr, Hegykő (lóvásár nincs), Isztimér, Kapuvár, Kisvárda, Kőszeg, Mátészaka, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentjános, Nagyigmánd, Nagyoroszi, Nógács (sertésvásár nincs), Ózd, Ósi, Perkáta, Putnok, Polgárdi, Sárkeresztur, Seregélyes, Siklós, Somlóvásárhely (sertésvásár nincs), Szendrő Tokaj, Vasvár (sertésvásár nincs), Zalaegerszeg. — Lóvásár: Budapest. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd. — Állatvásár: Kalocsa, Martonvásár, Salgótarján, Szécsény, Zirc. — Kirakodóvásár: Budapest, Nagylózs, Hódmezővásárhely, Tatabánya.

Március 19-én: Abony, Babocsa, Balkány, Becsehely (sertésvásár nincs), Bélapátfalva, Böhönye, Csesztreg (sertésvásár nincs), Egervár, Jánosháza (sertésvásár nincs), Kalantóti, Kölesd, Kunbaja, Pelérd, Pétervására (sertésvásár nincs), Tarpa. — Kirakodóvásár: Budapest, Kalocsa, Martonvásár, Szécsény, Zirc. — Állatvásár: Mezőkomárom.

Március 20-án: Hajdunánás, Hőgyész (sertésvásár nincs), Kiskunhalas, Ola Somogyszob (sertésvásár nincs). — Marha- és kirakodóvásár: Und. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. Kirakodóvásár: Budapest, Mezőkomárom, Nagymaros.

Mosott
rongyot
Vesz
a Hajduföld nyomdája
József kir. herceg-u. 18.

Látogassa meg
az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. Budapest VI. Váci-ut 19
KIÁLLITÁSÁT
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tenyészállatvásárán

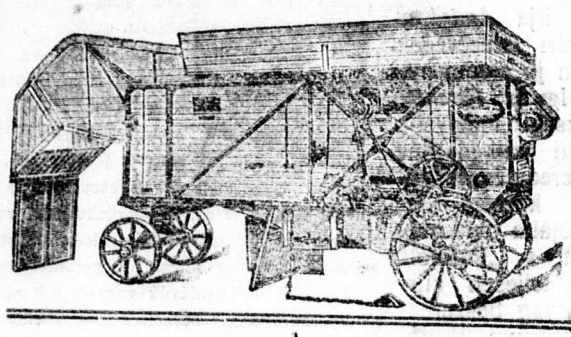

Acélkeretes golyósosapágyas
„GAZDASAGI" cséplőgép
szétszedhető dobkosárral

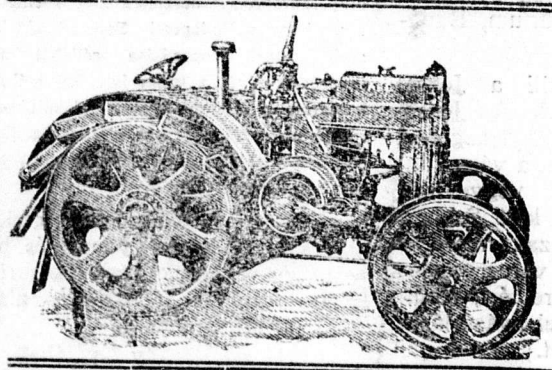

Amerikai
CASE
TRAKTOROK

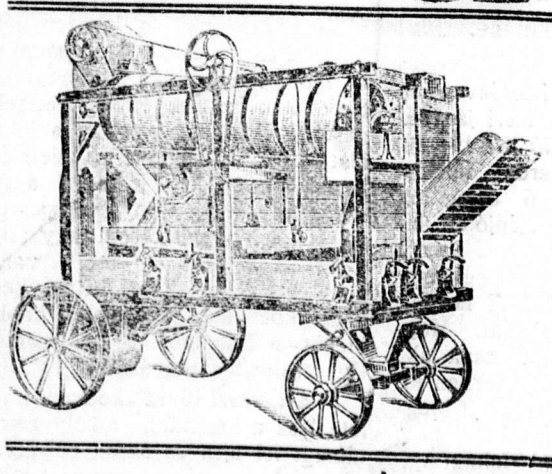

„GAZDASÁGI"
vetőmagtisztitó- és kiválasztógép

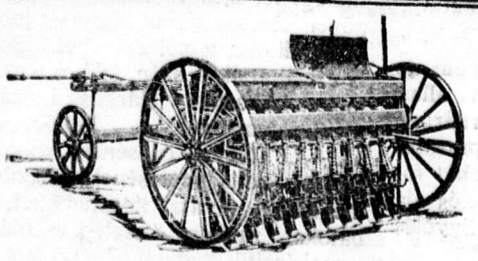

Losonci tipusu
sorvető- és sortrágyázógépek

SZINHÁZ

Csokonai-szinház müsora:

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Tul a nagy Krivánon.**

Vasárnap este bérletszünetben: **Tüzek az éjszakában.**

Hétfő A) bérletben: **Tüzek az éjszakában.**

Kedd B) bérletben: **Tüzek az éjszakában.**

Szerda délután 3 órakor ifjusági előadás: **Tul a nagy Krivánon.**

Szerda este C) bérletben: **Tüzek az éjszakában.**

Csütörtök délután 3-kor olcsó zónaelőadásul: **Tul a nagy Krivánon.**

Csütörtök este D) bérletben: **Tüzek az éjszakában.**

Párisi divat! Timár Ila és a görlök ruháit a **Kovács nővérek** műhelyében készitették.

Szinházi iroda hirei:

Ma, vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal:

TUL A NAGY KRIVÁNON.

Horváth Nusi vendégjátékával. Timár Ila, Tihanyi Jutka, Antók Ferenc, Unger István, Sugár, Szigeti felléptével. Tamás Benő grandiózus Baratye Jano-alakitását okvetlenül nézze meg!

Tüzek az éjszakában — az utolsó évtized legnagyobb dráma-ujdonsága minden este zsufolt házak mellett, fergeteges tapsok közepette kerül szinre, Kardoss Géza müvész-direktor mesteri rendezésében.

Tüzek az éjszakában — Földes Imre nagyhatásu irredenta szinmüve, a megszállt területeken működő, kulturmunkát végző magyar szinészek szomoru sorsát ecseteli avatott irói tollal. A közönség a

TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN

első két előadásán valósággal extázisban volt. Ilyen kitünő darab a legutolsó tizesztendő alatt még nem került szinre Debrecenben. Ilyen előadást pedig már emberemlékezet óta nem produkált a Csokonai Szinház müvész-együttese, mely pedig elismerten a vidék legjobb ensembleja. A szinházi sugó tragikomikus alakjában Kardoss Géza olyan magaslatokig emelkedik grandiózus alakitásával, hogy a közönség felugrál helyéről és tomboló tapsorkánokkal jutalmazza a népszerü igazgató müvészi teljesitményét. Mellette a megszállt területeken működő magyar szinészek szerepeiben: Halasi Mariska, Csapó Mária, Unger, Lázár Tihamér, Bakoss, elsősorban azonban Thuróczy Gyula, továbbá az ellenséget szimbolizáló Fábián, László Gyula (tábornok), Sugár (hadnagy), Tamás Benő (tüzoltó), végül, de nem utolsó sorban az ellenséges rendőrfőnök szinpadi gonosz alakját megszemélyesitő Szigeti Jenő tünnek ki ragyogó egyéni és összjátékkal.

TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN

tegnapi előadásán a Himnuszt a közönség a lelkesedés tetőfokán együtt énekelte a szinészekkel. A bemutatóhárom vastaps volt, a tegnapi előadáson tizszer jöttek ki Kardoss Géza vezetésével a vasfüggöny elé a darab kiváló szereplői.

TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN

egyes jelenetei annyira izgalmasak és megrázóak, hogy a közönség minden egyes tagja szemében állandóan könnyek csillognak. Tegnap pedig egy megszállt területről ide költözött asszony annyira hatása alatt volt a darabnak, hogy ki kellett vinni a nézőtérről, mert idegei nem birták elviselni a II. felvonásban a rendőrfőnök galádságait. — Jegyek a hét bármely napjára sürgősen váltandók, mivel a nagy jegykereslet bizonyitja, hogy a **Tüzek az éjszakában** sorozatos előadásain előre eladott táblás házak fognak gyönyörködni!

A Hajduföld

!! hirdetéseit egész !! Tiszántul olvassa

TE-TEDZÉS

A Ferencváros—Bocskay mai bajnoki mérkőzése egyuttal a legérdekesebb mérkőzés is, az összes tavasszal Debrecenben lejátszásra kerülő profi mérkőzések között. A Ferenváros az ország elismerten legjobb kvalitásokkal rendelkező proffesszionálista csapata, a már két izben eldöntésre került profi bajnokságok védője s csak az őszi fordulóban előzte meg a Hungária, de ismerve a Ferencváros nagy játékerejét, még egyáltalában nem tekinthető eldöntöttnek az 1929. éves bajnokság a Hungária első helyezésével. A Bocskay nem a legjobb kilátásokkal néz a mai mérkőzés elé. A lehetetlenül rossz időjárás miatt jó formán tréning nélkül kellett az első bajnoki mérkőzésére, a Bástya ellen kiállania s az eredmény igazolta is a készületlenséget, mert sulyos vereséget szenvedett. Azóta szorgalmas munkával készült a Bocskay. A mult vasárnap már erősen javuló jókat mutatott Kispest ellen, azonban nagyon kétséges az, hogy sikerült-e már annyira állóképessé tenni a csapatot, ami okvetlen szükséges az állandóan trénirozott s igen jó formában levő Ferencváros ellen sikeres szerepléséhez. Nagyon könnyen előállhat az az eset, hogy a Bocskay nem fogja birni a mérkőzésnek előreláthatólag erős iramát és összeroppan. Reméljük azonban, hogy különösen az e héten folytatott szisztematikus tréning a játékosok kondicióját is annyira megerősitette, hogy az állóképesség egyik főerénye lesz a játékosoknak a mai nehéz küzdelemben. Ha tehát a kondicióbeli különbség nem lesz nagy a két csapat között, még akkor is tulságos optimizmus kell a győzelem reméléséhez, noha tudjuk, hogy a football anyira szerencsejáték, hogy még nagyobb meglepetések sem elérhetetlenek. A Ferencváros: Szifi—Takács I., Papp—Flurmann, Bukovy, Berkessy—Koszta, Takács II., Turay, Szedlacsek, Kohut valószinü összeállitásban; a Bocskay pedig: Hübner—Fejér dr, Dettrich—Wampetics, Sághy, Keviczky—Markos, Vincze, Teleky, Semler, Bogdán csapattal áll ki. A mérkőzés délután fél 4 órakor kezdődik a Diószegi uti pályán, előtte a DEAC és a DVSC csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

Autókiállitás a tenyészállatvásáron. Az idei tenyészállatvásár keretében ezidén is megrendezik a szokásos autókiállitást, mely az idén jóval nagyobb szabásu lesz az előző évekénél. Az összes autó és motorkerékpár cégek kiállitják az 1929. évi modelljeiket és egészen biztos, hogy a vásár alatt igen sok üzletet fognak kötni. A két legjobban kedvelt magyar gyár a Magyar Általános Gépgyár Rt. és a Méray Motorkerékpár gyár Rt. a magyar utviszonyok különös figyelembevételével épitett kitünő hirü Magosix autókat és Méray motorkerékpárokat állitja ki és ez az uj tipusok bemutatkozása különös érdekességet ad a kiállitásnak. Ezuttal is felhivjuk a tavaszi autóvásárlók és a motorkerékpárvásárlók figyelmét ezen két gyártmányra.

A Szinházi Bodega
(Batthyány-utca 1.)
a legjobb sörözö és étkezőhely.

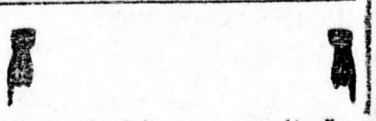

Naponta frissen csapolt sör. Fris zóna reggelik a vendégek előtt készülnek. Abonensek bentétkezésre és kihordásra elfogadtatnak. — Állandóan friss vacsora. Kitünő magyar és olasz riz'i'g.

Méray 1929.

A magyar utak motorkerékpárja. Összes tipusok raktárról szállithatók

Méray Motorkerékpárgyár Rt.

Budapest, IV., Váci-u. 1--3.

Képvisele:

Hungária R. Debrecen, Hunyadi-utca II.

Készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére!

Hirdessen a Hajduföldben

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.64½

Budapest 90.64 és fél, Berlin 123.35, Newyork 519.99, London 2523, Páris 20.30 és háromnegyed, Milano 27.22, Prága 15.39 és háromnegyed, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.09, Bécs 73.04, Amsterdam 208.25

Gabonatőzsde.

A készárupiacon a malmok részéről élénkebb érdeklődés tapasztalható a buza iránt és a határállomásokon is kerestek a prompt buzát, azonban a tőzsdeidő elején csak egy-két kötés történt, mivel az áruttulajdonosok nem voltak hajlandók az árakat csökkenteni. A tiszavidéki buzát 26.50—27.35 pengővel jegyezték. A rozs ára 24.20—24.40 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok 41 pengős nullásliszt alapon számitották liszt-áraikat.

A takarmánycikkek piacán a tengeri irányzata ellanyhult, mert a határállomásokon olcsóbban kinálják az argentinai és a román tengerit. A zabot névlegesen 25.90—26.70 pengővel jegyezték minőség szerint. A tengeriért 29.50 pengőt kértek, azonban kötés nem történt. A magpiac üzlettelen volt.

Gondolt-e már arra ?

hogy milyen ruhát vagy felöltőt vásárol a tavaszra saját részére, vagy családjának. Megmenekülhet a ruha vásárlás gondjaitól, ha nem sajnálja a fáradtságát és felkeresi a

Hajdusági

férfiruhaáruházat, hol jó izléséhez és kevés pénzéhez már kifogástalan jószabásu gyapjuszövetből elkészitett ruhát olcsón vásárolhat

Hajdusági ruhaüzlet

Piac-utca 67.sz.

(A Vármegyeházával szemben.)

MINDENT

nem tehetünk a kirakatokba, de az alábbiakban közöljük rendkivül olcsó, tájékoztató árainkat

Saját készitésü koverko felöltő	P 68 tól
Mindennapi viselésre tartós szövet öltöny	P 36-tól
Sötétkék kamgarn öltöny . .	P 45-től
Férfi sport öltöny rövid vagy hosszu nadrággal	P 44-től
Férfi sport nadrág	P 13-tól
14—16 éves fiuknak való öltöny	P 32-től
8—10 éves fiuknak való ruha	P 14-től

Cégünk csak valóságot hirdet, tessék erről vételkényszer nélkül meggyőződni!

Cégünket kérjük nem összetéveszteni! Férfi fiuruha nagyáruházunk a

Bika-szálló

épületében van.

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruháza

Árverés.

Nyil-utca 138. szám alatt házi ingóságokat március 21-én, csütörtökön d. e. 10 órakor árverés utján elfogom adni.

Városi közgyám.

Árverési hirdetmény

Késedelmes adós terhére f. hó 18 án, hétfőn d. u. 4 órakor árverés alá kerülnek közjegyző közbenjöttével magyar és német nyelvü tudományos, valamint irodalmi könyvek.

Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet rt. Küssuth-u. 8

Olcsó, jó és tartós KALAPOT **csak**
M. Nagy Mihálynál
vehet. Szinházi átjáró.

Husvéti kegytárgyak, imakönyvek, üveg-porcellán tárgyak legolcsóbban beszerezhetők
vitéz **Gaál Lajos**
Szent Anna utca 5. szám
alatti üzletében.

5578—5536/1929. II.

BÉRBEADÁSI ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Tamási-féle guti 105 kh. és 196 □-öl területü birtoknak az 1929. év október hó 1. napjától 1935 szeptember hó 30-ig terjedő 6 évre történendő bérbeadására vonatkozólag a városháza kistanácsternében **f. évi március hó 27-ik napjának délelőtt 9 órakor** utóajánlat folytán uj árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 62.70 pengő holdankénti és évenkénti bér.

Árverési feltételek hivatalos órák alatt a városi Tanács gazdasági és erdészeti ügyosztályában, Városháza, I. emelet. 27. sz. szoba megtekinthetők.

Ez árverés eredménye ellen már utóajánlatnak helye nincs.

Debrecen, 1929 március 11.

Városi Tanács.

Bleuer Imre
Bankháza
Piac-u. 77. (Kapubejáratával szemben.)

Olcsó, törlesztéses kölcsönök!

Egy méter divatmintás Casha kelme 2.70 pengőért

továbbá:

Angol comple kasha, tiszta gyapju	5.25 P
Tavaszi kabátra kasha 140 széles	7.20 P
Shottis kelme, gyapju	2.95 P
Gyapju delain, divatos minták	2.95 P
Bemberg selyem, mintás, kitünő mosó	2.85 P
„Parisiette" (Goldberger gyártm.)	3.50 P
Crepe Marocain, Cosmanosi	1.65 P
Crepe Satin, tiszta selyem, minden szin	12.50 P
Crepe de Chine, tiszta selyem, minden szin	6.98 P
Crepe Georgette, tiszta selyem, minden szin	6.98 P
Taffetain (maradék), tiszta selyem, minden szin	3.98 P
Christalline selyem szines női fehérnemüre, 100 széles	2.95 P
Millifleur, mintás batist női fehérnemüre	2.95 P
Szines nansou I-a szintartó női fehérnemüre	1.70 P
Voll, divatos minták, kitünő mosó	0.90 P
Festő karton, elsőrendü minőség	1.05 P
Divatos férfi ingekre cérna zephir I-a	1.20 P
Vászon vagy siffon, 80 cm. széles	0.88 P
Lepedővászon I-a 150 cm. széles	2.20 P
Paplanlepedő vászon, kitünő minőség 180 cm.	3.50 P
Mollinó (sárga vászon)	0.66 P
Futószőnyeg, szép mintákban, garantált jó minőség	2.40 P

Ezenkivül nagy választék a leginomabb vászon és damastárukban, asztalnemüek, saját-készitésü paplanok, hencsertakarók, függönykelmék, kész női fehérnemüek, keztyük és harisnyák feltünő olcsó árban.

„BÉKE" ÁRUHÁZ

SZENT ANNA-UTCA 2. SZÁM.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betükkel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felviágositást a **3—48.** telefonszám ad.

HÁZASSÁG

2400 pengő
készpénzem és jómenetel i műhelyem van. Házasság céljából szeretnék megismerkedni gyermektelen, jó lelkü 44 éves olyan nővel, akinek a megélhetése ugyis megvan. Levelet „Jólelkü" jeligére a Hajdufold kiadóba kérek 523

Gazdálkodó
özvegye és árvája hetvenholdas tanyásbirtokkal férjhez mennének. Válaszbélyegért bővebbet. Kincses kisgazda, Orosháza. 5152

Negyven éves
doktor nyiregyházi földbirtokos, komoly, jólelkü, kifogástalan katholikus urinőt hozomány nélkül feleségül, anyául keres. Komoly teljes cimü levelet diszkrécióval „Földbirtokos" jeligével a Debreceni Független Ujsághoz. 5153

LEVELEZÉS

Levelezés.
Pénzt hálás köszönettel megkaptam. Vasváriné.

Párisi
magyar uriember szivesen töltené szabad idejét urileányok társaságában, kikkel lehetőleg franciául társaloghat. Leveleket „Officier d'Academie" jeligére a kiadóba. 5111

Párisi
magyar uriember szivesen töltené szabadidejét urileányok társaságában, kikkel lehetőleg franciául társaloghat. Leveleket „Officia d'Academie" jeligére a kiadóba. 5068

Megismerkednénk vigkedélyü fiuval. Levelet „Jö a tavasz, vigak leszünk" jeligére a Hajdufoldhöz.

Férjhezmennének
kisebb és nagyobb hozományu leányok iparos, kereskedő és tisztviselőhöz. Érdeklődni: Ügynöksgnél, Batthyány 13., az udvarban 5097

Benősülne
érettségizett izr. fiatalember jobb uri családba. Érdeklődni: Ügynökségnél, Batthyány 13., az udvarban. 5096

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
egy butorozott szoba Batthyány-utca 5. szám. 521

Reáiskola 6. szám
egy utcai nagy szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel elsejére kiadó. 518

Két
szoba, konyha mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Honvéd-utca 9. zsám. 520

Modern
szoba, konyha, spejz kiadó. Vénkert, Domokos Lajos-u. 16. 531

Eladó
egy házhely Mester-utcai sorompónál, vasöntöde mellett. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca.

Lakónélküli
udvarban különbejáratu butorozott szoba magánosnak kiadó. Pacsirta-utca 11. 552

Kiadó
két szoba, konyha, fütőházzal szemben, Délisor 335.

Kiadó
utcai butorozott szoba, József kir. herceg-utca 44.

Különbejáratu
elegánsan butorozott szoba azonnal kiadó. Simonyi ut 13. 5133-a

Kiadó
villanos megálló mellett 1 szobás lakás, előszoba, zárt verendás, azonnal beköltözhető. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1890

Kiadó
május 1-re öt szobás udvari lakás. Vár utca 8. 1891

Főtéri
utcai nagy szoba butorozva azonnal kiadó. Fürdőszobahasználattal. Piac 16., II. 1. Alföldi Takarék épület. 5114

Modern
négyszobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó, Burgundia u. 4. 5124

Kiadó
május 1-re ötszobás udvari lakás. Vár-utca 8. 1939

Kiadó
egyszoba, előszoba konyha spájz, villany bevezetve. Postakert, Gyár-utca 6/b., első ajtó. 535

Kiadó
egy hold körülkeritett konyhakertészeti jó föld, azonnal beköltözhető 2 szobás jó lakással, a vágóhid mellett, Bihari telepen, vilalmos megállóhoz közel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 194.

Kiadó
május 1-re két szobás, — konyhás modern lakás villanyvilágitással, mellékhelyiségekkel együtt, külön udvar. Boldogkert, Lovász-utca 5. sz. 1902

Utcai
butorozott világos száraz szoba kiadó azonnal. Mester utca 31. 1895

Kiadó
két szoba, konyha, kamara. Darabos utca 37. 1907

Kiadó
2 szobás alápincézett száraz lakás jobb családnak május egyre. Árpád tér 44. legszebb helyen. Megtekinthető déli órákban. 1922

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha, spájz, villany bevezetve. Postakert, Gyár utca 6-b., első ajtó. 1920

Különbejáratu
udvari butorozott szoba két személy részére kiadó. Miklós utca 26. 1916

Butorozott
különbejáratu szép utcai szoba 1—2 urnak kiadó. — Hatvan utca 2. 5151

Kiadó
április egyre utcai magas, világos, padlós pinceszoba konyhával, fáskamrával. — Borz utca 9. 5157

Két
szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Rákóczi u. 58. 5156

Utcai
kényelmesen berendezett butorozott szoba kiadó. Két darab ágysodrony eladó. — Arany János u. 21. 5137

Butorozott
szoba diáknak vagy nőnek urinőnél kiadó. Király u. 5., I. e. 5136

Kétablakos
butorozott világos utcai szoba, kapualatti előszobahasználattal lakásnak, rendelőnek vagy irodának — azonnal kiadó. Széchenyi utca 17. 5140

Kiadó
istálló, padlás és kamarával József kir. herceg utca 44. 5144

Kiadó
kettő szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás május elsejére Teleki utca 17. alatt. 5127

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba március 15-re kiadó. Bethlen u. 14. Zöld ajtó bejárat. 5129

Kiadó
egy udvarra nyiló szoba. Darabos utca 44. 5125

Utcai
kényemesen berendezett butorozott szoba kiadó. 2 darab ágysodrony eladó. — Arany János u. 21. 5102

Butorozott
szép szoba előszobával, — esetleg konyha használattal kiadó. Huszár utca 13. 1908

Elegáns
utcai parkettes szoba, fürdőszobáva kiadó. Weisz, Hatvan utca 35. 1882

Kiadó
egy szoba, konyha április elsőre olyan egyénnek, aki nyáron utcai takarítást vállalja. Zöldfa utca 11. 1948

Világos
mühely hátsó udvarral ápr. 1-re kiadó. Miklós utca 17. 1952

Eladó
a Mester utca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy zárt verendát magában foglaló kish áz. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1943

Kiadó
villanos megálló mellett 1 szobás lakás, előszoba, zárt verendás, azonnal beköltözhető. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca 1937

Kiadó
egy udvarra nyiló szép szoba magános egyénnek. Erzsébet 19. 1926

Csinosan
butorozott szoba kiadó ellátással is. Széchenyi utca 13. 1898

Utcai
butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Károly Ferenc József ut 26-b. Uj villa 1897

Két
szoba, konyha azonnal kiadó. Domb u. 22-a. Délután 2—4-ig. 4961

Három szobás
modern lakást keresek a központon május 1-re. Cim a Merinó posztóüzletben. 4947

Két tágas szoba
irodának, mühelynek, esetleg pincekonyhával lakásnak azonnal kiadó. Szent Anna 29. 547

ÜZLETEK

Mühely
központhoz közel 8×4 méteres kiadó József királyi l e c g utca 7. 539

Üzlethelyiség
l e e ség végett sürgősen átadó vagy kiadó Csapó utca 18 Lisztüzlet 5172

Sarokbolt
Déeenfeld téren azonnal kiadó, rolós ajtók eladók Sömegi-nél, Csapó 11 5174

Üzlethelyiség
betono , széles kirakattal kiadó Hunyadi u 12. 1839

Egészen
uj rolós üzlet berendezés olcsón eladó. Megtudható Molnar Lukács üzletében. Kossuth-utca 2. 1863

Jóforgalmu
pékség kedvező feltételek mellett szakembernek bérbe adó. Petróatelepi Hengermalom, Püspökladány. 1852

Kiadóban. 5077

Mészüzletben
jártas óvadékképes kimérő asszony felvételetik. Cim a

Autószerelőket, lakatosokat és autószerelő
tanulókat felvesz a Debreceni Autóforgalmi Rt., Hatvan u. 53. 5117

Cipőszakmában
elsőrendü szakember állást keres. Cim a kiadóban. 5116

Tanulók
felvételnek Ábrahám és Társánál, Kalapszalon, Csapó u. 19. 7676

Kellő
kereskedelmi képzettséggel biró irodai kisasszony, ki gyorsirásban is képzettséggel bir, felvételik. Irásbeli ajánlatokat személyesen. Értékforgalmi Bank debreceni fiókja, Ferenc József ut 7., I. e. 5106

Magyar-német
levelező, levelezőnő, gépés gyorsiró felvételik. Gyakorlott munkaerők jelentkezzenek. Autóforgalmi. — Hatvan u. 53. 5126

Cipőszakmában
jártas kiszolgáló leány felvételik Tolnai Dániel cipőáruházában. 5122

Házmeste nők
gyermektele vagy 14 éven le ü i gyermekes házaspár Simonyi ut 24 alá azonnal felvételik, Jelentkezni vasá nap és hétfőn délután 3—5 óráig

Üzlethelyiség
betonos széles kirakattal kiadó. Hunyadi 12. 1931

Kölcsönöket
folyósit házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad. Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi utca sarok. 1888

Autó
személyfuvarozást a legolcsóbban eszközöl Vigkedyü Mihály-utca 10. Telefon 9-47. 5146-a

Alkalmivétel
Debrecenhez 15 kilométernyire, bagosi határban Rácz Zoltán földbirtokos ur 50 kat. holdas kitünően gondozott buzatermő birtoka, épületekkel, vasuti állomáshoz negyedórányira, nagy fegelő joggal — eladó. Rögtön átvehető. Ára 60 ezer pengő. Esetleg 150 holdas tagban is kapható! Bővebbet az eladás felett rendelkező Nagy Lajos irodában Csapó-utca 56. Nagy választék ondódi, szepesi, cserei, fancsikai, pallagi stb. kisebb-nagyobb eladó földekben! 546

Utleveleket
azonnal vizumoztat. Kérvényeket, szerződéseket, periratokat, költségvetéseket, iskolai-jegyzeteket, szindarabokat, verseket, magángáleveleket bármilyen irásmulnkát irógépen azonnal leir, sokszorosit. Gépirást tanit! Kölcsön-ügyekben felvilágositásokat nyujt a Nagy Lajos Iroda, Csapóutca 56. 576

1. — Pacsirta utca 58. sz. szép házat megkaphatják 13,500 pengőért! Nevetséges olcsó ár! Massziv csertégla épület, három rendbeli szabadlakással. Tulajdonosa nem lakik ott! Villany, viz, csatorna, jóvizü kut!

2. — Üresen álló, rögtön beköltözhető 3 szobás uri lakással — Ujkert, Lehel utca 39. Szép fekvés, kitünő levegő! Adómentes uj épület. Régi épületben egyszobás szabadlakás, mellékhelyiségekkel. Villanyvilágitás. Méhes, fülegória, sertésól, jóvizü kut. Fél-hold termőszőllő, gyümölcsös, konyhakert. Uri negyed!

3. — Karcagon, a Füredi és Zöldfa utcák sarkán nagy sarokház, kitünő forgalmu vendéglővel. Korlátlan italmérés. Kimérő, 3 vendégszoba, magánlakás, személyzeti lakás, fürdőszoba stb. Villanyvilágitás. Ára 16-ezer pengő. Évi 1500 pengő bért fizetnek érte! Alkalmi vétel!

4. — Aranybánya! Forgalmas füszerüzlettel, kitünő forgalmu korcsmával, 2 szobás magánlakással biró ház 10-ezer pengő!

5. — Csodavétel! Pesti utca 73. Lelencházzal szemben, előtte villamosmegálló! Mester utca sarkához harmadik, uj ház, képséggel 14.500 pengőt kérnek érte! Idegen lakó nincs!

6. — Sürgősen eladó Budai Ézsaiás-utca 14. sz. adómentes ház. Nagyszerü volna pékségnek! Pék az egész környéken nincs! Kétszóbá családiház, mellékhelyiségekkel. Nagy gyümölcsös, konyhakert. Villanyvilágitás!

7. — Csapókert, Kisfaludy utca 3. Két utcára nyilik, 620 négyszögöl gyümölcsössel. Olcsó ár!

8. — Előkelő helyen 4800 pengőért épitésre is alkalmas 423 négyszögöl termőszőlő, gyümölcsös, konyhakert. Van rajta egy kis régi épület, 2 szoba, konyha, fáskamara, sertésól, jóvizü kut, az Ujkertben, Jerikó-utca 20. Méntelepi villamoshoz pár perc! (Az Ujkert a Károly Ferenc József út jobboldali része, a Margitfürdő és István-gőzmalom oldalán!)

9. — Hallatlan olcsóért, 4800 pengőért sarokház, pékséggel, üzlettel, két épülettel, termőszőllő, gyümölcsös, konyhakert, sámsoni uti sorompónál, Király Ferenc utca 13. Egri Albert háza.

10. — Családi bajok miatt 3-ezer pengőért megkapható 600 négyszögöl konyhakert, fiatal nemes gyümölcsfákkal. Egyszobás téglaépület, stukaturos, padlós szoba. — Villanyvilágitás. Csapókert melletti Gerébi telepen, András utca 12.

11. Hallatlan olcsóért, 2200 pengőért odaadjuk, a tulajdonos Amerikába menetele miatt a Csapókert melletti Gerébi telepen, a Fülöp utca 34. sz. Kurencs Sándor csinos kis házát. — Szoba, konyha, fáskamara, sertésól, baromfiól, jóvizü kut, gyümölcsös, konyhakert. Rögtön beköltözhető!

12. — Ilyen se lesz egyhamar! 1200 pengőért adunk egy kis házat a Kossuth utcai temető mellett. Szoba, konyha, fáskamara, sertésól, baromfiól. Rögtön beköltözhető!

Nagy választék kisebb-nagyobb házakban!

Bővebb felvilágositások nyerhetők a Csapó utca 56. szám alatti irodában. Ott köthetők meg a vételi jogügyletek, ott teendők le a foglalók! Telekkönyvi átiratás diitalan! Irodai órák: 8—4-ig. Vasárnap zárva! 546

Apróhirdetésekre, előfizetésekre
minden felvilágositást telefonon a **348.** szám ad

Kiadó
elköltözés miatt, a Korponai utca 5. számu ház egészen, vagy csak 3 szoba, — konyha, istálló, kocsiszin, kert, baromfi- és sertésudvar. Értekezni Csapó u. 93. alatt a vendéglőben. 549

Kiadó
rakodnak, bornak azonnal kiadó. Szent Anna 29. 548

Kiadó
két és háromszobás komfortos modern lakás. Timár utca 52. 544

Egy
szoba, konyha azonnal kiadó. Teleki utca 56. 1918

Kiadó
egy udvarra nyilló szoba, butorozva vagy anélkül. Darabos 30. 1904

Kiadó
lakás Mester utca végén 2 kis szoba, előszoba, nagy üveg zárt verenda, konyha, kamrával, különálló uj ház és kerttel. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1889

Udvari
kis szoba, konyha, fáskamara azonnal kiadó. Ispotály utca 13. sz.

Butorozott
szoba elsőzobával kiadó. — Havan u. 16. 5063

Takaritásért
lakást adok központon, lehetőleg magános nőnek. — Cim: Városháza trafik, Piac utca.

Egy
kis szoba szabónak vagy irodának is alkalmas, azonnalk iadó, főbérleti. Piac u. 58. szám, házfelügyelő 5083

Kiadó
Csokonai u. 30. sz. egész ház, két nagy üzlethelyiség kiadó. Mindkettőre értekezés Király u. 5. házmester. 464

Kiadó
lakás utcai egy szoba, — konyha, spejz, fáskamara villany, jóvizü kut. Csokonai 44. 548

Butorozott
szoba kiadó, esetleg kosztal. Varga utca 45., II. ajtó.

VÉTEL

Régi
ezüstpénzeket, régi bélyegeket és Könyveket veszek. Mester u. 12. 4977

KERESLET

Trafikot
vezetésre keresek. Honvéd utca 9/I. 509

ELHELYEZKEDÉS

Fiatal
jobb családból való bentlakó mindenest felvesz magános urinő. Darabos u. 26. 1870

Szabadmajoros,
kinek fia disznót őriz, jelentkezzen Weisz fűszerüzlet, Deák Ferenc u. 26. 1872

Bejárónő
délelőttre felvételik. Értekezni lehet Csillag u. 71., Katz Lipótnál. 5090

Pénzbeszedők
és nők fixfizetéssel és magas jutalékkal azonnali belépésre felvételnek. Nyugdijasok előnyben részesülnek. Phönix Életbiztositó, Simonffy u. 1-a. 5098

Kovács - Kerékgyártó
segéd és tanuló felvételik. Hj. Varjassy, Erővös 18. 550

Tanulókat
felvesz Fekete gépjavitó mühely, Hadházi utca 18 1482

ÁLLÁSNÉLKÜLIEK.
B-listások, nyugdijasok szép jövedelemre tehetnek szert. Bővebb felvilágositással szolgál Pátria Biztositó, Ferenc József ut 87. délelőtt 9—1-ig. 1846

Vincellért
keresek egy holdas szőllő uhöz lakás, fütésért. — Jelentkezni Iték tábla Portásánál. 530

Tehenészt
fiával április 1-re keresek. Kandia utca 8. 538

Huszonkétéves
szolid nő elmenne anyahelyettesnek akár egész kicsiny gyermekekhez. — Lehetőleg egyszerübb házhoz, ahol szerényebb háztartás minden munkáit egyedül végezné. E menne magánoshe . is gazdaszsz onynak tanyára vagy videkre is Baromfi nevelésben járfas. Cim: Molnár Irma Varga utca 18. 542

Csekély
házmesteri teendőkkel idősebb házaspárnak egy jó pincelakás április elsejére havi 18 pengő bérért kiadó Csokn i utca 24. 528

Mindenes
főzni tudó középkoru bejárónő április nisejére felvételik Ajtayn , Arany János utca 56. 524

Főzéshez
értő mindenes szakácsnő azonnal felvételik. Bethlen utca 37. 498

AJÁNLAT

Fix
fizetéssel, a próbaidő letelte után és azonnali jutalékkal, vagy azonnali fixfizetés nélkül állandó jó megélhetést nyujtó üzletszerzési munkaalkalmat ajánlunk intelligens urak és hölgyek részére. Kioktatást és minden lehető támogatást nyujtunk az üzletszerzés megkönnyitésére, tehát szakértelem hiánya nem képez akadályt. Ajánlatokat „Szorgalom és megélhetés" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 540

Rőtös és rövidáru
kereskedő, helyben és vidéken nagy ismeretséggel rendelkezik, megfelelő állást keres. Megkereséseket **„Jó eladó"** jeligére a kiadóba kérem. 5160

Cserépkályhák
átrakását, tisztitását és javitását a legolcsóbban vállalom. Szabó István kályhás, Darabos-utca 29. 363

Friss
libahus kilója 2.60, csak vasárnap: Ifjabb Altmann, Simonffy 1. 5162-a

HA HÁZAT AKAR VENNI
tegelőbb is menjen be a 30 esztendő óta fennálló Nagy Lajos adásvételi irodához (Csapó utca 56. Postahivatallal szemben, előtte áll meg a villamos!)

Ott nyilván van tartva minden olyan eladó ház, amely komolyan eladó, — amelyért nem kérnek szédületes árakat! Ilyeneket ez az iroda fel sem vesz!

Az eladó házak és földek részletes leirásai olvashatók hétköznapokon reggel 8 órától — délután 4 óráig az iroda falán kifüggesztett hirdető-táblákon! Ezer meg ezer ember olvasssa azokat naponként! Ezek közül mutatóba közlünk itt néhányat:

Üzletnek,
műhelynek, raktárnak 2 utcai helyiség kiadó. Hatvan utca 4-b. 516

Garázsnak,
műhelynek alkalmas helyiség kiadó. Károly Ferenc József ut 46. 517

Üzlethelyiség
Csapó utca 41. alatt májusra kiadó. Értekezni tulajdonossal, Szent Anna 7. 5150

Fűszerüzlethelyiség
lakással, berendezéssel, fűszerüzletnek, esetleg hentesnek, borbélynak kiadó. Cím a kiadóban. 5164

10.000
pengőt keres nagyobb üzleti haszonrészesedéssel biztos ingatlan fedezetre. „Iparvállalat" jeligére kér ajánlatot kiadóba. 5145-a

Buzaknyérliszt
28 fillér, állandaón friss tengeri liszt, disznóüléshez rizskása és fűszerárak legolcsóbban Horváth lisztraktárában. Degenfeld-tér 1. Sas-utca sarkán. 5175-a

Eladó
hölgyfodrász-manikür szalon a központon, Batthyány-utca 10. Betegség miatt azonnal átvehető. Eldaása felett Nagy Lajos iroda rendelkezik. Csapó-utca 56. Alkalmi vétel. 546

Német
levelezést és fordítást vállalok. Cím a Hajdufölditől. 452

Gallértisztítás
tükörfénnyel 8 fillérért — Libándynál, Péterfia utca 4. szám. 258

Ingeket,
férfi és női és mindenuemü fehérnemüt, ágyhuzatokat mérték után készitek és javitást is vállalok 50 fillértől feljebb, ingek 80 fillértől 2 pengőig. Belényesyné Darabos u. 53. negyedik ajtó

Kalapok
olcsón beszerezhetők, — gyors átalakitás. Ügyes kézi leányt felveszek Cserepes utca 16. 1859

Ezüst ékitőtük
bélelését, kesztyük tisztitását, javitását, bálikezfyük készen és mérték utáni készitését egy nap alatt vállalom. Kossuth-utca 58., keresztépület. 259

Fajborok
saját termésü édes magasfoku ó és uj literenként is a legolcsóbb napi áron. — Arany János-utca 30. Blazsek.

Saját
készitésü tiszta sertéshusból készült téli szalámi legolcsóbb napi árban beszerezhető. Bikfalvy András, Péterfia 54. 1762

Épitkezésekhez
kölcsönöket legelőnyösebben folyósitunk. Debreceni Bankház, Miklós u. 7. 1677

Gépszsurt,
enóüzést, gombáthuzást: Fenyő Sándorné fehérnemü és iparmüvészeti szalonjában, Piac utca 26-b. 4783

Kalapok
olcsón beszerezhetők, gyors átalakitás Csobánnál, Cserepes utca 16. 1728

Bőrkeztyük
kizárólag saját gyártmányuk, legolcsóbb árban szerezhetők be: Női glassé keztyük párja 7.— pengő. Női nappa keztyük párja 8.— P. Női nappa keztyük, csattos, párja 9.— P. Női mosó keztyük párja 8.— P. Női divat keztyü párja 8.50 —10.— P. Női valódi őzbőrkeztyü párja 10.50 P. Férfi glassé keztyü párja 8.— P. Férfi nappa keztyü párja 9.— P. Férfi nappa keztyü, csattos, párja 10.— P. Férfi mosóbőr keztyü párja 10.— P. Férfi valódi szarvasbőr keztyü párja 12.— P. Autó, hajtó és lovagló keztyüket mérték után vállalok. Kossuth 58., keresztépület. 457

Burgonyát
zúzva és nyersen válogatva minden mennyiségben házhoz szállitok. Péterfia 8., Zúzóüzem. 5093

Házikoszt
elsőrendü izletes háromfogásos ebéd 0.90, négyfogásos 1.20 fillér. Abonensek elfogadtatnak. Ujházíné, Varga utca 24. 1565

5—6—7 hl-es
prima hordókat cserélnék 20—30 hl-es szintén prima ászok hordókért. Cím a kiadóban. 410

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között legjobb házi tüzelésre. Kapható Gubányi Sándor utóda cégnél házhoz szállitva is. Csapó-utca 28., telefon 4—49.

ELADÁS

Egy
bontott pódium, egy üvegezett kiakasztós kirakat eladó. Péterfia 4. 555

Takarmányrépa
és tengeriszár eladó. Sas-utca 3., ügyvédi iroda, földszint 550

Konyhakredencek
teljesen uj állapotban, bronzhuzalokkal, fehérre zománcozva 45 pengőtől, iróasztalok, magános ágyak, szekrények, nagyon szép ebédlők, facsillárok, kandeláberek, gyermekkocsik, kerékpárok és mindenféle ingóságok a legjutányosabban alkalmi árakon kaphatók az Ingóságközvetitőben. 1930

Török
és angol begyes faj galamb eladó. Homok-utca 136. 533

Egy
könyvszekrény mahagóni eadó. Cim a kiadóban. 543

Uj
berkenye háló és többféle butor elköltözés miatt eladó. Eötvös-utca 104., 1. ajtó. 519

Tavaszi
rozs vetőmag kapható Széchenyi-utca 45. szám alatt. Ugyanott eladó egy borfejtő gép teljesen felszerelve.

Eladó
két szárnyu ajtók, kamara ablakok és egy üvegfal, forgó ajtó. Teleki-utca 6. 522

Jó
lisztesláda, hat darab gyékényszövet olcsón eladó. — Csokonai-utca 24. 527

Eladó
elköltözés miatt kis garnitura, függönyök, függönyrudak, márványlapos mosdó, nagy konyhaszekrény, konyhaberendezések. Timár-utca 50. szám. 536

Ügynököt,
aki gazdákkal, gyümölcs konyhakert, valamint szőlőbirtokosokkal, kertészekkel, vincellérekkel összeköttetésben van, keresek. Hatvan-utca 13, emelet. keresztépület 555

Eladó
egy darab Suttleforth négyes huzatós cséplőgarnitura felszereléssel á 80 mm. buza. Értekezni lehet Hajdunánás, Hajdu utca 17. szám, Magi Antallal. 5070

Mahagoni
Empire-szalon berendezés halványkék selyem kárpittal tizenhat darabból áll, eladó. Cim a Hajdufüldnél.

Székek eladók.
Vas főzőkonyha, márvány asztalok, sezlonok, 2 fél rézágy igen olcsón eladók. Hatvan utca 22. 502

Lósér matrác
eladó József kir. herceg-utca 59. 515

Épittetők figyelmébe!
Befelé nyiló és ki-be nyiló ablakok egy-két szárnyu szobaajtók jutányos áron eladók Pécsi u. 4. 51

Butorok
férfi feöltők, ruhák, cipők eladók Péterfia 6., udvarban jobbra. 1866

Eladó
1 ágy, sodronnyal, éjjeli szekrény, 2 ruhaszekrény és boroshordók. Honvéd u. 9-e. Lisztüzlet. 509

2 éves,
gyökeres, szépen fejlett Olasz Rizling vesszö eladó. Hegedüs Béla, Timár u. 5. 508

INGATLAN

Czájzing-telep,
Csalogány utca 900 □-öl 3 telek eladó vagy kiadó. Értekezni lehet Nemes utca 18. 1924

Eladó
a Mester utca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy zárt verendát magában foglaló kis ház. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1887

Olcsón
eladó Wesselényi utca 93. nagytelkü ház. Ügynököt dijazok. 5104

Eladó ház
Hatvan utca 64. szám alatt, azonnal beköltözhető. 5121

Feles
müvelésre kiadó jó karban levő 2 katasztrális hold szőlő Homokkertben. Értekezhetni Dr. Miklós, Hunyadi u. 10. 5099

Nyirábrányban
vasuti állomás tőszomszédságában 15 hold buzaterm5 szántó, 3 hold szőlő, 2 szobás lakással, istállóval eladó. Hegedüs Béa, Timár utca 5. 507

Eladó ház!
Józsa községben 604 □-öles házas belsőség kovács műhellyel, közel az országuthoz, azonnali átadással eladó. Értekezhetni lehet a községházánál. 432

Nagyerdő
alatt csőszházhoz közel három villatelek eladó. Értekezni: Hadházi utca 26-a., kertészet. 460

Eladó
Tócóskert, Nemes u. 8-b. számu uj adómentes ház. Gazdálkodónak alkalmas 551

Ház
Cegléd utca 7. számu, utcára 5 szoba mellékhelyiségekkel, több udvari lakással, igen nagy telekkel eladó. 541

Nagyerdő alatt
csőszházhoz közel három villatelek eladó, Értekezni Hadházi utca 26-a. 526

Teleki utca
35. számu sarokház négyszobás magánlakással istállóval, nagy udvarral eladó. 532

Árpádtér
melletti utcában négy lakásos ház istállóval, vizvezeték, csatornával, 800 pengő tiszta jövedelemmel 7000 pengőért eladó. Homok utca 136. 534

Bihari telep,
Keresztesi utca 36. sz. ház eladó. Értekezni Késes u. 18. 1748

Eladó
o Bodán a IV. dülőn 2 nyias jókarban levő faj szőlő, tiszta tégla épület, 2 szobás, pincés, nyaralónak igen alkalmas hely. Értekezni lehet Késes-utca 80. szám, Szabó Józseffel. 310

Modern
villa alápincézve, szőllővel, gyümölcsössel eladó. Cim a kiadóban. 465

Házhely
Ujkert, Jérikó u. 42. sz. a. két darab eladó. Értekezhetni városi árvaszéknél, — közgyámnál. 491

Csapókertben
Jánosi utca 19. alatti ház azonnal elfoglalható lakással és üzlethelyiséggel. — Batthyányi utca 14. alatti ügyvédi irodában eladó. 496

Eladó
Budai Ézsalás utca 22. számu kétlakásos 5 szobás családi ház. Ára 15 ezer pengő, Azonnal beköltözhető Bővebbet Jósa és Jóna drogéria, Kossuth utca. 447

Négyjáratu
motormalom Biharderecskén egészben vagy felerészben eladó — Bővebb felvilágositást nyujt Kiss Dániel Derecskén. 453

Háromszáz
négyszögöl szőlő házhelynek eladó. Szabó Kálmán utca 45. 449

Minden
elfogadhata árért megvehető a Vendég utca 45 számu ház sürgősen 450

Eladó
Erzsébet ut 10. sz. ház. Értekezni István ut 29. sz. 482

Eladó
két hold szőlő a hadházi Paradicsom kertben. Értekezhetni Waldmann Albert, Debrecen, Széchenyi utca 37. 4854

Maróthy utca 7. sz.
modern négy szobás családi házam eladom, esetleg bérbe adom. Értekezés Benkő főügyésznél, Vármegyeházán. 1836

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Füvészkert utca 16. (Saját ház.) Telefon: 14-98.

Eladó házak:
Róm. kath. templom mellett nagyobb uri családi ház.
75.000 pengős bérház 20 százalék bérjövedelemmel.
Jókai-utca 31.
Arany János-utcán parkettes urjház.
Széchenyi-utca 43.
Székely-utca 18/b.
Kurúc 112. Faragó 5.
Szeder utca 14
Központban emeletes, üzletes ház.
Komlóssy uton hatszobás kastély.
Bethlen 31.
Rákóczi utcán négyszobás, parkettes.
Kerekes Géza 23.
Thaly Kálmán 14.
Andrássy ut 12
Gilányi 19.
Kishegyesi 15.
Wesselényi tér 8.
Király Ferenc 45.
Simonffy 33.
Luther utcán,
Márton Kálmán 11.
Agá d 10
Kini si 21
Rigó 12-d.
Szeg ü és Viola utcán
Zrinyi 29 és Jánosi 32 a.
Kis utca 36.
Tőhötöm 37.
Nyugoti 48.
József kir. herceg 22.
Sámsoni ut 3 és 9.
Lehel 19., 12., 21. és 22.
Malvin 7, 10 és 45
Simonyi-uti villa.
Barna 14.
Gizella 5.
Csalogány 5.
Bellegelő 483. és 484.
Szent Anna-utca 54.
Eötvös utca 70.
Szegfü 10.
Erőss Lajos 3. és 13.
Homok 11 s 117
Széchényi-ut 30.
Léta-ut 1 f és 9
Szabó Kálmán 41.
Apaffy 30.
Rakovszky utca 53.
Virág utca 15.
Rother 10. és 2. C.
Kovács 15. és 8.
Rázsó Gyula 4
Szeremley 11.
Thuri András 6.
Gr. Tisza István 10.
Késes 76.
Gróf Leiningen 6.
Nyil 15 és 94
Dévay 1, 37, 18, 8 és 21
Budai Ézsaiás külső 14.
István ut 31-b, 37.
Sinai Miklós 42.
Kerekes Géza 23.
Beke 24.
Német 33.
Epreskert 17.
Keresztes 28.
Lónyai 11
Puskás telep 21.

Vidéki házak:
Berettyóujfaluban,
Mikepércsi ut mentén 6 hold.
Sárándon.

Házhelyek:
Simonyi uton,
Erdősoron, Poroszlay-uton,
István uton
Acél utcán
Kishegyesi-ut végén,
Kinizsi-utcán,
Diófa-utcán,
Rigó-utcán,
Déval-utcán,
Rózsa Gyula-utcán,
Léta-utcán,
Köntöskertben,
Kondor-utcán,
Téglaskertben,
Homokkertben,
Vámospércsi uton,
Kuczik-telepen.

Szőllők:
Tokajban,
Bagamérban,
Bocskayban,
Köntöskertben,
Andrássy-uton,
Lakner-utcán.

Földek:
Vértesligetben 15 és 49
Szatmárcsekében 350 magyarholdas birtok.
Kisujszálláson 45 magyar hold.
Penészleken 40,
Bánkon 33.
Mikepércsi uton 6.
Vámospércsi ut mentén 7 és fél hold.
Haláp mellett 15.
Bárándon 18 és fél.
Tetétlenen 25 hold.

Lakások:
2—7 szobásak a városban és kertekben.
Csapó utca elején lakás, iroda, műhely, istálló.

Üzlet:
Vendéglő és étterem a város központján teljes felszereléssel átadó.
Kondor utca 6. korcsma és fűszerüzlet.
Tüzifatelep házzal.
Pékség a Létai-utcában házzal.

Parcellázásra
ingatlanokat és azok értékesitését elvállalom.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.
DIENES IRODA,
Füvészkert-utca 16.

VEGYES

Étkezésre
való 7 vagon Voltmankrumpli eladó. Érdeklődni: Nyomtató 22. 5123

Friss
kóser vaj mindennap kapható. Hatvan u. 28. Özv. Zoldán Jenőné. 5110

Tüdőshurka,
friss virstli, szalámi és kolbászáruk legolcsóbban Paneth-bodegában, Piac u. 19. 5109

Homokot
épitkezéshez köbméteres szekerekkel három pengőért házhoz szállitok. Megrendelhető telefonon 10-72., naponta délelőtt. 1869

Kartelen
kivül álló hazai szén, szoba fütésre kiválóan alkalmas. P 2.80 hazaszállitva. — Östreichernél, Garai utca 15. 5103

Házépitéshez
kölcsönöket legelőnyösebben folyósitunk. Debreceni Bankház, Miklós u. 7. 1861

Egy
szerény fiatalember ellátásra felvétetik uri családhoz, esetleg azonnalra. — Érdeklődni Bottó Kornél Divatáruházában. 1879

Bolthelyiséget
azonnalra forgalmas utcán keresek. Weisz Mihály, — Hatvan utca 35. 1881

Eladó
egy házhely Mester utcai sorompónál, vasöntöde mellett. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1885

Kiadó
egy hold körülkeritett konyhakertészeti jó föld azonnal beköltözhető 2 szobás jó lakással a vágóhid mellett Bihari telepen, villamos megállóhoz közel. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1886

Fodrászüzlet
berendezve, lakással, külön a berendezés is eladó. — Bocskay-tér 8. 5114

Fodor Lili
kalapszalonjában (Piac utca 58.) legszebb modellek. Átalakitások legolcsóbban. 5115

Családi ház
jókarban levő, eladó. Honvéd u. 9. i. sz. 1868

Két
kotlóért egy vörös izlandi tenyészkakast adok. Szabó Kálmán-utca 45. 529

Kölcsönöket
folyósit házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth-utca és Batthyány-utca sarok. 1944

Lisztüzletet
átveszek. Ajánlatokat kérek „Lisztüzlet" jeligére a kiadóba. 554

Tenyészbikát
használt nyári legelőre és sertéseket feles tartásra keresek. Ajánlatokat Czeglédy Gyula füszerüzletébe adandók be. Vörösmarty- és Barna-utca sarok. 525

Borotválás
20 fillér, hajvágás 30 fillér, fazonra 40 fillér. Babi és bubi hajvágás 40 fillér. — Miklós utca 53, Toma. 1883

Épittetők
figyelmébe! Uj és épületek készitését és régi épületek javitását vállalja szolid áron Dalmady János kőmüves mester, Kossuth-utca 25. sz. 1884

Szabómühelyemet
áthelyeztem Piac utca 77. alá, II. udvar, félemelet jobbra. Elsőrendü munkával készitek ötlönyöket, felöltőket olcsó árakért. Tisztitást, vasalást elfogadok. Szőnyi uriszabó. 545

Müvészi plissirozás
Egy aljplissé P 2.80 Kovald kelmefestő, vegytisztitó és gőzmosógyár gyüjtőhelye, Simonffy-utca 7. 5148-b

Modellkalapok
nagy választékban, alakitások jutányos árért. Fülöp Etta női kalapszalon, Péterfia 14. 5131-b

50 vagy 60
darab szarvasmarhának más fél hónapra való takarmány megfelelő akol és hodállyal kiadó a tiszapolgári és a balmazujvárosi utkeresztezésnél, Böszörményhez 10 kilométer. A Hortobágyra kihajtani innét közel esik. Értekezni lehet a helyszinen, Vidi-tanya 244. szám, vagy a városban Vass-utca 1590. szám H. Varga SCándorral, Böszörmény. 5163-a

Babits-
ünnepen a müvészszobában idegen kabátzsebbe tettem pénztárcában husz pengőt és fél börkeztyüt. A szives megtaláló adja át Hajó u. 8. 50

Tejosarnokomat
püspöki palotában ujból megnyitottam Szives pártfogást kér: Tulajdonos. Ugyanott tanulólányok fizetéssel felvétetnek és cukorgyári lányok. 442

Angol, francia, német
anyanyelvü diplomás tanerők tanitanak a Fejes nyelviskolában, József kir. herceg u. 12. 4456

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h-u. 16. Kiadja Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvál.